

Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 2024

2η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος “Αλιεία,
Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα” (ΠΑΛΥΘ) 2021 - 2027

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων,

ΕΠΠΑ ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027

Πρόγραμμα “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα”

Χαιρετισμός κου. Γενικού Γραμματέα: Καλημέρα σε όλους. Θα ήθελα να σας καλημερίσω και να σας ευχαριστήσω όλους, για την παρουσία σας στη δεύτερη (2η) Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027.

Να ευχαριστήσουμε θερμά, για την παρουσία όλων των εκπροσώπων των φορέων από τα συναρμόδια Υπουργεία, τις Διαχειριστικές Αρχές.

Βεβαίως, να ευχαριστήσουμε θερμά για την παρουσία τους, τον **Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**, τον **κύριο Χρήστο Κέλλα**, τους βουλευτές, τον **κύριο Σταύρο Κελέτση** και **κύριο Φερχάτ Οζγκιούρ**, τον **Αντιπεριφερειάρχη Καβάλας**, ο οποίος εκπροσωπεί και τον Περιφερειάρχη της Περιφέρειας, η οποία μας φιλοξενεί, της Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, τον **κύριο Μαρκόπουλο**.

Τον ευχαριστούμε θερμά για την παρουσία του, καθώς και την **Αντιπεριφερειάρχη, την κα. Μπρίκα Πολυξένη**, από την Περιφερειακή Ενότητα της Ξάνθης, η οποία θα συνδεθεί μαζί μας διαδικτυακά και τους αντιδημάρχους, τον **κύριο Κολγιώνη Δημήτριο**, από τον Δήμο της Αλεξανδρούπολης, επίσης και τον **κύριο Ναϊτίδη Ιωάννη**.

Να πούμε ότι μαζί μας, παρευρίσκονται εκπρόσωποι από τους βουλευτές μας, τον κύριο Δημοσχάκη, αλλά και τον κο. Δερμεντζόπουλο. Στο σημείο αυτό, να δώσω το λόγο στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στον κύριο Χρήστο Κέλλα, για ένα σύντομο χαιρετισμό.

Σας ευχαριστώ.

Χαιρετισμός Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, κου. Χρήστου Κέλλα:

Καλημέρα και από εμένα. Αγαπητοί συνάδελφοι στη Βουλή, αγαπητέ Γενικό Γραμματέα, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού, φίλες και φίλοι, κυρίες και κύριοι, καλημέρα. Είναι μεγάλη η χαρά μου που βρίσκομαι σήμερα μαζί σας, εδώ στις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα”.

Η σημερινή μας συνάντηση εδώ, στην πόλη της Αλεξανδρούπολης, αποτελεί έναν ακόμα σταθμό στην πορεία υλοποίησης του προγράμματος “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα 2021 - 2027”, που είναι καίριας σημασίας, για τη διασφάλιση της περαιτέρω ανάπτυξης, αυτών των δυναμικά αναπτυσσόμενων κλάδων του πρωτογενούς μας τομέα.

Πρόκειται για κλάδους, με σημαντική συμβολή στην οικονομική και κοινωνική συνοχή της χώρας μας και βασικούς μοχλούς εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας, καθώς συνδυάζουν πρωτογενή παραγωγή, εξαγωγική δυναμική και καινοτομία. Πολύτιμα χαρακτηριστικά, που τους καθιστούν σημαντική συνιστώσα στην προσπάθεια παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας και μετάβασης σε ένα πιο πράσινο,

καινοτόμο και εξωστρεφές οικονομικό μοντέλο.

Και είναι ιδιαίτερη η ικανοποίηση, που από τη σημερινή σημαντική συνάντηση, δεν απουσιάζει κανείς. Είναι εδώ πρόσωπα, που μπορούν να συμβάλλουν εποικοδομητικά στην αναζήτηση λύσεων και στο σχεδιασμό της επόμενης μέρας.

Κυρίες και κύριοι, για την Ελλάδα, ως χώρα με μεγάλο αριθμητικά επαγγελματικό, αλιευτικό στόλο, ο αλιευτικός τομέας έχει τεράστια σημασία, όπως και ο κλάδος των υδατοκαλλιεργειών, τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Συνεισφέρουν στο ΑΕΠ της χώρας, με άμεσο και έμμεσο τρόπο, δημιουργούν θέσεις εργασίας, στηρίζουν τις τοπικές κοινότητες και προάγουν την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, με ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο για τις απομονωμένες, παράκτιες και νησιωτικές περιοχές της πατρίδας μας. Παρέχουν προϊόντα υψηλής βιολογικής αξίας και συμβάλλουν στην επισιτιστική ασφάλεια και άλλα πολλά.

Ωστόσο, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε όλοι μας, ότι αν θέλουμε, η συλλεκτική αλιεία, να συνεχίσει να διαδραματίζει αυτόν τον τόσο

σπουδαίο ρόλο, θα πρέπει όλοι μας να συμβάλλουμε στην αντιμετώπιση των προκλήσεων, που θέτουν τον κλάδο σε κίνδυνο.

Ένα μεγάλο μέρος αυτών των προκλήσεων, σχετίζονται με την ανάγκη για την αυστηρή τήρηση, τον έλεγχο και την επιθεώρηση όλων εκείνων των κανόνων, που θα διασφαλίζουν ότι οι αλιευτικές δραστηριότητες, ασκούνται με τρόπο βιώσιμο για τα ιχθυοαποθέματα.

Παράλληλα, εξίσου σημαντικό ρόλο στη βιωσιμότητα του κλάδου, διαδραματίζουν, η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, η ανάγκη για την προστασία των προστατευόμενων ειδών και ευαίσθητων ενδιαιτημάτων, καθώς και η αντιμετώπιση των συνεπειών από την εξάπλωση των εισβολικών, ξένων και χωροκατακτητικών ειδών.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, το οποίο επηρεάζεται από τις τόσο διαφορετικές παραμέτρους, βιολογικές, περιβαλλοντικές, οικολογικές, κοινωνικές, απαιτείται εγρήγορση από όλους, ώστε οι αποφάσεις μας να είναι στοχευμένες και να πιάνουνε τόπο. Σε ό,τι αφορά τον κλάδο των θαλάσσιων ιχθυοκαλλιεργειών, η συμβολή του στη στήριξη της εθνικής οικονομίας και στο ισοζύγιο των πληρωμών της χώρας, είναι ιδιαίτερα σημαντική, λόγω του υψηλού όγκου των εξαγωγών των

προϊόντων τους, το 70 έως 80% της παραγωγής.

Τα προϊόντα ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας, κυριαρχούν στην ευρωπαϊκή αγορά και όχι μόνο. Ο κλάδος, είναι σταθερά πρώτος, σε αξία εξαγωγών αγροτικών προϊόντων. Η θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια, με κορυφαία την παραγωγή θαλάσσιων μεσογειακών ιχθύων, και κυρίως τσιπούρας και λαβρακιού, υπερβαίνει τους 100.000 τόνους ετησίως, συμβάλλοντας σημαντικά στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ).

Φίλες και φίλοι, κάνοντας ένα σύντομο απολογισμό του προηγούμενου προγράμματος, δηλαδή του ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020, πρέπει να επισημάνουμε ότι έκλεισε με μεγάλη επιτυχία, λαμβάνοντας υπόψιν ότι η απορρόφησή του ανήλθε σε όρους πληρωμών από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων στο 103%, με απορρόφηση του 100% του προϋπολογισμού της Ενωσιακής Συνδρομής.

ΤΟ ΠΑΛΥΘ 2021-2027, έρχεται να διευρύνει το πεδίο των παρεμβάσεων, να βελτιώσει, να συμπληρώσει και να επεκτείνει το έργο του ΕΠΑΛΘ.

Με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και ευελιξία, φιλοδοξεί να αξιοποιήσει τους διαθέσιμους ευρωπαϊκούς πόρους, ύψους 519 εκατ. ευρώ, προς όφελος του πρωτογενούς τομέα και των ανθρώπων του.

Είναι η μεγάλη ευκαιρία, τόσο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων, όσο και για την ανασύνταξη των τομέων της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών, ώστε τα επόμενα έτη να λειτουργήσουν, ως βασικοί πυλώνες ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Ο δρόμος για εμάς, στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, είναι ένας: η αναζήτηση σταθερά θεμελιωμένων λύσεων, ικανών να αντέχουν στο χρόνο και να οδηγούν σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα, παραμένοντας όμως, πάντοτε ανοιχτοί στα νέα δεδομένα που κάθε φορά διαμορφώνονται και σε εγρήγορση για να αντιμετωπίσουμε τις νέες ανάγκες, που κάθε φορά προκύπτουν.

Και είμαι βέβαιος, ότι οι εργασίες της 2ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΛΥΘ, θα οδηγήσουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.

Κος. Γενικός Γραμματέας: Ευχαριστούμε πολύ τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κο Κέλλα. Να καλέσω, με την ιδιότητα πλέον του βουλευτή Έβρου, τον αγαπητό, κο. Σταύρο Κελέτση, ένας άνθρωπος ο οποίος, ουσιαστικά είναι ο προκάτοχός σας και διετέλεσε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με αρμοδιότητα και την αλιεία, τις υδατοκαλλιέργειες, αλλά και τη θάλασσα εν γένει.

Με παρουσία όλων, επιτρέψτε μου κε. Υπουργέ, να σας ευχαριστήσω θερμά για τη συνεργασία που είχαμε, διότι πραγματικά υπηρετήσατε με αυταπάρνηση και αγάπη το χαρτοφυλάκιό σας και η συνεργασία ήταν εξαιρετική.

Λοιπόν, κύριε Υπουργέ, ο λόγος σε εσάς.

Χαιρετισμός βουλευτή Έβρου, κου. Σταύρου Κελέτση: Ευχαριστώ Γιώργο. Κύριε Υφυπουργέ μας, αγαπητέ Χρήστο, συνάδελφε, Γενικέ, κυρία, επικεφαλής της Διαχειριστικής μας Αρχής, μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, κυρίες και κύριοι, καταρχήν σας καλωσορίζω στην πόλη μου, γιατί τυχαίνει να είμαι από την Αλεξανδρούπολη και στο Νομό μας, τον Έβρο, ο οποίος έχει ιδιαίτερο όπως καταλαβαίνετε δέσιμο με την αλιεία. Είναι ταυτισμένος με την αλιεία.

Πριν πω όμως δυο λόγια σχετικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Υφυπουργό πρώτα από όλα, τον Γενικό και την κα. Γιόκαλα, διότι σεβάστηκαν τον προγραμματισμό που είχαμε κάνει, - ειδικά το λέω για τον Υφυπουργό -, να κάνουμε αυτή την Επιτροπή, εδώ στην Αλεξανδρούπολη.

Υφυπουργός, κος. Χρήστος Κέλλας: Σταύρε μου, δεν θα υπήρχαν αυτά τα εξαιρετικά αποτελέσματα και στο πρόγραμμα της προηγούμενης τετραετίας, στο ΕΠΑΛΘ, εάν δεν υπήρχε αυτή η συνέχεια και αυτή η προεργασία που έγινε όλα τα προηγούμενα χρόνια από εσένα, την κυρία Γιόκαλα, που είναι μόνιμη, σταθερή, τον Στρατάκο που είναι η κολώνα του Υπουργείου, ό,τι και να γίνει εκεί είναι να ξέρετε, ό,τι και να γίνει, εκεί θα είναι, έτσι;

Αν δεν υπήρχε αυτή η προεργασία όλα αυτά τα χρόνια, δε θα υπήρχαν αυτά τα εξαιρετικά αποτελέσματα.

Βουλευτής Έβρου, κύριος Κελέτσης: Σας ευχαριστώ λοιπόν για αυτό. Τώρα από εκεί και πέρα, όπως είπα, εδώ η περιοχή μας έχει μεγάλο δέσιμο και είναι ταυτισμένη με την αλιευτική δραστηριότητα.

Τόσο η Αλεξανδρούπολη, όσο και η Σαμοθράκη, έχουν αλιεία, η οποία συνεχίζει να παραμένει ζωντανή και έχουμε και αλιευτικές κοινότητες, οι οποίες είναι δραστήριες, είναι ζωντανές και οπωσδήποτε, είναι ένα κομμάτι της οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής, πολύ σημαντικό, που συμβάλλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη εδώ, της περιοχής.

Γενικότερα βέβαια, πρέπει να πούμε ότι η αλιεία, είτε είναι η συλλεκτική αλιεία, είτε είναι ο τομέας της υδατοκαλλιέργειας, είτε είναι η ιχθυοκαλλιέργεια των λιμνοθαλασσών, γιατί αυτές τις τρεις μεγάλες κατηγορίες έχουμε, είναι σημαντικό κομμάτι της εθνικής οικονομίας, του πρωτογενούς μας τομέα, που οφείλουμε να τον στηρίξουμε με αποφασιστικότητα.

Και αυτό πρέπει να πούμε ότι γίνεται και αυτό χάρις και του Ταμείου της Αλιείας, αλλά και της Διεύθυνσης Αλιείας, που πρέπει να πω, να μην την παραβλέψουμε. Είναι εδώ εκπρόσωποι της Διεύθυνσης. Η Διεύθυνση της αλιείας, ήταν μία Διεύθυνση από τις πιο δυναμικές, συνεργάσιμες και πιο αποτελεσματικές στο υπουργείο. Είναι βέβαια λοιπόν, ο αλιευτικός τομέας, ένα σημαντικό κομμάτι της εθνικής μας οικονομίας.

Για εμάς όμως εδώ, που είμαστε ένας τόπος ακριτικός και το αντιλαμβάνεστε όλοι από την πρώτη στιγμή που πατήσατε το πόδι σας εδώ, είτε με το αεροπλάνο είτε με άλλα μέσα, καθώς ήρθατε στην Αλεξανδρούπολη, που για τον ακριτικό αυτόν τόπο, έχει και μια άλλη διάσταση.

Το αντιλαμβανόμαστε όλοι, ότι την αλιεία την θέλουμε σαν μια ζωντανή δραστηριότητα, που θα έχει συνέχεια και μέλλον, γιατί; Γιατί έχει και την εθνική της διάσταση. Είναι εθνικά επωφελές, το να υπάρχει

αλιευτικός στόλος, είτε είναι παράκτιος, είτε είναι της μέσης αλιείας, είτε είναι της ανοιχτής, στο Αιγαίο.

Το αντιλαμβάνεστε, το αντιλαμβανόμαστε όλοι. Δεν θα μακρηγορήσω, σας καλωσορίζω, εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες της Επιτροπής και πιστεύω ότι πραγματικά, το υπουργείο και το κομμάτι αυτό, της αλιείας δηλαδή, με την Διεύθυνση Αλιείας, αλλά και το Ταμείο, κάνουν πολύ σημαντική δουλειά, η οποία είναι με μεγάλη βαρύτητα και συμβολή στην Εθνική Οικονομία της χώρας, γενικότερα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κος. Γενικός Γραμματέας: Σας ευχαριστούμε πολύ κε. Υπουργέ. Να ζητήσουμε να μας κάνει ένα σύντομο χαιρετισμό ο βουλευτής Ροδόπης, ο κύριος Φερχάτ Οζγκιούρ.

Χαιρετισμός βουλευτή Ροδόπης, κου. Φερχάτ Οζγκιούρ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Υφυπουργέ, κύριε Γενικέ, καλώς ήρθατε στην περιοχή μας, τον Έβρο. Αν και εμείς οι Θρακιώτες, συμπεριλαμβάνουμε και τους τρεις νομούς σέ όλες τις δράσεις του υπουργείου, έχουμε τη χαρά, πάντοτε, όταν φιλοξενούμε κάποιον από το υπουργείο Αγροτικής

Ανάπτυξης, να τους καλωσορίζουμε και να τους υποδεχόμαστε, αντιλαμβανόμενοι και τη σημασία που έχει ο πρωτογενής τομέας και για τη χώρα μας, οι θάλασσές μας, οι υδάτινοι πόροι, έχουν μεγάλη σημασία, μεγάλη αξία.

Πιστεύω ότι όλες αυτές οι δράσεις, πρέπει να συνεχιστούν και θα ήθελα καλωσορίζοντάς σας, να τονίσω τη σημασία όλων των φορέων που είναι σήμερα εδώ, καθώς η ανάπτυξή μας, πρέπει να υπόκειται σε νέα μοντέλα τα οποία το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, πιστεύω ότι κατανοεί και έχει στην νοοτροπία του, έτσι ώστε να μπορέσει να ανοίξει τους πραγματικούς ορίζοντες ανάπτυξης και πιστεύω ότι η υδατοκαλλιέργεια είναι πάρα πολύ σημαντική για την περιοχή μας.

Η κλιματική αλλαγή και η κλιματική κρίση, έχει επηρεάσει βαθύτατα την περιοχή μας όπως είναι η καταστροφή του Έβρου και οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν, πιστεύω πως πρέπει να έχουν στο επίκεντρο τους πραγματικούς παραγωγούς, τους καλλιεργητές και πρέπει να έχουν στο επίκεντρο τον άνθρωπο της Θράκης.

Εμείς, είμαστε ανοιχτοί, έτσι ώστε να μπορέσουμε να εξελιχθούμε μέσα σε αυτήν την παγκόσμια οικονομία, η οποία αναπτύσσεται με πολύ

γρήγορους ρυθμούς και πιστέψτε με, η περιοχή μας, μπορεί να αποτελέσει εχέγγυο, για μία καλύτερη οικονομία για ολόκληρη τη χώρα.

Και πάλι θα ήθελα να σας ευχαριστήσω και πραγματικά, ευχαριστούμε και για τα μέτρα που έχει λάβει το υπουργείο σας, ως προς την κτηνοτροφία, γιατί μας αφορά άμεσα και πιστέψτε με, ότι οι σκληραγωγημένοι άνθρωποι της Θράκης, είναι έτοιμοι να προσφέρουν προς την ανάπτυξη της περιοχής.

Σας ευχαριστώ.

Κος. Γενικός Γραμματέας: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Να δώσουμε τώρα λοιπόν το λόγο στους οικοδεσπότες μας, αν και εμμέσως, ως Καβαλιώτης, κύριε Πρόεδρε, γιατί εγώ σας θυμάμαι με την ιδιότητα του Προέδρου του Επιμελητηρίου μας, του ΓΕΩΤΕΕ. Βεβαίως, σήμερα συμμετέχετε και με την ιδιότητα του Περιφερειάρχη. Εκπρόσωπος λοιπόν, του Περιφερειάρχη Ανατ. Μακεδονίας - Θράκης, του κ. Τοψίδα, το λόγο έχει ο κύριος Μαρκόπουλος.

Χαιρετισμός Αντιπεριφερειάρχη Καβάλας και εκπροσώπου του κυρίου Τοψίδη, κυρίου Μαρκόπουλου: Ευχαριστώ κύριε Γενικέ, ευχαριστώ και σαν αναπληρωτής Περιφερειάρχη, οφείλω πρωτίστως να μεταφέρω το χαιρετισμό του Περιφερειάρχη, του Χριστόδουλου Τοψίδη, ο οποίος βρίσκεται λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων στο εξωτερικό.

Σαν πρώην πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ, να εκφράσω την ιδιαίτερη χαρά μου γιατί είμαστε εδώ. Οι περισσότεροι είμαστε συνάδελφοι, γεωτεχνικοί. Με έχετε βάλει να κάθομαι εδώ, δίπλα στον Σταύρο, με τον οποίο είμαστε παλιοί γνώριμοι και φίλοι και για αυτό, εκ μέρους της Περιφέρειας, επιτρέψτε μου να εκφράσω τη χαρά μου, που η συνεδρίαση γίνεται εδώ, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Να πω βέβαια ότι για τη Διοίκηση της Περιφέρειας, για τον Περιφερειάρχη, για όλους εμάς, πρέπει να θυμίσουμε ότι το παραγωγικότερο αλιευτικό πεδίο της χώρας, είναι αυτό που βρίσκεται μπροστά στη δική μας Περιφέρεια.

Να πούμε ότι έχουμε σχεδόν τις περισσότερες, - δεν ξέρω αν μας περνάει καμία άλλη περιφέρεια - λιμνοθάλασσες, οι οποίες

λειτουργούν ως λιμνοθάλασσες με ψάρια τα οποία για να εκπληρώσουν τις ανάγκες του βιολογικού τους κύκλου, εισέρχονται και εξέρχονται.

Δεν είναι υδατοκαλλιέργειες, είναι κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό και είναι κάτι το οποίο δικαιούται και μια ιδιαίτερη πιστοποίηση για αυτό εδώ.

Θέλω να πω ότι βεβαίως, βρισκόμαστε και στην περιοχή όπου υπάρχει ένας ιδιότυπος, αθέμιτος ανταγωνισμός στα θέματα της θαλάσσιας αλιείας, εκεί όπου υπάρχουν αλιείς, οι οποίοι βρίσκονται έξω από το ευρωπαϊκό κεκτημένο και επιτρέψτε μου να το πω έτσι.

Επιπλέον, σημαντικό για εμάς, είναι το γεγονός ότι στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, εδρεύει ένα εξαιρετικό Ινστιτούτο που ασχολείται με τα ψάρια και την αλιεία και είναι το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας, κάπου είδα και το διευθυντή του, τον κύριο Κρέη. Να σας πω ότι προσδοκούμε για όλους αυτούς τους λόγους, μια σειρά από συμπεράσματα και χρηματοδοτικές δυνατότητες, εργαλεία, τα οποία θα μας δώσουν τη δυνατότητα να μπορέσουμε να διατηρήσουμε και μια βιώσιμη, παραγωγική, αλιευτική δραστηριότητα, αλλά και να μπορέσουμε να έχουμε μία απάντηση απέναντι στην κλιματική αλλαγή

και απέναντι σε όλες τις άλλες τις εξελίξεις, οι οποίες ασκούν μια πίεση στη θάλασσα, στη θαλάσσια αλιεία, στις υδατοκαλλιέργειες και σε όλες τις άλλες τις πτυχές της.

Δε θέλω να πω περισσότερα πράγματα για να μην καταχρώμαι του χρόνου. Θέλω να σας πω όμως ότι για εμάς, είναι σημαντική η συνεδρίαση εδώ. Είναι πολύ πιο σημαντικό το πρόγραμμα αυτό καθαυτό και πιστεύω ότι από την συνεδρίαση και από την υλοποίηση του προγράμματος, θα έχουμε τη δυνατότητα να αξιοποιήσουμε μέτρα, δράσεις και εργαλεία, προκειμένου για την ανάπτυξη της περιοχής.

Για αυτόν τον λόγο και στο ακροατήριο βρίσκονται και οι συνεργάτες από το γραφείο του Περιφερειάρχη, οι οποίοι ασχολούνται με τα θέματα αυτά. Εγώ θέλω να σας καλωσορίσω και πάλι και εσάς και τον Υπουργό και να ευχηθώ να έχουμε την πιο αποδοτική και παραγωγική πορεία στην υλοποίηση του προγράμματος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστούμε πολύ. Μιλώντας για οικοδεσπότες, δεν θα μπορούσαμε να παραλείψουμε και τον εκπρόσωπο από τον Δήμο της Αλεξανδρούπολης. Να παρακαλέσω λοιπόν, τον κύριο Κολγιώνη Δημήτριο, τον Αντιδήμαρχο της πόλης της Αλεξανδρούπολης, για έναν σύντομο χαιρετισμό.

Χαιρετισμός Αντιδημάρχου Αλεξανδρούπολης, κυρίου Κολγιώνη Δημητρίου: Καλημέρα και από εμένα. Κύριε Υπουργέ, κύριοι βουλευτές, κύριε Γενικέ, αξιότιμα μέλη της Επιτροπής, συγνώμη, κύριε Αντιπεριφερειάρχα, είναι πολύ σημαντικό για την Αλεξανδρούπολη, το γεγονός ότι συνεδριάζει σήμερα εδώ, αυτή η πάρα πολύ σημαντική Επιτροπή.

Να μεταφέρω τους χαιρετισμούς του Δημάρχου, ο οποίος λείπει για ανειλημμένες υποχρεώσεις, να ευχηθώ καλή επιτυχία στο δύσκολο έργο το οποίο έχει η Επιτροπή και να ευχηθώ και το επόμενο πρόγραμμα, στο οποίο όπως είπατε κύριε Υπουργέ, είχαμε 100% απορροφητικότητα, να συνεχίσουμε στο ίδιο πνεύμα.

Σε αυτήν βέβαια την επιτυχία, δεν θα μπορούσε και η Δημοσυνεταιριστική Έβρος, να είναι απύουσα, με τέσσερα (4) δημόσια έργα και με είκοσι οκτώ (28), ιδιωτικά.

Βέβαια, κύριε Υπουργέ, θα ήταν παράλειψή μου, τόσο σε εσάς, όσο και στον κύριο Γενικό, να μην εκφράσω επίσης τις ευχαριστίες μου, γιατί δεν κρυφτήκατε στα δύσκολα, αλλά από την πρώτη στιγμή της πανδημίας που είχαμε σε αυτή την περιοχή, στην ευλογία αναφέρομαι, ήσασταν μαζί μου και στις Φέρες και στον Νομό, δίνοντας εξηγήσεις στους κτηνοτρόφους και για τη ζημιά την οποία υπέστησαν, αλλά και για την προσπάθεια την οποία κάνουμε όλοι μαζί συνολικά, ούτως ώστε να προσπαθήσουν να κάνουν την επανασύσταση των κοπαδιών.

Σας ευχαριστώ θερμά για την παρουσία σας σήμερα και εύχομαι καλή επιτυχία στο έργο σας.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Αντιδήμαρχο. Στο σημείο αυτό, ολοκληρώνεται ο κύκλος των χαιρετισμών και μπαίνουμε στον κύριο πυρήνα της συνεδρίασης. Θα ήθελα να παρακαλέσω να διαπιστώσουμε αν έχουμε την απαιτούμενη απαρτία, ούτως ώστε να προχωρήσουμε.

Κυρία Γιόκαλα: Έχουμε σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό. Είμαστε περισσότεροι από το 60% των ατόμων με δικαίωμα ψήφου, άρα έχουμε την απαρτία και μπορούμε να προχωρήσουμε.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Πολύ ωραία. Δεδομένης της απαρτίας, μπορούμε να συνεχίσουμε. Σας έχει διαμοιραστεί η ημερήσια διάταξη και παρακαλώ πολύ να την εγκρίνουμε, ούτως ώστε να προχωρήσουμε βάσει αυτής.

Αν κάποιος συνάδελφος επιθυμεί κάτι να προσθέσει, θα ήθελα να το δηλώσει αυτή τη στιγμή. Διαφορετικά, εφόσον λάβω την έγκρισή σας, να προχωρήσουμε στη συνεδρίαση, σύμφωνα με αυτά τα οποία σας έχουν αποσταλεί. Εδώ επιτρέψτε όμως, να σας ενημερώσω ότι θα γίνει μια αλλαγή στη σειρά των παρουσιάσεων και θα προηγηθεί η παρουσίαση του εκπροσώπου από την DG MARE.

Επίσης, θα ήθελα να ζητήσω την άδειά σας, την συναίνεσή σας, για να μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το φωτογραφικό υλικό από τη σημερινή συνεδρίαση.

Ναι.

Ωραία. Άρα λαμβάνουμε την έγκριση για τη χρήση του φωτογραφικού υλικού. Δεν βλέπω κάποια άλλη παρατήρηση, προσθήκη σε ό,τι αφορά την ημερήσια διάταξη, άρα συνεχίζουμε σύμφωνα με αυτό που σας έχει μοιραστεί συν την μικρή αλλαγή, ως προς το κομμάτι της παρουσίασης του εκπροσώπου της DG MARE. Λοιπόν, οκ.

Θα ήθελα τώρα, να ζητήσω την έγκρισή σας, για τα πρακτικά της πρώτης συνεδρίασης. Τα έχετε όλοι λάβει. Αν δεν υπάρχει κάποια τοποθέτηση ή κάποιο αίτημα για κάποια αλλαγή ή προσθήκη, παρακαλώ πολύ, να προχωρήσουμε στην έγκριση των πρακτικών. Είμαστε σύμφωνοι;

Εγκρίνονται.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Πολύ ωραία. Λοιπόν, αγαπητά μέλη της Επιτροπής, αξιότιμε κύριε Υπουργέ, κύριοι Βουλευτές, κύριοι Αντιπεριφερειάρχες, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αν έχω ξεχάσει κάποιον, συγχωρείστε με, φίλες και φίλοι, σας καλωσορίζουμε στην Αλεξανδρούπολη, στη δεύτερη (2η) Συνεδρίαση της Επιτροπής

Παρακολούθησης, του Προγράμματος “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα”.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για εμάς, το γεγονός ότι η σημερινή συνεδρίαση, λαμβάνει χώρα στη Θράκη, μια περιοχή με τεράστια γεωπολιτική σημασία, καθώς αποτελεί το σταυροδρόμι της Ευρώπης με την Ασία, της Ανατολής με τη Δύση. Ειδικότερα, η Αλεξανδρούπολη, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, αλλά και του λιμανιού της, παρουσιάζει αφενός μεγάλο ενδιαφέρον για τις σημαντικές συγκοινωνιακές υποδομές που διαθέτει, αλλά και για τις προοπτικές ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής και αφετέρου, αποτελεί πρόκληση για θέματα άμυνας, ενέργειας και μεταφοράς αγαθών.

Όσον αφορά τον ευρωπαϊκό της ρόλο, ο πλούτος της Θράκης, πάνω από όλα, είναι οι άνθρωποί της, που δημιουργούν ένα σημαντικό δίκτυο σχέσεων με άλλες κοινωνίες και αγορές της ευρύτερης περιοχής των Βαλκανίων, αλλά και του Ευξείνου Πόντου.

Βρισκόμαστε σήμερα εδώ, στην Αλεξανδρούπολη, στον Έβρο, που βρέχεται από το Θρακικό Πέλαγος, μια περιοχή που διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στον αλιευτικό τομέα της χώρας, καθώς είναι πλούσια σε

θαλάσσια βιοποικιλότητα και διαθέτει σημαντικά αλιευτικά αποθέματα.

Είναι περιοχή κρίσιμη, όχι μόνο για την αλιεία, αλλά και για την εθνική ασφάλεια της Ελλάδας. Η στρατηγική σημασία, ενισχύεται από τον ρόλο των αλιέων της περιοχής, οι οποίοι όχι μόνο ασκώντας ορθολογική αλιεία, συντηρούν την αλιευτική δραστηριότητα, αλλά ταυτόχρονα, συμβάλλουν στην προστασία των θαλασσίων συνόρων της Ευρώπης, ένα ρόλο που τους καθιστά κεντρικούς παράγοντες στη διατήρηση της ασφάλειας και της βιωσιμότητας της θαλάσσιας οικολογίας.

Μεγάλη αξία για την περιοχή, έχει επίσης και το σύμπλεγμα των λιμνοθαλασσών, που αποτελούν έναν από τους ωραιότερους και σημαντικότερους υδροβιότοπους της Ελλάδας, όχι μόνο λόγω της πλούσιας βιοποικιλότητας που διαθέτουν, αλλά και για το λόγο ότι στηρίζουν πολλούς τομείς της τοπικής οικονομίας.

Με χαρά λοιπόν, σας πληροφορώ, ότι έχει ωριμάσει η πρόταση για την υλοποίηση έργου, που θα περιλαμβάνει τεχνικά έργα στις λιμνοθάλασσες αυτές, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από το ΠΑΛΥΘ και θα υποστηρίξουν τα ευαίσθητα αυτά οικοσυστήματα.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να αναφέρω, ότι κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, δηλαδή το ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020, χρηματοδοτήθηκαν πληθώρα έργων στη Θράκη.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι υλοποιήθηκαν από τις τοπικές ομάδες δράσης, στα πλαίσια των δύο στρατηγικών ανάπτυξης, τόσο για τη Ροδόπη όσο και για τον Έβρο, συνολικά τριάντα επτά (37) ιδιωτικές επενδύσεις και πέντε (5) δημόσια έργα, με συνολική δημόσια δαπάνη ύψους 6,3 εκατ ευρώ.

Επίσης, πληρώθηκαν 6 εκατ. ευρώ περίπου δημόσιας δαπάνης, σε αλιευτικά σκάφη, για τον εκσυγχρονισμό τους, την οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων τους, τις αποζημιώσεις και αντισταθμίσεις λόγω της πανδημίας covid, αλλά και της ουκρανικής κρίσης.

Όσον αφορά την πορεία υλοποίησης του τρέχοντος προγράμματος, του ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027, μεγάλη επιτυχία αποτέλεσε η έγκριση των δεκατεσσάρων (14) στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με συνολικό προϋπολογισμό 74 εκατ. ευρώ, μεταξύ των οποίων είναι και η τοπική στρατηγική Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, με προϋπολογισμό 5,3 εκατομμύρια.

Επίσης, να σημειώσω ότι στο επόμενο διάστημα, θα ενταχθούν δύο σημαντικά έργα για την περιοχή, τα οποία είχαν ενταχθεί στο ΕΠΑΛΘ, αλλά δεν πρόλαβαν να υλοποιηθούν, οπότε μεταφέρονται στο ΠΑΛΥΘ. Πρόκειται για το αλιευτικό καταφύγιο Μάκρης Αλεξανδρούπολης, προϋπολογισμού, πάνω από 1,5 εκατ. ευρώ και τα αλιευτικά καταφύγια του Λιμενικού Ταμείου Αβδήρων, με προϋπολογισμό που αγγίζει το 1 εκατ. ευρώ.

Όπως θα δείτε και στην συνέχεια των εργασιών μας, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, μετά την έγκριση του προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προέβη άμεσα στη χρονική ιεράρχηση των δράσεων και την ενεργοποίησή τους, την οποία και αναπροσαρμόζει με την πάροδο του χρόνου, με γνώμονα τις υποχρεώσεις της χώρας, το επενδυτικό ενδιαφέρον, το κοινωνικό και συλλογικό συμφέρον, καθώς και το βαθμό ετοιμότητας όλων των φορέων.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει προετοιμάσει και στο προσεχές διάστημα θα θέσει υπόψιν σας, την πρώτη τροποποίηση του προγράμματός μας. Σε πρώτη φάση, μέσα στο 2023, ενεργοποιήθηκαν οι δράσεις που αφορούσαν τη συλλογή των αλιευτικών δεδομένων, τον έλεγχο και την

επιβολή των κανόνων της αλιείας, τα σχέδια παραγωγής και εμπορίας, καθώς και την τεχνική βοήθεια του προγράμματος, για τα οποία εκδόθηκαν οι σχετικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Στη συνέχεια, ενεργοποιήθηκαν οι δράσεις που αφορούσαν την υποστήριξη της λειτουργίας του κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών, για την επιτήρηση του θαλασσίου τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα προπαρασκευαστικά έξοδα για τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης, τη βελτίωση των αλιευτικών υποδομών, τα τεχνικά έργα για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και την προώθηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Για όλες αυτές τις δράσεις, εκδόθηκαν δεκαοκτώ (18) προσκλήσεις, με συνολικό προϋπολογισμό που υπερβαίνει τα 225 εκατ. ευρώ δημόσια δαπάνη. Μιλάμε για το 43,3% της δημόσιας δαπάνης του ΠΑΛΥΘ. Στο πλαίσιο αυτό, εντάχθηκαν έργα ύψους συνολικού προϋπολογισμού, 77,5 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 14,92% της δημόσιας δαπάνης του ΠΑΛΥΘ και έχουν ήδη πληρωθεί δαπάνες που ξεπερνούν τα 3,4 εκατομμύρια.

Ταυτόχρονα, ολοκληρώθηκε η διαδικασία της εξειδίκευσης, για τις εξής δράσεις που θα ενεργοποιηθούν μέσα στο αμέσως επόμενο διάστημα, σύμφωνα με τον προγραμματισμό των προσκλήσεων και αναφερόμαστε στη δράση για την αποζημίωση στα αλιευτικά σκάφη της παράκτιας αλιείας για την καταστροφή των αλιευτικών εργαλείων και την απώλεια παραγωγής από θαλάσσια προστατευόμενα είδη, ύψους 40 εκατ. ευρώ, τη δράση για τις παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια, ύψους 71 εκατ. ευρώ, την ασφάλιση των αποθεμάτων υδατοκαλλιέργειας, ύψους 4 εκατ. ευρώ, τον ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό για τις υδατοκαλλιέργειες, ύψους 4 εκατ. ευρώ, τη δράση για την καινοτομία και την προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ύψους 8,2 εκατ. ευρώ, τη δράση για τη μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ύψους 26 εκατ. ευρώ, και τέλος, τις επενδύσεις στα αλιευτικά σκάφη, χωρίς να αυξάνεται η αλιευτική τους ικανότητα, ύψους 16 εκατ. ευρώ.

Αγαπητοί Συνάδελφοι, το τελευταίο διάστημα, αποτέλεσε μια περίοδο πολλής, έντονης δραστηριότητας και σημαντικής προσπάθειας για τη Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος, η οποία ήταν επιφορτισμένη, αφενός μεν, με την ενεργοποίηση του νέου Προγράμματος, 2021 - 2027, ενώ ταυτόχρονα, εργαζόταν και για την ολοκλήρωση και το κλείσιμο του ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020.

Στο πλαίσιο των εργασιών μας, η υπηρεσία θα παρουσιάσει και ένα σύντομο απολογισμό του προηγούμενου προγράμματος, το οποίο έκλεισε με μεγάλη επιτυχία, λαμβάνοντας υπόψη ότι η απορρόφησή του ανήλθε, με όρους πληρωμών για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σε 103,18% και με απορρόφηση του 100% του προϋπολογισμού της ευρωπαϊκής συνδρομής.

Είμαι σίγουρος, ότι τόσο η εμπειρία μας από την μέχρι σήμερα υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, όσο και η δική σας συνδρομή, ως εταίρων του προγράμματος, θα αποτελέσει εγγύηση για μία επίσης εξαιρετική υλοποίηση του ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027, παρόλες τις δυσκολίες και τα προβλήματα που γνωρίζω ότι αντιμετωπίζει η Διαχειριστική Αρχή.

Θα ήθελα λοιπόν, να ευχαριστήσω όλο το προσωπικό της Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΠΑΛΥΘ, για τις προσπάθειες που κατέβαλε για την επίτευξη των στόχων του ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020 και το επιτυχές κλείσιμό του σε όρους πληρωμών, από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, όπως αναφέραμε, στο 103,18%, αλλά και τις προσπάθειες που καταβάλλει, για την υλοποίηση με τον καλύτερο δυνατό τρόπο του τρέχοντος προγράμματος.

Να ευχαριστήσω επίσης και όλους εσάς, τους εκπροσώπους των συλλογικών και λοιπών φορέων, αλλά και των επιστημόνων. Επιτρέψτε μου επίσης, να επισημάνω την εξαιρετική συνεργασία με τις Ειδικές Υπηρεσίες Συντονισμού, την Ειδική Υπηρεσία Αρχής Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, τις Γενικές Γραμματείες Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, Έρευνας και Καινοτομίας, Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων.

Τις επιτελικές δομές του ΕΣΠΑ, τόσο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, όσο και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ), αλλά και το Λιμενικό Σώμα, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά.

Βεβαίως, ένα ιδιαίτερο ευχαριστώ πέραν των άλλων, και στους δικούς μας ανθρώπους, της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας, αλλά και του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού, “Δήμητρα”.

Κλείνοντας, δε θα μπορούσα να παραλείψω, την εξαιρετική συνεργασία

που έχουμε πάντα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία, έχει συμβάλλει απόλυτα στην ομαλή πορεία και ολοκλήρωση των προγραμμάτων και κυρίως, στην επίτευξη των στόχων, στη βάση των οποίων, αυτά σχεδιάστηκαν.

Δεν υπάρχει λοιπόν, καλύτερη στιγμή από τώρα, για να δώσω το λόγο, στην κυρία Ντομπρίνκα Ντίμοβα (Dobrinka Dimova), Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της μονάδας D2, για την διαθρωτική υποστήριξη των χωρών της Μεσογείου, της Μαύρης Θάλασσας και των Περίκλειστων Κρατών - Μελών, της Γενικής Διεύθυνσης Θαλασσίων Υποθέσεων και Αλιείας. Κα. Ντίμοβα, σας ευχαριστούμε πολύ για την παρουσία και παρακαλώ πολύ, έχετε το λόγο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κυρία Ντομπρίνκα Ντίμοβα: Καλημέρα σε όλους: Κύριε Πρόεδρε, Κύριε Υπουργέ και σε όλους τους οικοδεσπότες σήμερα. Χαιρόμαστε πολύ που βρισκόμαστε εδώ με τη φυσική μας παρουσία, στην πολύ όμορφη περιοχή του Έβρου. Είχαμε μεγάλο ταξίδι, χρειαστήκαμε οκτώ ώρες και τρεις πτήσεις για να φτάσουμε εδώ από το Βέλγιο.

Εν τούτοις, μας αρέσει πολύ που βρισκόμαστε εδώ μαζί σας, γιατί πιστεύουμε ότι η Επιτροπή Παρακολούθησης, είναι η καλύτερη ευκαιρία για να γνωρίσουμε όλους όσους σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την υλοποίηση του Ταμείου ΕΠΑΛΘ, 2014 - 2020 και θα ήθελα να ξεκινήσω συγχαίροντας σας για την επιτυχία που καταφέρατε..

Έχετε ήδη αναφέρει και σε πολλές περιπτώσεις έχει αναφερθεί, πως χρειαζόταν και ήταν πραγματικά απαραίτητη η οικονομική στήριξη, γιατί η χώρα ζει από τον τομέα της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας. Είχαμε πολλές ιδιαίτερες περιπτώσεις κατά τη διάρκεια εκείνης της περιόδου και τα κονδύλια συνέβαλαν στην επιτυχία. Με ποσοστό υλοποίησης, πάνω από 100%, μπορείτε να είστε ευχαριστημένοι.

Θα θέλαμε να δούμε όλες τις χώρες, να πετυχαίνουν τόσο υψηλό ποσοστό υλοποίησης. Αναμένουμε φυσικά το επιτυχημένο κλείσιμο του Προγράμματος.

Πιστεύουμε όμως πολύ και ευχαριστούμε πολύ για την συνεργασία με τους συναδέλφους από την Διαχειριστική Αρχή, την Αρχή Πιστοποίησης, την Αρχή Ελέγχου. Επίσης, έγινε πολλή δουλειά από πλευράς πολιτικής και ήδη έχουμε διαβουλευτεί πάνω σε αυτό. Νομίζω πως είναι μια ομαδική εργασία, ένα ομαδικό μονοπάτι, το οποίο πρέπει να ακολουθήσουμε μαζί και είμαστε φυσικά εδώ για να σας στηρίξουμε.

Πιστεύουμε ότι το Πρόγραμμα ΠΑΛΥΘ, όπως είναι αυτή τη στιγμή, είναι ικανό να αντιμετωπίσει και να στηρίξει τις προκλήσεις που υπάρχουν στον κλάδο. Έχετε αναφέρει πολλές από αυτές. Δεν θέλω να επαναλάβω όλες τις προσφωνήσεις σήμερα, όμως είναι αλήθεια πως είστε μια παράκτια περιοχή. Ακόμη, όλες οι κοινότητες είναι σημαντικές. Έχουμε την κοινωνική πλευρά. Ζούμε σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο. Πρέπει να είμαστε πολύ ευέλικτοι. Μπορούμε να δούμε ότι πέρασαν δύο χρόνια από τότε που σχεδιάστηκε το Πρόγραμμα και η υιοθέτησή του έγινε επίσης, το 2022, οπότε είμαστε στο δεύτερο χρόνο.

Εσείς ή εμείς μαζί, με την στήριξή μας, σχεδιάσαμε ένα όργανο που μπορεί να στηρίξει τον τομέα και να του δώσει την ευελιξία, να μπορεί να αναφερθεί αν προκύψουν μη αναμενόμενες συνθήκες. Ευελπιστούμε πως δεν θα συμβεί αυτό, όμως βλέπουμε πως η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Όσον αφορά την τρέχουσα κατάσταση της υλοποίησης στην οποία αναφερθήκατε κύριε Πρόεδρε, κάποια από τα ποσά, τα γνωρίζουμε πολύ καλά, γνωρίζουμε πού ακριβώς βρίσκεστε. Μας δίνετε συχνά αναφορές και έχουμε πολύ στενή επαφή. Δεν γνωρίζω αν σκοπεύετε να προβάλετε αργότερα περισσότερες λεπτομέρειες, τις οποίες μπορώ να σχολιάσω και ίσως μπορώ να ξεκινήσω με το προς συζήτηση θέμα μας. Είναι πολύ σημαντικό που βρήκαμε όλους τους συναδέλφους, τους συνεργάτες

εδώ, όλες τις Αρχές, για να μας ενημερώσουν για την τρέχουσα κατάσταση της εργασίας μας, σε επίπεδο MARE.

Είμαστε ένα μικρό διευθύνον επιτελείο, με πολλή δουλειά και αυτός ο χρόνος είναι ιδιαίτερος, λόγω των ευρωπαϊκών εκλογών και με το υπό αξιολόγηση εξελισσόμενο σύστημα. Θα επανέλθω αργότερα σε αυτό. Οπότε, εργαζόμαστε πολύ. Επίσης, έχοντας δύο περιόδους, που το ΕΠΑΛΘ κλείνει και όπου κάνουμε πλήρη παρουσίαση του ΠΑΛΥΘ, τον δεύτερο χρόνο μετά την υιοθέτηση, αποτελεί πρόκληση για εμάς.

Απαρτιζόμαστε από το ίδιο προσωπικό με το οποίο ξεκινήσαμε, όμως δίνουμε τον καλύτερό μας εαυτό, ούτως ώστε να μπορούμε να στηρίζουμε τα κράτη - μέλη και τις Αρχές. Ίσως να πηγαίναμε στην επόμενη διαφάνεια. Πιστεύουμε πως θα ήταν καλό να σας ενημερώσουμε για το πού βρισκόμαστε και τι δουλειά κάνουμε.

Έχουμε τεχνικό πρόβλημα με την αλλαγή των διαφανειών. Δεν λειτουργεί. Μέχρι να εμφανιστεί η επόμενη διαφάνεια, μπορώ να πω ότι, πάντα συμβαίνει αυτό με τα τεχνικά. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε την ψηφιακή μετάβαση. Αλλά μπορώ να πω ότι..

Α, πολύ καλά. Θα θέλαμε να σας δώσουμε ένα σύντομο γενικό πλαίσιο με κάποια κεντρικά σημεία πάνω στα οποία εργαζόμαστε.

Πρόκειται για το νέο Κολλέγιο Μελών της Επιτροπής, για την περίοδο 2024 - 2029. πάνω στο οποίο όλο το Γενικό Διευθύνον Επιτελείο μαζί με την Επιτροπή, πρέπει να συνεισφέρουν και να εργαστούν.

Έχουμε στη DG MARE, έναν αριθμό τρεχουσών αξιολογήσεων. Σε κάποιες από αυτές, συμμετέχουν κατά μεγάλο μέρος τα κράτη - μέλη, οι Διαχειριστικές Αρχές, και όχι μόνο. Συμμετέχουν εξίσου και οι Τοπικές Αρχές, οι εμπλεκόμενοι φορείς και φυσικά, καθώς, είμαστε στη μέση της φορολογικής περιόδου, 2021 - 2027, σκεφτόμαστε ήδη τι θα ακολουθήσει μετά.

Εργαζόμαστε πολύ πάνω στην επόμενη χρηματοδοτική περίοδο μετά το 2027 και υπάρχει πολλή σκέψη, ενώ συμμετέχει και πάλι, όλο το Διευθύνων Γενικό Επιτελείο. Βεβαίως, έχουμε και έναν αριθμό τρεχουσών πρωτοβουλιών πολιτικής. Όπως είπα, πρόκειται για μία χρονιά, όπου έχουμε πολλή δουλειά.

Στην επόμενη διαφάνεια, ίσως να πούμε λίγα λόγια για το νέο Κολλέγιο Μελών της Επιτροπής, ώστε να έχετε μια ιδέα. Βεβαίως, τον φετινό Ιούνιο, είχαμε τις ευρωπαϊκές εκλογές, όπου σύμφωνα με τις πολιτικές οδηγίες που ο πρόεδρός μας, υπέβαλε τον Ιούλιο, όλοι οι καθορισμένοι Επίτροποι που επιλέχθηκαν ή διορίστηκαν από το κράτος - μέλος, έλαβαν μια επιστολή αποστολής.

Θα ήθελα, εφόσον μιλάμε για τον κλάδο της αλιείας και τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, να τονίσω πως στις πολιτικές οδηγίες, υπήρχε ξεκάθαρη αναφορά στον καθορισμό του καθήκοντος του Επιτρόπου Αλιείας και Ωκεανών, που είναι να διασφαλίσει πως ο κλάδος, θα παραμείνει βιώσιμος, ανταγωνιστικός και ανθεκτικός και θα επικυρώσει το επίπεδο ανταγωνισμού, για την αλυσίδα της ευρωπαϊκής αλιείας.

Αν γνωρίζετε, έχουμε τον διορισμένο Επίτροπο για την Αλιεία και τους Ωκεανούς, τον κύριο Κώστα Καδή, που είναι από την Κύπρο, τη γείτονα χώρα και όλοι οι διορισμένοι Επίτροποι, είχαν την ακρόασή τους, τις τελευταίες δύο εβδομάδες. Ο δικός μας, την είχε στις 6 Νοεμβρίου.

Φυσικά, περιμένουμε πως η Επιτροπή του Κολλεγίου θα εγκριθεί για να ξεκινήσει τα καθήκοντά της. Βεβαίως, όλες οι αποφάσεις, θα ληφθούν μετά από αυτό. Βέβαια, λαμβάνουμε τώρα αποφάσεις και συνεχίζουμε την εργασία μας. Όμως με το νέο Κολλέγιο, θα υπάρξουν νέα πράγματα και αυτό θα συμβεί μέσα στις επόμενες εβδομάδες. Δεν γνωρίζουμε ακόμη την ημερομηνία. Το προηγούμενο, ναι. Ένας κεντρικός στόχος, σχετικά με το στόχο των αξιολογήσεων, είναι ο στόχος αξιολογήσεων του Κανονισμού της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.

Αυτό γνωστοποιήθηκε επίσης, στην επιστολή αποστολής για τις Επιτροπές Αλιείας και Ωκεανών, στην οποία, ήταν ξεκάθαρα δηλωμένο πως εντολή του επόμενου Επιτρόπου, είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής υλοποίησης της Αξιολόγησης της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και θα ακολουθήσει πλήρης μελέτη.

Η μελέτη αυτή, έχει ήδη ξεκινήσει. Γίνεται με αξιολόγηση βασισμένη σε στοιχεία και βεβαίως, αυτό που κοιτάμε, είναι αν η πολιτική και η νομική βάση αυτού του κανονισμού, είναι ακόμη κατάλληλη για τους σκοπούς μας και για το πού μπορούμε να πάμε τα μαθήματα που πήραμε, για περαιτέρω βελτίωση.

Θα υλοποιηθούν, σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις προδιαγραφές της επιστολής αποστολής του Μέλους της Επιτροπής και τα κριτήρια που βλέπετε στην οθόνη. Υπήρξε μια δημόσια συλλογή αλληλεπιδράσεων, η οποία είναι μέρος των βημάτων που κάνουμε όταν γίνεται μια πλήρης, συνολική αξιολόγηση, η οποία συλλέχθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου στη διαδικτυακή πύλη “Πείτε μας τη γνώμη σας”, στην οποία έχουν όλοι ανοιχτή πρόσβαση και για την οποία, έχουμε λάβει 87 απαντήσεις.

Το επόμενο βήμα που ακολουθεί στο τέλος του χρόνου, είναι να ξεκινήσουμε μια δημόσια συζήτηση, η οποία θα είναι περισσότερο δομημένη και λεπτομερειακή, με τους εμπλεκόμενους και το γενικό κοινό, με την ειδική βάση, που βρίσκεται προς υλοποίηση. Όλοι θα έχουν την ευκαιρία να συνδράμουν και προσκαλούμε θερμά, όσους

έχουν το χρόνο, να λάβουν μέρος. Είναι απαραίτητο να αναφερθούν τα ζητήματα που υπάρχουν, τι λειτουργεί και τι μπορεί να βελτιωθεί.

Παράλληλα με αυτό, θα υπάρξει μελέτη η οποία θα υλοποιηθεί από έναν εξωτερικό ανάδοχο, ο οποίος έχει ξεκινήσει να εργάζεται για την παρουσίαση της μελέτης, τον Οκτώβριο. Ευελπιστούμε ότι θα είναι έτοιμη τον επόμενο Οκτώβριο. Φυσικά, μετά από αυτό, θα υπάρξει επίσημο έγγραφο, το οποίο θα συνοψίζει το συμπέρασμα, το οποίο βεβαίως, δεν γνωρίζουμε ποιο θα είναι. Όμως, το αποτέλεσμα θα είναι βασισμένο πάνω σε αποδείξεις, σε όλη την εργασία πάνω στην αξιολόγηση και στην επόμενη διαφάνεια, που σχετίζεται με αυτές τις δύο άλλες αξιολογήσεις, στις οποίες μπορείτε να συμμετέχετε ακόμη περισσότερο, σχετικά με τα Ταμεία ΕΠΑΛΘ και ΠΑΛΥΘ. Φυσικά, όλα τα αποτελέσματα, θα διαμορφώσουν τη βάση για συζητήσεις σχετικές με το επόμενο Ταμείο, για την επόμενη οικονομική περίοδο.

Ποιες είναι οι περιοχές πολιτικής για χρηματοδότηση, ποια τα ζητήματα που δεν λειτούργησαν σωστά και τι μπορεί να γίνει στο μέλλον. Να πούμε πολύ γρήγορα για το ΕΠΑΛΘ και το ΠΑΛΥΘ. Είχαμε την εκ των υστέρων αξιολόγηση. Παρόλο που ακόμη ολοκληρώνετε την υλοποίηση και όλη την διοικητική εργασία, έπρεπε να γίνει παρουσίαση της εκ των υστέρων αξιολόγησης, γιατί είναι προαπαιτούμενο σε νομική βάση.

Το ίδιο ισχύει και για την μελέτη του ΠΑΛΥΘ στα μέσα της χρονιάς, η οποία υλοποιήθηκε σχεδόν παράλληλα. Η εργασία για τις δύο αυτές εξωτερικές μελέτες, που κατά κύριο λόγο στηρίζουν τα αποτελέσματα της μελέτης, πραγματοποιήθηκε την προηγούμενη χρονιά και τώρα φτάνει στην τελευταία φάση της.

Υπήρξαν πολλά μεθοδολογικά εργαλεία και προσεγγίσεις που εφαρμόστηκαν και υπήρξε ευρύτατη πρόσβαση για το κοινό και τις Αρχές που υλοποίησαν τα Ταμεία. Υπήρξαν ακόμη αρκετά εργαστήρια και γνωρίζω πως πολλές από τις Αρχές για το ΕΠΑΛΘ και το ΠΑΛΥΘ, έλαβαν μέρος και είμαστε ευγνώμονες για όλη την συμβολή τους.

Οι μελέτες λοιπόν, αναμένεται να ολοκληρωθούν στο τέλος του 2024 και τα αποτελέσματα των μελετών στα έγγραφα εργασίας του προσωπικού, θα ανακοινωθούν περίπου την άνοιξη του 2025. Ανυπομονούμε όλοι να τα δούμε, καθώς πρόκειται για μια πραγματικά μεγάλη βάση για τις ανάγκες της επόμενης περιόδου, μετά το 2027, όπως βλέπετε στον κλάδο μας, της Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας.

Σε αυτή τη διαφάνεια, βλέπετε κάποιες άλλες μελέτες και συζητήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη. Οι περισσότερες, ξεκίνησαν το 2024 και θα διαρκέσουν μέχρι το τέλος αυτής της χρονιάς ή το 2025.

“Οι αλιείς του μέλλοντος”, είναι μία από τις μελέτες που θα ήθελα να επισημάνω. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με το μέλλον του επαγγέλματος του ψαρά και θα πρέπει να υπογραμμίσουμε τις προκλήσεις, τις ευκαιρίες και το πώς μπορεί να ανανεωθεί το επάγγελμα, όπως έχουμε ήδη αναφέρει πολλές φορές. Η κοινωνική πλευρά του επαγγέλματος αποτελεί επίσης, μια πολύ καλή βάση για μελλοντικές συζητήσεις και πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο. Υπάρχουν πολλές άλλες μελέτες και συζητήσεις. Μία από αυτές έχει τίτλο “Διαχείριση της αλιευτικής ικανότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση”, η οποία ξεκίνησε το 2024, με διάρκεια μέχρι τον Ιούνιο του 2025. Μία άλλη, πραγματοποιείται την “Εκπαίδευση και την Πιστοποίηση των Αλιέων στα κράτη - μέλη της ΕΕ”, η οποία ξεκίνησε επίσης φέτος και αναμένεται να διαρκέσει μέχρι το τέλος του χρόνου.

“Κοινοί Οργανισμοί αγοράς” μια έρευνα που ξεκίνησε φέτος τον Οκτώβριο και θα διαρκέσει μέχρι τον Ιούλιο του 2025. Φυσικά, η μονάδα Συντονισμού και η μονάδα Πολιτικής μας, μόλις τα αποτελέσματα της συμμετοχής που απαιτείται, θα σας ενημερώσουν, μέσω δημόσιας διαβούλευσης, ή μέσω στοχευμένης προσέγγισης.

Τέλος, υπήρξε μία “Συζήτηση πάνω σε κοινωνικούς δείκτες και κατανομή μεριδίου”. Αυτή η συζήτηση ήταν κλειστή και επί του παρόντος, υπάρχει μία τρέχουσα αξιολόγηση των απαντήσεων και των αποτελεσμάτων σχετικά με τις ευκαιρίες για αλιεία σε εξέλιξη και θα υπάρξει μία επικείμενη συμφωνία ανάμεσα σε εμπλεκόμενους και κράτη - μέλη.

Αν πάμε στην επόμενη διαφάνεια, όπως ανέφερα, έχουμε ξεκινήσει την εσωτερική μας εργασία και νομίζω πως αυτό δεν ισχύει μόνο για την Επιτροπή, αλλά και για τα κράτη - μέλη. Είναι ξεκάθαρο πως η νομική βάση παρέχει τα προ απαιτούμενα για την Επιτροπή, ώστε να παρουσιάσει μια πρόταση στον επόμενο Κανονισμό Πολυετούς Οικονομικού Πλαισίου, έως τον Ιούλιο του 2025. Η πρόταση αυτή, θα καθορίσει την κατανομή του συνολικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην DG MARE, εργαζόμαστε πολύ πάνω σε αυτό, όμως υπάρχουν πολλά στάδια συμμετοχής. Βρίσκεται ακόμη σε πολύ αρχική φάση. Δυστυχώς, δεν θα μπορέσω να σας δώσω λεπτομέρειες σχετικά με τον τύπο του οργάνου για το οποίο όλοι αδημονούμε να δούμε ποια θα είναι τα τελικά αποτελέσματα.

Όμως, όπως ήδη ανέφερα, θα προσπαθήσουμε να συμπεριλάβουμε όλες τις σκέψεις και τις μελέτες, τα επιστημονικά συγκεκριμένα αποτελέσματα, την Οικονομική Ατζέντα Πιστοποίησης και πώς η πολιτική μπορεί να στηριχθεί στα διαθέσιμα κονδύλια.

Γιατί γνωρίζουμε ότι είναι πρόκληση το γεγονός ότι το Ταμείο, όπως είναι τώρα, είναι από τα μικρότερα στο Ταμείο Συνοχής, όμως έχει πολύ μεγάλο αντίκτυπο σε τοπικό επίπεδο, ακόμη και στις μικρότερες χώρες. Για αυτό, πρέπει να υπάρχει η επιλογή του τι μπορεί να χρηματοδοτηθεί, τι μπορούμε να στηρίξουμε. Βεβαίως, πρέπει να εξεταστούν οι στόχοι πολιτικής και οι ανάγκες.

Μπορώ μόνο να σας καλέσω, αν σε επίπεδο κρατών - μελών, έχετε μια γνώμη ή ανάγκη για διαβούλευση, καθώς η πόρτα μας είναι ανοιχτή. Οι συνάδελφοι στη DG MARE, που εργάζονται επίσης στη μονάδα Πολιτικής, καλωσορίζουν οποιαδήποτε σχόλια και απόψεις θέλετε να αναφέρετε ως κράτος - μέλος.

Έχουμε συμπεριλάβει δύο διαφάνειες, πάνω στην πολιτική της

υδατοκαλλιέργειας. Σκεφτήκαμε πως δεν πρόκειται μόνο για την αλιεία, αλλά και για υδατοκαλλιέργεια και έχουμε τη μονάδα Υδατοκαλλιέργειας στην DG MARE, η οποία εργάζεται πάνω σε στρατηγικές οδηγίες για την υδατοκαλλιέργεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την υλοποίησή τους.

Έχουμε συμπεριλάβει χρήσιμους συνδέσμους και τους μοιραζόμαστε μαζί σας σε αυτές τις διαφάνειες, έχετε τους συνδέσμους πίσω από το μπλε κείμενο. Πρόσφατα, υπήρξαν τρεις δημοσιεύσεις στην ιστοσελίδα της υδατοκαλλιέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

Η πρώτη αναφέρεται στο “Ρυθμιστικό πλαίσιο και τις διαδικασίες διαχείρισης”. Η δεύτερη, αναφέρεται στην “Πρόσβαση σε χώρο και σε νερό για την θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια”. Αν πάτε στην ιστοσελίδα, θα βρείτε επίσης την λειτουργία ηλεκτρονικής εκμάθησης, με την οποία μπορείτε να ελέγξετε το αποτέλεσμα. Τέλος, υπήρξε ακόμη μία δημοσίευση, που αναφέρεται σε “Καλές γεωργικές πρακτικές για την υδατοκαλλιέργεια”.

Υπάρχουν κι άλλες πρωτοβουλίες, οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη ή προετοιμάζονται. Μία από αυτές, είναι πάνω σε “Πρόσβαση σε χώρο και νερό για φρέσκο νερό και υδατοκαλλιέργεια σε μικρές λίμνες”. Άλλες

είναι πάνω σε “Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή”, σε “Περιβαλλοντική απόδοση”, σε “Ενεργειακή Μετάβαση” - πολύ σημαντικό θέμα - και “Κώδικας καλής πρακτικής για την ευημερία των ιχθύων και δείκτες ευημερίας”.

Μόλις υπάρξουν περισσότερα έγγραφα στο διαδίκτυο, μπορούμε να τα μοιραστούμε μαζί σας με χαρά. Πάνω στην υδατοκαλλιέργεια, θα θέλαμε να επισημάνουμε πρόσφατες δημοσιεύσεις στην ιστοσελίδα για τον Μηχανισμό Βοήθειας Υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ:

Η πρώτη αναφέρεται σε: καλλιέργεια οστρακοειδών, καλλιέργεια κεφαλόποδων, στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Θαλάσσιων Παρατηρήσεων και Δεδομένων και στην Υδατοκαλλιέργεια..

Η δεύτερη είναι ένα βίντεο σχετικά με την “Ανοιχτή Μέθοδο Συντονισμού και την πολιτική Υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ”. Μπορώ ακόμη να σας πω με χαρά, πως στο βίντεο συμμετείχαν συνάδελφοι από τη μονάδα μας και έχει γυριστεί στην Ελλάδα, οπότε μπορείτε να ρίξετε μια ματιά στον σύνδεσμο. Είναι πολύ καλό βίντεο και το συστήνουμε ως καλό παράδειγμα της επικοινωνιακής μας εκστρατείας, γιατί δείχνει την χάραξη πολιτικής, από την πλευρά των φορέων υλοποίησης και των συναδέλφων από την πλευρά της Επιτροπής, που ασχολούνται με τη

χρηματοδότηση. Είναι πολύ καλό παράδειγμα αυτής της χώρας, οπότε μπορείτε να ρίξετε μια ματιά. Ακόμη μία σημαντική επερχόμενη πρωτοβουλία, είναι η Ανοιχτή Εκστρατεία της ΕΕ πάνω στην υδατοκαλλιέργεια, στην οποία επίσης πιστεύουμε. Στην Ελλάδα, ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας, είναι πολύ ενεργός και πιστεύουμε πως υπάρχουν δυνατότητες αν συμμετέχετε ενεργά σε αυτή. Η πρωτοβουλία αυτή, θα ξεκινήσει τον Μάρτιο του 2025, ενώ βασικός στόχος της εκστρατείας, είναι ο κόσμος να ενημερωθεί, να κατανοήσει και να αποδεχθεί την υδατοκαλλιέργεια. Βεβαίως, η τύχη της εκστρατείας, είναι συνυφασμένη με τον κόσμο που ασχολείται με τις δραστηριότητες της υδατοκαλλιέργειας.

Επί του παρόντος, η Επιτροπή ετοιμάζει πολύ υποστηρικτικό υλικό, το οποίο μπορεί να παρέχει στα κράτη - μέλη για να το χρησιμοποιήσουν για τις εθνικές τους εκστρατείες. Βεβαίως, θα σας ενημερώσουμε όταν θα ξεκινήσει αυτό και μπορείτε να συμμετέχετε κι εσείς. Νομίζω πως είναι πολύ καλή ευκαιρία για να βάλουμε στο επίκεντρο τις χρηματοδοτήσεις, αλλά και τις ανάγκες και τις λεωφόρους πολιτικής του κλάδου αυτού.

Τέλος, κάναμε μια διαφάνεια για τον “Νόμο Αποκατάστασης της Φύσης”. Είναι ένα πολύ καινούργιο ζήτημα, και θα τεθεί σε ισχύ ή θα είναι

εφαρμοστέο στο τέλος αυτού του χρόνου. Όπως ίσως γνωρίζετε ο Νόμος Αποκατάστασης της Φύσης, υιοθετήθηκε από το Κοινοβούλιο τον Φεβρουάριο του 2024 και δημοσιεύθηκε στα επίσημα πρακτικά, το καλοκαίρι του 2024.

Αυτή η νομική ενέργεια, είναι άμεσα εφαρμόστέα στα κράτη - μέλη και απαιτεί από τα κράτη - μέλη να αναπτύξουν και να υποβάλλουν στον Επίτροπο, ένα σχέδιο Αποκατάστασης της Φύσης, δύο χρόνια από την έναρξη ισχύος του κανονισμού, δηλαδή τον Αύγουστο του 2026. Γιατί το αναφέρουμε αυτό σήμερα; Γιατί έρχεται και αλληλοεπιδρά με την Κοινής Αλιευτική πολιτική. Από την πλευρά μας, το μελλοντικό περιβάλλον έχει την πρώτη θέση όσον αφορά την εργασία, όμως οτιδήποτε σχετικό με την πολιτική αλιείας, την τελειοποίηση της παραλιακής και την προστασία της θαλάσσιας ζωής, καθώς και δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας, έρχεται σε εμάς. Αυτό σημαίνει πως όταν σχεδιάζετε σε επίπεδο κράτους - μέλους τα σχέδια αποκατάστασης της φύσης, θα πρέπει να κατανοείτε, και βέβαια ένα από τα ζητήματα θα είναι, αν υπάρχουν ενέργειες προς υλοποίηση και πώς μπορούν να χρηματοδοτηθούν.

Μπορούμε μόνο να στηρίξουμε ή να ενθαρρύνουμε τους συναδέλφους

στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, που γνωρίζουμε πως ασχολούνται ή μπορεί να έχουν ξεκινήσει τις εργασίες για το σχέδιο Αποκατάστασης της Φύσης και συναναστρέφονται με συναδέλφους από την Διαχειριστική Αρχή, για να δουν τι ευκαιρίες δίνει το ΠΑΛΥΘ.

Ένα στοιχείο είναι ότι είναι ξεκάθαρο πως ο Νόμος Αποκατάστασης της Φύσης, δεν προβλέπει τον επαναπρογραμματισμό των παρόντων προγραμμάτων της συνοχής και όχι μόνο, όπως συζητάμε με συναδέλφους κατά τη διάρκεια ανεπίσημων συζητήσεων. Πιστεύουμε ότι το Πρόγραμμα ΠΑΛΥΘ, όπως είναι σχεδιασμένο τώρα, έχει δυνατότητες, φυσικά ανάλογα με τις ανάγκες σε εθνικό επίπεδο. Όμως, θα ήταν πολύ καλό να διαβουλευέστε και να συζητάτε για τις συνέργειες και τις ευκαιρίες, καθώς το προετοιμάζετε.

Με την τελευταία διαφάνεια, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω και με χαρά θα μιλήσουμε μαζί σας αν έχετε τυχόν ερωτήσεις ή προβληματισμούς. Μας συγχωρείτε που δεν μπορούμε να μιλήσουμε στη γλώσσα σας, τα ελληνικά, αλλά κάνουμε ό,τι μπορούμε στα αγγλικά.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κος. Γενικός Γραμματέας: Κυρία Ντίμοβα, σας ευχαριστούμε πολύ για την παρουσίαση και φυσικά για την στήριξη και την συνεργασία σας. Λοιπόν, να συνεχίσουμε. Ευχαριστούμε πάρα πολύ την κυρία Ντίμοβα για την παρουσίασή της, για τη συνεργασία που έχουμε με την Επιτροπή και εννοείται, για τη διάθεση με την οποία βλέπει το πρόγραμμα της χώρας μας και τη συνεργασία την οποία έχουμε αναπτύξει με τις δομές της Επιτροπής.

Να προχωρήσουμε στο δεύτερο μέρος της ημερήσιας διάταξης, που αφορά την υλοποίηση του προγράμματος “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα 2021 - 2027”.

Θα ζητήσω από την προϊσταμένη της μονάδας Δ, “Διαχείριση πράξεων της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ”, κυρία Κατσαμάγκα Τριανταφυλλιά, να μας κάνει μια παρουσίαση για την πορεία υλοποίησης του ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027. Κυρία Κατσαμάγκα, παρακαλώ.

Κα. Κατσαμάκα: Καλημέρα. Λοιπόν, οι περισσότεροι ξέρετε ότι μιλάω πάρα πολύ γρήγορα. Θα προσπαθήσω σήμερα να τα πω αργά γιατί αυτό μου είπαν να κάνω. Θα τα πω αργά, αλλά επειδή δε συμμορφώνομαι και εύκολα, μπορείτε να με σταματάτε. Μπορείτε να

με σταματάτε. Θα μου κάνετε νόημα λοιπόν, για να πάω πιο αργά. Γιατί πραγματικά είμαι, Λοιπόν, θα σας κάνω μια συνοπτική παρουσίαση.

Ο κύριος Γενικός, ανέφερε όλες τις δράσεις που έχουμε ήδη ενεργοποιήσει, όλους τους στόχους και τις δράσεις που έχουμε ενεργοποιήσει. Εγώ θα σας πω μερικά στοιχεία παραπάνω. Λοιπόν, γνωρίζετε ότι το Πρόγραμμα έχει εγκριθεί τον Νοέμβριο του 2022, με συνολική δημόσια δαπάνη, 519 εκατομμύρια, Ενωσιακή Συνδρομή 363 εκατ. και εθνική συνδρομή 155 εκατ., συγγνώμη.

Είδατε, ήδη μιλάω, πάρα πολύ γρήγορα. Λοιπόν, σε αυτή τη διαφάνεια, φαίνεται η διάρθρωση του Προγράμματος, του ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027.

Προφανώς και δε φαίνονται η διαφάνεια. Θα πω πολύ γρήγορα τι περιλαμβάνει η κάθε προτεραιότητα και ποιους ειδικούς στόχους περιλαμβάνει, μόνο και μόνο γιατί στη συνέχεια θα. Σας το είπα όμως. Για να δούμε.

Διάβαζε.

Κυρία Κατσαμάγκα: Όχι, τα ξέρω από έξω. Είμαστε ζωηροί στην υπηρεσία, ναι.

Λίγο πιο αργά γιατί οι διερμηνείς, δεν προλαβαίνουν.

Κυρία Κατσαμάγκα: Ωραία, θα μιλάω αργά. Λοιπόν, ok. Λοιπόν. Η διάρθρωση του ΠΑΛΥΘ λοιπόν, είναι αυτή που φαίνεται σε αυτή τη διαφάνεια. Δεν φαίνεται πολύ καλά. Εγώ όμως, θα σας πω με πολύ απλά λόγια, τι περιλαμβάνει η κάθε προτεραιότητα και ποιους ειδικούς στόχους έχει, ώστε στη συνέχεια, που θα παρουσιάσω σε κάθε προτεραιότητα τι έχει ενεργοποιηθεί μέχρι σήμερα, να καταλάβουμε όλοι πού βρισκόμαστε, τι έχει γίνει και τι αναμένεται να γίνει.

Άρα λοιπόν, έχουμε την προτεραιότητα 1. Η Προτεραιότητα 1, είναι η μεγαλύτερη προτεραιότητά μας, τόσο από πλευράς ειδικών στόχων, όσο και από πλευράς κατανομής, δεδομένου ότι έχει τα 296 εκατ. από τα 519, αφορούν τη συγκεκριμένη προτεραιότητα. Ο πρώτος στόχος είναι ο 1.1. Τελεία. Λοιπόν, ο πρώτος στόχος αφορά τα αλιευτικά καταφύγια, τους αλιευτικούς λιμένες, τις ιχθυόσκαλες και τους λοιπούς τόπους εκφόρτωσης.

Ο στόχος 2, αφορά τη μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, με αντικατάσταση ή εκσυγχρονισμό των κινητήρων των

αλιευτικών σκαφών, με κοιτάτε. Λοιπόν, ο στόχος 1.3, αφορά την προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας, σε περίπτωση προσωρινής ή οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Ο στόχος 1.4, είναι η συλλογή των αλιευτικών δεδομένων και το σύστημα ελέγχου και αλιείας. Ουσιαστικά είναι η επιτήρηση της αλιευτικής δραστηριότητας.

Ο στόχος 1.6, αφορά τους τεχνητούς υφάλους, τις λιμνοθάλασσες, καθώς και την αποζημίωση των αλιευτικών σκαφών της παράκτιας αλιείας και πάμε στην προτεραιότητα 2.

Η προτεραιότητα 2, αποτελείται από δύο ειδικούς στόχους, οι οποίοι αφορούν: Ο πρώτος στόχος, αφορά τις επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια, τον χωροταξικό σχεδιασμό για τις υδατοκαλλιέργειες, τις ΠΟΑΥ, τα σχέδια παραγωγής και εμπορίας, την προώθηση των προϊόντων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και τη μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Πάμε στην προτεραιότητα 3, που αφορά τα γνωστά μας, Ταπτόκ και δεν

έχω να πω κάτι άλλο εδώ. Πάμε στην προτεραιότητα 4, η οποία αφορά δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ολοκληρωμένης θαλάσσιας επιτήρησης και τέλος, στην απαραίτητη, τεχνική βοήθεια. Εντάξει μέχρι εδώ; Έγινε κατανοητή ; Τέλεια. Συνεχίζω.

Λοιπόν, θα μιλήσω λοιπόν για την ενεργοποίηση και την υλοποίηση του ΠΑΛΥΘ 2021-2027. Στον πίνακα που βλέπετε, φαίνεται ανά προτεραιότητα, η κατανομή της κάθε προτεραιότητας, η συνολική δημόσια δαπάνη, που έχει μέχρι τώρα εκδοθεί σε κάθε πρόσκληση, οι εντάξεις που έχουν γίνει ανά προτεραιότητα και οι πληρωμές που έχουν γίνει ανά προτεραιότητα.

Όπως θα δείτε, έχουμε ενεργοποιήσει σε επίπεδο προσκλήσεων, το 43.35% του προγράμματος. Έχουν δηλαδή εκδοθεί 225 εκατ. ευρώ σε προσκλήσεις, έχουν ενταχθεί 75 εκατ., το 14,5% και έχουν γίνει πληρωμές 13 εκατομμυρίων, δηλαδή το 2.52% του προγράμματος. Έχουν εκδοθεί 14 προσκλήσεις κι έχουν γίνει 44 εντάξεις.

Θα συνεχίσω και θα σας πω, ανά προτεραιότητα, ποιους στόχους έχουμε ενεργοποιήσει και σε ποια φάση βρισκόμαστε αυτήν ακριβώς την στιγμή. Λοιπόν, έχουν ενεργοποιηθεί στην Προτεραιότητα 1, 3 από

τους 5 ειδικούς στόχους που σας ανέφερα πιο πριν.

Ο ειδικός στόχος 1.1. που αφορά τα αλιευτικά καταφύγια. Στη δράση αυτή είχαμε μία ετοιμότητα. Έχουν εκδοθεί δύο προσκλήσεις. Η μία εκ των δύο προσκλήσεων, αφορά σε τμηματοποιημένα έργα, δηλαδή έργα που είχαν ξεκινήσει την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και δεν ολοκληρώθηκαν και συνεχίζουν το '21-'27 και η επόμενη πρόσκληση που αφορά τις μεταφερόμενες πράξεις των αλιευτικών καταφυγίων, συνολικής - αυτά είναι και τα έργα μου οπότε, τα ξέρω καλύτερα, οπότε τα λέω ακόμη πιο γρήγορα -.

Κύριος Κελέτης: Όχι, όχι και για τον Έβρο κάτι εδώ, κάτι εκκρεμότητες.

Κυρία Κατσαμάγκα: Ναι. Μέσα σε αυτά τα μεταφερόμενα έργα λοιπόν, δεν είναι η Μάκρη, αλλά θα είναι, θα είναι. Δεν είναι. Δηλαδή στα μεταφερόμενα έργα, ήταν ήδη αυτά που ήταν ώριμα. Η Μάκρη ακόμη δεν είναι ώριμη, οπότε δεν έχει ενταχθεί.

Αλλά...

Αλλά θα ενταχθεί σύντομα. Αυτό, θα ενταχθεί σύντομα. Λοιπόν, άρα έχουν ενταχθεί δώδεκα (12) πράξεις. Είναι οκτώ (8) τμηματοποιημένες πράξεις αλιευτικών καταφυγίων και τέσσερα (4) τα μεταφερόμενα,

συνολικού ύψους 31 εκατομμυρίων και οι πληρωμές τους έχουν φτάσει σήμερα, γύρω στα 6 εκατομμύρια. Πάμε στον ειδικό στόχο 1.4, που αφορά το εθνικό πρόγραμμα συλλογής των αλιευτικών δεδομένων.

Η δράση αυτή, αφορά ενέργειες για επιβεβλημένες και ανελαστικές υποχρεώσεις, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τη συλλογή και χρήση δεδομένων, στο πλαίσιο του κανονισμού, για τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων.

Άρα μιλάμε για το Εθνικό Πρόγραμμα συλλογής αλιευτικών δεδομένων, που λειτουργεί στο πλαίσιο προγράμματος εργασίας, που υποβάλλεται και εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Καταρτίζεται ανά διετία. Για την περίοδο 2022 - 2024, είναι ήδη εγκεκριμένο και έχει υποβληθεί προς έγκριση, για το επόμενο διάστημα, '25-'27.

Και το λέω αυτό, γιατί για την δράση αυτή, έχουν εκδοθεί δύο προσκλήσεις, συγνώμη, ναι, δύο προσκλήσεις: Η μία αφορούσε το τμηματοποιημένο έργο, γιατί σας είπα ότι έχει εγκριθεί ήδη η περίοδος '22-'24.

Το πρόγραμμα το προηγούμενο, έληγε 31/12/23, οπότε, ο χρόνος, το 2024, έπρεπε να καλυφθεί, για αυτό και εντάχθηκε μια τμηματοποιημένη πράξη, για να καλύψει τις ανάγκες του 2024 στη συλλογή των αλιευτικών δεδομένων και έχει ήδη εκδοθεί, η πρόσκληση για την επόμενη διετία που είναι το '25-'27, για να καλύψουμε τις ανάγκες.

Η δράση 1.4.2., που είναι “Ο έλεγχος και η επιβολή”, περιλαμβάνει ενέργειες για την επιτήρηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, με επενδύσεις στον αλιευτικό στόλο, στις υποδομές και τον εξοπλισμό των υπηρεσιών ελέγχου, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας.

Η δράση αυτή, θα καλύψει επιπρόσθετα, τις ελλείψεις που αναφέρονται στο σχέδιο δράσης για το Ελληνικό Σύστημα Ελέγχου Αλιείας, όσο και τις νέες υποχρεώσεις που θα προκύψουν από τον νέο κανονισμό Αλιείας της χώρας.

Στα πλαίσια της δράσης αυτής, έχουν εκδοθεί τέσσερις προσκλήσεις, οι δύο ήταν τμηματοποιημένα έργα, η μία ήταν τα μεταφερόμενα και μία, η μεγάλη πρόσκληση, τα 53 εκατομμύρια. Έχουν γίνει πέντε (5) εντάξεις,

συνολικής δημόσιας δαπάνης, 9 εκατομμυρίων και οι πληρωμές αυτή τη στιγμή, αγγίζουν το 1,5 εκατομμύριο.

Θα ήθελα να πω εδώ, ότι το σύστημα ελέγχου και αλιείας, η τμηματοποιημένη αυτή πράξη που έχει ενταχθεί, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα έργα του υπουργείου, καθώς συμβάλλει στην ψηφιακή μετάβαση.

Το Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης και Καταγραφής, Αλιευτικών Δραστηριοτήτων, το γνωστό ΟΣΠΑ, αποτελεί το κύριο εργαλείο καταχώρησης δεδομένων αλιευτικών δραστηριοτήτων, ενώ η επέκταση και η αναβάθμιση θα καλύψει τις απαιτήσεις του επικαιροποιημένου κανονισμού ελέγχου και τις υποχρεώσεις της χώρας, σύμφωνα με την έκθεση ελέγχου, το σχέδιο δράσης που έχει σχεδιαστεί για τον έλεγχο της αλιείας της χώρας.

ΟΚ, μέχρι εδώ είμαστε εντάξει; Τό'χω; Τέλεια.

Λοιπόν, πάμε στον ειδικό στόχο 1.6, ο οποίος αφορά τις λιμνοθάλασσες και -κι αυτό σας αφορά κύριε Κελέτση -, έτσι;

Λοιπόν, έχουν εκδοθεί τρεις προσκλήσεις.

Κύριος Κελέτης: Ξέρεις, ακούγεσαι και από τοπικούς εδώ παράγοντες, οπότε ό,τι λες..

Ναι, ναι, όχι, όχι. Τα έχω γραμμένα, τα λέω, είναι, είναι δεδομένα πλέον, είναι...Λοιπόν, έχουν εκδοθεί τρεις προσκλήσεις, οι δύο αφορούσαν τις τρεις λιμνοθάλασσες, που ήμασταν ήδη έτοιμοι από την προηγούμενη περίοδο.

Η μία ήταν τμηματοποιημένη και μιλάω για τη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου, όπου κάνουμε παρεμβάσεις και οι δύο λιμνοθάλασσες στο Μυρτάρι και στον Αβλέμονα στη Λευκάδα, που ήταν μεταφερόμενα γιατί δεν είχαν προλάβει να ολοκληρωθούν την προηγούμενη περίοδο. Και φυσικά, έχει βγει και μεγάλη πρόσκληση των 18 εκατομμυρίων, που αφορά τις λιμνοθάλασσες, τις δράσεις για τις λιμνοθάλασσες, αυτό που μας ενδιαφέρει.

Λοιπόν, οι προσκλήσεις, ανέρχονται στα 34 εκατομμύρια περίπου. Έχουν γίνει ήδη δε, τρεις (3) εντάξεις 17 εκατομμυρίων και οι πληρωμές

του ΠΔΕ, είναι στο 1,5 εκατομμύριο.

Το 1.6.2, αφορά την αποζημίωση για τα αλιευτικά σκάφη της παράκτιας αλιείας. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της εξειδίκευσης δράσης, ύψους 40 εκατομμυρίων.

Εδώ, θα ήθελα να κάνω μια παρένθεση και θα την πω κι αυτή αργά. Γιατί στη συνέχεια, στην επόμενη προτεραιότητα, θα σας πω, πολλές φορές θα αναφέρω, εξειδίκευση, κριτήρια και δεν ξέρω αν γνωρίζουμε όλοι, την διαδικασία, τα βήματα ενεργοποίησης μιας δράσης. Θα τα πω πολύ γρήγορα, γιατί έτσι πρέπει, για να μπορέσουμε να καταλάβουμε σε ποια φάση βρισκόμαστε, όσον αφορά την εξειδίκευση και για να φτάσουμε στην πολυπόθητη έκδοση της πρόσκλησης.

Άρα λοιπόν τα βήματα για την ενεργοποίηση μιας δράσης, είναι:

- η εξειδίκευση της δράσης,
- η σύνταξη της μεθοδολογίας και αξιολόγησης των κριτηρίων επιλογής και η έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης,
- η σύνταξη της απαραίτητης, υπουργικής απόφασης, η οποία ρυθμίζει όρους, όργανα και διαδικασίες και η έκδοσή της,
- η συνεργασία με τις οριζόντιες υπηρεσίες του ΕΣΠΑ (ΕΥΘΥΠΣ και

ΕΥΚΕ).

Μεγάλη προσπάθεια κάνω για αυτό, για να μιλάω τόσο αργά, σας το λέω.

- Προετοιμασία των πληροφοριακών συστημάτων ΟΠΣ και ΟΠΣΚΕ
- Η εκπόνηση μεθοδολογίας υπολογισμού των ποσών, στη βάση επιλογής απλουστευμένου κόστους
- Έκδοση της πρόσκλησης.

Επανερχομαι λοιπόν στο προηγούμενο, για να σας πω ότι, στη φάση λοιπόν αυτή, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξειδίκευσης της δράσης. Έχει υπογραφεί τη Δευτέρα στις 18/11, η υπουργική απόφαση και έχει δημοσιευθεί σε ΦΕΚ και σε αυτή τη φάση, είμαστε στην σύνταξη της πρόσκλησης και στην προώθησή της, για υπογραφή στον Γενικό Γραμματέα. Είναι έτοιμη για υπογραφή λέει ο κύριος Σακελλαρίου.

Σύμφωνα με την προηγούμενή μου διαφάνεια, θέλω να σας πω ότι έχει γίνει συνεργασία με τις οριζόντιες υπηρεσίες, με την ΕΥΚΕ και έχει ήδη δημιουργηθεί, η πλατφόρμα, το πληροφοριακό σύστημα, εκτός ΟΠΣ και ΟΠΣΚΕ, που θα βοηθήσει στη συγκεκριμένη δράση.

Λοιπόν, σε αυτό το διάγραμμα, εντάξει, φαίνεται τι έχουμε ενεργοποιήσει στην Προτεραιότητα 1, τι έχει ενταχθεί και τι έχει πληρωθεί μέχρι σήμερα, λίγο πιο εποπτικά.

Πάμε στην Προτεραιότητα 2. Η προτεραιότητα 2, όχι, δεν αγχώνομαι, τώρα το πάω αργά. Λοιπόν, η προτεραιότητα, 2, είπαμε ότι έχει 2 ειδικούς στόχους: Στον πρώτο στόχο, είναι οι επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της εξειδίκευσης, ύψους 71 εκατ. ευρώ. Έχει εκδοθεί η υπουργική απόφαση, έχει δημοσιευθεί σε ΦΕΚ, - βρισκόμαστε στη φάση της πρόσκλησης κι έχουν σταλεί στις οριζόντιες υπηρεσίες και αναμένουμε τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΚΕ, ενώ ταυτόχρονα γίνονται ενέργειες, για την δημιουργία πλατφόρμας της δράσης στο ΟΠΣΚΕ.

Στην δράση 2.1.2, που αφορά την ασφάλιση των αποθεμάτων της υδατοκαλλιέργειας από φυσικές καταστροφές, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της εξειδίκευσης, ύψους 4 εκατομμυρίων. Βρισκόμαστε στη φάση της διαβούλευσης των προϋποθέσεων της υπουργικής απόφασης και της πρόσκλησης.

Στη δράση 2.1.3, που είναι οι ΠΟΑΥ, ο ολοκληρωμένος χωροταξικός

σχεδιασμός στις υδατοκαλλιέργειες, συνολικού ύψους, 4 εκατομμυρίων. Βρισκόμαστε στην ίδια ακριβώς φάση, δηλαδή στη φάση της διαβούλευσης των προϋποθέσεων της υπουργικής απόφασης και της πρόσκλησης.

Στην δράση 2.1.4, που αφορά την καινοτομία στην υδατοκαλλιέργεια, συνολικού ύψους 8.200.000 ευρώ. Έχει ολοκληρωθεί κι εδώ, η διαδικασία της εξειδίκευσης και βρισκόμαστε στη φάση της σύνταξης της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής.

Στο επόμενο ειδικό στόχο, που αφορά τα σχέδια παραγωγής και εμπορίας, έχει εκδοθεί ήδη μία πρόσκληση 4,5 εκατ. ευρώ, όπως βλέπετε, έχει γίνει η ένταξη και έχει γίνει και η αποπληρωμή της. Στην προώθηση της εμπορίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, έχει εκδοθεί κι εδώ η πρόσκληση και γνωρίζω ότι έχει ήδη κατατεθεί το πρώτο αίτημα για χρηματοδότηση.

Ο τελευταίος στόχος της προτεραιότητας αυτής, είναι η μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της εξειδίκευσης, συνολικού ύψους, 26 εκατομμυρίων. Έχει συνταχθεί η υπουργική απόφαση και θα προωθηθεί άμεσα στον Γενικό

Γραμματέα, για υπογραφή.

Και πάμε στην αγαπημένη μου προτεραιότητα, που είναι η προτεραιότητα των Ταπτόκ. Λοιπόν, όπως είπε και ο κύριος Γενικός Γραμματέας, έχουνε συνταχθεί τα 14 τοπικά προγράμματα.

Σύμφωνα με τον κανονισμό 1060, η υπηρεσία μας ήταν υποχρεωμένη , ένα χρόνο μετά την έγκριση του προγράμματος, (το πρόγραμμά μας εγκρίθηκε 30/11/2022). Μέχρι λοιπόν τις 30/11/2023, θα έπρεπε η υπηρεσία, να εκδώσει τη σχετική πρόσκληση για την υποβολή των προτάσεων της τοπικής στρατηγικής, να έχει αξιολογηθεί και να έχει εγκρίνει τα συγκεκριμένα τοπικά προγράμματα.

Αυτό βέβαια συνέβη, γιατί η υπηρεσία, η μονάδα Δ, προχώρησε άμεσα στην έκδοση της πρόσκλησης. για να κατατεθούν προτάσεις, για 14 αλιευτικές περιοχές. Η Β συγνώμη. Δεν το έκανα εγώ, το έκανε η μονάδα Β. Συγνώμη.

Λοιπόν. 14 αλιευτικές ζώνες, οι οποίες είχανε καθοριστεί εκ των προτέρων, με εμπειρογνωμοσύνη. Κατατέθηκαν λοιπόν οι 14 φάκελοι

στην υπηρεσία, αξιολογήθηκαν από τη μονάδα Β, κρίθηκαν και καταρτίστηκαν τα 14 τοπικά προγράμματα, τα οποία και εγκρίθηκαν, με συνολικό προϋπολογισμό, 74 εκατομμυρίων.

Λοιπόν, στα πλαίσια αυτά όμως, για να πληρωθούν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες των αναπτυξιακών που ετοίμασαν τους φακέλους, εκδόθηκε μία πρόσκληση προπαρασκευαστικών, συνολικού ύψους 320.000 ευρώ. Έγιναν δεκατέσσερις (14) εντάξεις, 292.000 ευρώ.

Μέχρι σήμερα, αυτή τη στιγμή που μιλάμε, η υπηρεσία, η μονάδα Β, με κατ'ιδίαν συναντήσεις, με εκπροσώπους των ομάδων τοπικής δράσης, ολοκληρώνει την αναμόρφωση των προγραμμάτων, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους, δηλαδή εντός του Δεκεμβρίου 2024.

Ταυτόχρονα, η μονάδα Α, προχωρά στον ορισμό των ομάδων τοπικής δράσης, ως ενδιαμέσους φορείς, όπως είχε γίνει και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, '14-'20 και αρχές του 2025, αναμένεται η έκδοση της πρόσκλησης, για τις λειτουργικές δαπάνες, των αναπτυξιακών. Αυτά θα κάνει η υπηρεσία μας.

Τώρα, οι ομάδες τοπικής δράσης, θα πρέπει, αρχές του 2025, να ξεκινήσουν τις διαδικασίες των προσκλήσεων, για έργα δημοσίου χαρακτήρα, γιατί γνωρίζουμε ότι είναι χρονοβόρα, και στη συνέχεια των ιδιωτικών, διατοπικών και διακρατικών.

Λοιπόν, συνεχίζουμε με την 4η προτεραιότητα. Η 4η προτεραιότητα, αφορά ενέργειες, για την ολοκληρωμένη θαλάσσια επιτήρηση. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής επιδιώκεται η βελτίωση και η προώθηση ανταλλαγής πληροφοριών, μεταξύ των Αρχών που συμμετέχουν στη θαλάσσια επιτήρηση. Στα πλαίσια της προτεραιότητας αυτής, αλλά και της δράσης έχει εκδοθεί μία πρόσκληση που αφορά, ένα τμηματοποιημένο έργο, δηλαδή ένα έργο που είχε ξεκινήσει στο '14-'20 και θα ολοκληρωθεί σε αυτή την περίοδο.

Η πρόσκληση, είναι ύψους 2 εκατ. ευρώ και η ένταξη στα 2. 385.000 ευρώ και αφορά το έργο την προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος επιτήρησης και παρακολούθησης της θαλάσσιας κυκλοφορίας στο Βόρειο Αιγαίο.

Και τέλος, πάμε στην τεχνική βοήθεια, την απαραίτητη τεχνική βοήθεια για να ειπωθούν όλα τα προηγούμενα, ακόμη και η σημερινή μας

συνάντηση. Η τεχνική βοήθεια έχει έξι υπό δράσεις : Προμήθειες, παροχή υπηρεσιών, λειτουργικά, μετακινήσεις, τις δαπάνες δημοσιότητας, προβολής και πληροφόρησης. Το ύψος της κατανομής της συγκεκριμένης τεχνικής βοήθειας, είναι..

Τα έχασαν όλα.

Κυρία Κατσαμάγκα: Γιατί;

Η μετάφραση, λίγο πιο σιγά.

Κυρία Κατσαμάγκα: Μπορώ να τα ξαναπώ όλα από την αρχή. Δε θέλετε να τα ξαναπεράσετε μαζί μου, έτσι; λοιπόν, την τεχνική βοήθεια λοιπόν. Έχει έξι (6) υποδράσεις, που αφορούν τις προμήθειες, την παροχή των υπηρεσιών, τα λειτουργικά, τις μετακινήσεις, τη δημοσιότητα, προβολή και πληροφόρηση και τη λειτουργία των υποστηρικτικών δομών.

Η κατανομή της τεχνικής βοήθειας, είναι στα 10.750.000 και ήδη έχουν εκδοθεί τρεις προσκλήσεις 10.350.000, έχουνε γίνει επτά (7) εντάξεις, 7 εκατομμυρίων, πληρωμές 644.000 ευρώ. Ωραία. Ως Προϊσταμένη της μονάδας Δ, μία από τις μονάδες παρακολούθησης, δε θα μπορούσα παρά να σας δώσω και μια πρόβλεψη, για το πού αναμένεται να έχουμε απορρόφηση το επόμενο διάστημα, από τις δράσεις και τις εντάξεις,

που έχουν ήδη γίνει.

Λοιπόν, εντός του 2024, σας είπα ότι έχουμε εντάξει οκτώ (8) τμηματοποιημένες πράξεις αλιευτικών καταφυγίων. Από τις οκτώ (8) λοιπόν αυτές, οι τέσσερις (4), έχουν ήδη ολοκληρώσει το φυσικό τους αντικείμενο και αναμένεται η οικονομική τους τακτοποίηση, μέχρι το 2024, συνολικής δημόσιας δαπάνης 5 εκατομμυρίων. Εντός του 2025, αναμένεται να ολοκληρωθούν, τα υπόλοιπα (τέσσερα) 4 και δύο (2) από τα μεταφερόμενα, συνολικής δημόσιας δαπάνης 14,70 εκατομμυρίων.

Έχουμε εντάξει ήδη τρεις λιμνοθάλασσες. Οι δύο (2) από αυτές αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2025, συνολικής δημόσιας δαπάνης 3 εκατομμυρίων. Θα ήθελα να σας πω, ότι στο σχέδιο δράσης είχαμε πει ότι μέχρι τέλους του 2024, αυτό για τις κυρίες της ΕΥΣΣΑΕ, θα έχουμε δελτία δήλωσης δαπανών αξίας 12 εκατομμυρίων.

Οι πληρωμές μας στο ΠΔΕ, όπως σας έδειξα στην αρχή, είναι αυτή τη στιγμή, είναι 13 εκατομμύρια, όχι σε δελτία δήλωσης δαπανών. Το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, στο ΠΔΕ λοιπόν, είναι 13 εκατομμύρια.

Εκτιμώ, ότι σε επίπεδο δελτίων δήλωσης δαπανών, θα έχουμε αντίστοιχα 13 - 12, δηλαδή, η πρόβλεψή μας, ήταν καθόλα αξιόπιστη. Στο επόμενο λοιπόν χρονικό διάστημα, επειδή τα αλιευτικά δεδομένα, είναι μια υποχρέωση της χώρας, θα δώσει οπωσδήποτε δαπάνες.

Ο έλεγχος και η επιβολή, που είναι το σύστημα ελέγχου και αλιείας, που επίσης θα δώσει, οι δαπάνες των προπαρασκευαστικών ενεργειών, των ομάδων τοπικής δράσης, θα έχουν ολοκληρωθεί, μέχρι το τέλος του 2024. Δεδομένου ότι ήδη έχουμε δώσει οδηγίες, εδώ και δύο εβδομάδες, υποβάλλονται στοιχεία για την έγκριση τους και την αποζημίωσή τους.

Θεωρούμε ότι η αποζημίωση των σκαφών, η δράση που έχει ολοκληρωθεί, η πρόσκληση η οποία έχει εγκριθεί, αναμένεται σύντομα να δώσει δαπάνες και φυσικά, οι επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια.

Στη φωτογραφία που βλέπετε δίπλα σας, επέλεξα να μη βάλω ένα αλιευτικό καταφύγιο, το θεώρησα πολύ τετριμμένο. Έβαλα μία φωτογραφία από τη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου και τα κίτρινα

κυκλάκια, είναι τα σημεία που θα παρέμβουμε στη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου.

Σας είπα πιο πριν, για τα έργα στρατηγικής σημασίας, που έχει το υπουργείο. Το ένα είναι η συλλογή των αλιευτικών δεδομένων. Δεν θα πω κάτι άλλο, και το άλλο είναι το σύστημα ελέγχου και αλιείας, ο έλεγχος και η επιβολή των κανόνων της αλιείας. Στη διαφάνεια αυτή, βλέπετε τα έξι έργα που έχουν ενταχθεί, τα οποία θεωρούνται στρατηγικά έργα, συνολικού ύψους 15.734.000 ευρώ.

Και σας ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Κατσαμάγκα.

Θα συνεχίσουμε με την ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προκλήσεων, προσκλήσεων συγνώμη. Θα παρακαλέσω την κυρία Παπακυριακοπούλου Όλγα, στέλεχος της μονάδας Α, προγραμματισμού και αξιολόγησης της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, να έχει το λόγο και να μας κάνει τη σχετική ενημέρωση.

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρία Παπακυριακοπούλου: Καλημέρα και από εμένα. Θα προσπαθήσω γιατί η φωνή μου δεν με βοηθάει πολύ. Η κυρία Κατσαμάγκα, έκανε μία αναλυτική παρουσίαση. Θα προσπαθήσω πολύ σύντομα, να δούμε λίγο συνοπτικά, τις προσκλήσεις που επίκειται να βγάλει η υπηρεσία μας.

Κατά το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, δηλαδή μέχρι το τέλος του '24 ή το πρώτο τετράμηνο του '25, θα περάσω σιγά - σιγά τις διαφάνειες και ταυτόχρονα θα σας λέω. Όπως φαίνεται και στον πίνακα αυτό, έχει ήδη εκδοθεί τον Οκτώβριο, στο πλαίσιο της προτεραιότητας 2, η πρόσκληση σχετικά με την προώθηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Από την προτεραιότητα 1, αναμένεται η δεύτερη πρόσκληση, για τη συλλογή, διαχείριση και τη χρήση δεδομένων. Ναι. Είναι συνολικά οι προσκλήσεις στις εικόνες, για να μπορείτε να τις δείτε, το περνάω σιγά - σιγά και ταυτόχρονα σας λέω τον προγραμματισμό μας.

Η οποία αυτή πρόσκληση, θα αφορά το χρονικό διάστημα, μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου και αναμένεται και νέα πρόσκληση στο πλαίσιο της δράσης, για την ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων, για την προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των

οικοσυστημάτων και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, για νέα έργα σε λιμνοθάλασσες.

Επίσης, είναι έτοιμη η ενεργοποίηση της δράσης, για την αποζημίωση στα αλιευτικά σκάφη, όπως είπαμε, της παράκτιας αλιείας, για την καταστροφή αλιευτικών εργαλείων και την απώλεια παραγωγής από θαλάσσια προστατευόμενα είδη, στο πλαίσιο της οποίας, θα υποβληθούν και οι αιτήσεις μέχρι το τέλος του έτους. Με το νέο έτος, αναμένεται να ενεργοποιηθεί και η δράση για τις επενδύσεις στα αλιευτικά σκάφη, χωρίς να αυξάνεται η αλιευτική τους ικανότητα.

Στην προτεραιότητα 2, προετοιμάζεται η ενεργοποίηση για πληθώρα δράσεων, όπως φαίνεται και στον πίνακα, όπως έχει φανεί σε όλες αυτές τις διαφάνειες.

Πιο συγκεκριμένα, αναμένεται η ενεργοποίηση για τις παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια εντός του '24 και στις αρχές του '25, ακολουθούν δράσεις για τον ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό για τις υδατοκαλλιέργειες, για την καινοτομία στην υδατοκαλλιέργεια, για την μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και για την ασφάλιση των αποθεμάτων υδατοκαλλιέργειας.

Τέλος, μέσα στο πρώτο τετράμηνο του '25, στο πλαίσιο της προτεραιότητας 3, θα εκδοθεί πρόσκληση για τις λειτουργικές δαπάνες των ομάδων τοπικής δράσης, για την υλοποίηση των τοπικών τους στρατηγικών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Παπακυριακοπούλου. Αν και με κλειστή φωνή, σας ακούσαμε και σας ευχαριστούμε για τα πολύτιμα στοιχεία τα οποία παραθέσατε. Ολοκληρώσαμε λοιπόν και τον δεύτερο κύκλο. Πάμε στον τρίτο, που αφορά τα ειδικά θέματα. Έχουμε την ενημέρωση για την ενεργοποίηση των προγραμμάτων, το 2021 - 2027.

Ναι, φυσικά, φυσικά.

Κυρία Ντίμοβα: Συγγνώμη, και ευχαριστούμε πολύ για αυτή την καλή επισκόπηση. Πιστεύω πως είναι εξίσου καλό να έχουμε κάποιες από τις απόψεις της Επιτροπής, σχετικά με τον σχεδιασμό υλοποίησης του προγράμματος, του ΠΑΛΥΘ. Θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε πάρα

πολύ, για αυτή την πολύ χρήσιμη επισκόπηση ανά τον ειδικό στόχο, για να δούμε που βρίσκεστε και τι προετοιμάζετε. Μπορούμε να δούμε ότι αρκετές προσκλήσεις, θα εκδοθούν στους επόμενους 4-5 μήνες, στο πρώτο τετράμηνο του 2025.

Βλέπουμε επίσης, ότι το επίπεδο απορρόφησης αυξάνεται σταθερά. Ακόμη, από το ποσό των προσκλήσεων που εκδόθηκαν, μπορούμε να καταλάβουμε τις δυνατότητες που έχουν. Όσον αφορά την δέσμευση, είναι αρκετά υψηλό το ποσοστό. Θα θέλαμε μόνο να υπογραμμίσουμε, γιατί αυτό είναι πολύ σημαντικό στοιχείο της νομικής βάσης, το οποίο ισχύει για όλα τα Ταμεία Συνοχής και δεν μπορούμε να το αποφύγουμε ή να έχουμε καμία εξαίρεση για το δικό μας Ταμείο, τον λεγόμενο “Κανόνα Αποδέσμευσης”.

Είναι ένας πολύ τεχνικός όρος, που όμως σημαίνει πως στον τρίτο χρόνο υλοποίησης, αν ένα συγκεκριμένο ποσό πληρωμής, που έχει γίνει από την Επιτροπή, στην προκαταβολή, δεν έχει μετατραπεί σε αληθινή, πιστοποιημένη δαπάνη, αυτό το ποσό πρέπει να αποδεσμευθεί, από πλευράς Επιτροπής. Το ποσό χάνεται και δεν μπορούμε να το ανακτήσουμε. Κάναμε τον υπολογισμό και είμαι σίγουρη ότι η Διαχειριστική Αρχή, έχει το ποσό.

Είναι 61,4 εκατ. του ΠΑΛΥΘ, γιατί νομίζω πως εδώ τα μερικά νούμερα ήταν συνολικά. Θα θέλαμε ακόμη να σας ενθαρρύνουμε να είστε πολύ συγκεντρωμένοι και να έχετε στρατηγική, στον τρόπο με τον οποίο βγάξετε τις προσκλήσεις και τη διάρκεια της διαδικασίας που επιλέγετε, καθώς βέβαια, υπογράψατε συμφωνία με τους δικαιούχους, αρχίζετε να πληρώνετε προκαταβολή, σύμφωνα με τον εθνικό σας διακανονισμό.

Είναι όμως σημαντικό, μέχρι το τέλος του 2025, αυτή η προκαταβολή να έχει μετατραπεί σε πραγματική, πιστοποιημένη δαπάνη και να δηλωθεί στην Επιτροπή. Υπήρξε ακόμη μία επιστολή από την πλευρά μας, που να επισημαίνει πως πρέπει να γίνει αυτό, νωρίς, σε αρχικό στάδιο, ώστε να μην υπάρχουν εκπλήξεις. Σχετικά με την Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων ΤΑΠΤΟΚ/CLLD και LAGs, είμαστε στην ευχάριστη θέση να δούμε πως τα πράγματα προχωρούν πιο γρήγορα από ό,τι στην περίοδο του ΕΠΑΛΘ.

Δεν βρισκόμουν εκεί, ήρθα στο τέλος, όμως ενημερώθηκα. Ευτυχώς, είδαμε πως η υπεραπορρόφηση στο ΕΠΑΛΘ, υπήρξε 100%. Αυτό σημαίνει πως ακόμη και με κάποιες καθυστερήσεις κατά την έναρξη του προγράμματος, καταφέρατε να τα υλοποιήσετε όλα με επιτυχία. Ευελπιστούμε πως με αυτά που μάθατε και με την εμπειρία με το

ΕΠΑΛΘ, θα μπορείτε να είστε πιο γρήγοροι.

Καταλαβαίνουμε ότι, εφόσον, όλες οι διαδικασίες διαχείρισης ελέγχθηκαν και εδραιώθηκαν, θα πρέπει να υλοποιηθεί σε μέρες, όσο πιο γρήγορα, όχι μόνο εξαιτίας της απορρόφησης, αλλά και γιατί οι τοπικές κοινωνίες, θα χρειαστούν την χρηματοδότηση και θα ήταν καλό να έχετε το πλεονέκτημα της στήριξης από την έναρξη. Εννοώ την έναρξη του τρίτου χρόνου. Θα λέγαμε την έναρξη της τρίτης περιόδου.

Σχετικά με το συνολικό κόστος και το πώς σχεδιάστηκαν, είμαστε ευγνώμονες για τη δημιουργία διαβουλεύσεων στα κριτήρια επιλογής, τα προσχέδια, συμβουλευτήκαμε, κάναμε σχόλια, κατανοούμε καλά τον εθνικό σχεδιασμό. Ακόμη, ως μέρος της οικογένειας των Ταμείων Συνοχής, με αναγκαίους πρόσφορους όρους, μάλλον, θα μιλήσουμε αργότερα για αυτό, υπάρχει ένα γενικό πλαίσιο, που θα πρέπει να ολοκληρωθεί.

Βεβαίως, υπάρχουν οι στόχοι πολιτικής, που θα πρέπει να ενσωματωθούν στα κριτήρια επιλογής. Δραττόμαστε της ευκαιρίας, εφόσον, σας βλέπουμε μια φορά το χρόνο, να επισημάνουμε πόσο σημαντική είναι η μετάφραση των στόχων του προγράμματος ΠΑΛΥΘ, σε πραγματικά κριτήρια επιλογής.

Έχω επισημάνει αρκετές πρωτοβουλίες πολιτικής, όπως και τον τρόπο με τον οποίο οι τοπικές ανάγκες και το Κοινή Αλιευτική Πολιτική, αξιολογήθηκαν, καθώς οι στόχοι πρέπει να είναι πολύ σαφείς, αναφορικά με τον καθορισμό του ποιος θα λάβει τη χρηματοδότηση τελικά και τι είδους ενέργειες θα υλοποιηθούν μετέπειτα.

Πιστεύουμε πως με τον χρόνο, θα είναι ικανοί και ανυπομονούμε να δούμε τι πραγματικές δράσεις θα υλοποιηθούν. Χαιρόμαστε επί τη ευκαιρία, που θα δούμε αύριο την πραγματική εκτέλεση ή ποιες ήταν οι επιτυχημένες ιστορίες με το ΕΠΑΛΘ και σύντομα με το ΠΑΛΥΘ.

Όσον αφορά την πρόβλεψη της πληρωμής, καθώς έχετε υπογραμμίσει τα ποσά που σχεδιάζετε να υποβάλλετε στην Επιτροπή, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι για λόγους προϋπολογισμού, από πλευράς Επιτροπής, είναι πολύ σημαντικό να λάβουμε όσο το δυνατόν πιο ακριβή πρόβλεψη, απλά και μόνο, επειδή και ο προϋπολογισμός μας, βασίζεται στην πρόβλεψη που μας στέλνετε, που σημαίνει πως εάν σχεδιάζετε να μας στείλετε υψηλότερο ή χαμηλότερο αίτημα πληρωμής, είναι πολύ σημαντικό να το γνωρίζουμε, για να προβλέψουμε, όσο είναι δυνατόν, τον προϋπολογισμό από πλευράς της Επιτροπής.

Σχετικά με τις λειτουργίες στρατηγικής σημασίας, είμαστε ενθουσιασμένοι που προχωρούν και τις κατανοούμε πολύ καλά. Ήδη συζητήσαμε διμερώς, την σημασία των ενεργειών αυτών, στον ειδικό στόχο 1.4 και βεβαίως, θα θέλαμε να ενθαρρύνουμε, να προωθήσουμε την επικοινωνία για την επιτυχία αυτών των υλοποιημένων δράσεων αργότερα, όταν έρθει η κατάλληλη στιγμή ή αν υπάρχει ένα εθνικό γεγονός ή θα έλεγα μια ευκαιρία, όπου θα μπορούμε να το παρουσιάσουμε στο ευρύ κοινό.

Αυτό είναι επίσης, απαιτούμενο σε νομική βάση προ απαιτούμενο για ενημέρωση της υλοποίησης, να κοινοποιείται στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, όπως έγινε και τώρα. Ένα θέμα: χρηματοδοτικά εργαλεία και να ξέρετε πως αυτό δεν ήταν μέρος των διαφανειών, εφόσον όμως το συζητήσαμε, θέλουμε να πούμε μόνο πως καλωσορίζουμε την ευκαιρία που λαμβάνετε για να αξιολογήσετε εάν αυτό μπορεί να πετύχει σε αυτή την περίοδο, μέσω των αξιολογήσεων.

Φυσικά, γνωρίζουμε πως το Ταμείο δεν είναι τόσο μεγάλο, -όπως είπα - και η συμπλήρωση με άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, είναι κριτικής σημασίας. Ανυπομονούμε να δούμε τυχόν αποτελέσματα και φυσικά, αν μπορούν να υλοποιηθούν, στη διάρκεια αυτής της περιόδου, θα

είναι πολύ σημαντικό.

Τέλος, δε θα μπορούσαμε να παραλείψουμε, είναι σημαντικό και βλέπω πολλούς συναδέλφους από άλλα όργανα χρηματοδότησης, εδώ, γύρω από το τραπέζι, είναι να προσπαθούν να λαμβάνουν τις συνέργειες, ό,τι δεν μπορεί να υποστηρίξει το ΠΑΛΥΘ, άλλα ευρωπαϊκά όργανα ή εθνικά όργανα μπορούν επίσης να συνεισφέρουν, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και πολλά άλλα, το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, μέχρι το σημείο που δεν υπάρχει επικάλυψη και ταιριάζουν με το νομικό τους πλαίσιο.

Σας ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Ντίμοβα. Όπως είπαμε, συνεχίζουμε με την τρίτη ενότητα, τα ειδικά θέματα και την ενημέρωση για την ενεργοποίηση των προγραμμάτων 2021- 2027. Να παρακαλέσω την κυρία Μισούλη Ασημίνα, στέλεχος της μονάδας Β, σχεδιασμού και παρακολούθησης προγραμμάτων, της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Σχεδιασμού της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής, να μας κάνει μία παρουσίαση.

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρία Μισούλη: Λοιπόν, καλησπέρα κι από εμάς. Ευχαριστούμε πολύ και για την πρόσκληση και για την φιλοξενία. Πολύ λίγα και διαγραμματικά. Η ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ και μετά πολύ λίγα πάλι λόγια, για την συνέργεια ΕΣΠΑ και Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς υπάρχει μία μελέτη, η οποία είναι σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή και θα σας δώσω πολύ λίγα στοιχεία.

Λοιπόν, εδώ βλέπουμε διαγραμματικά, πώς κινείται το ΕΣΠΑ τόσο στο σύνολό του, όσο και γκρουπαρισμένα, ανά τομεακά και περιφερειακά προγράμματα. Βλέπουμε λοιπόν, ότι οι εντάξεις στο σύνολο του ΕΣΠΑ, μάλλον οι προσκλήσεις είναι 61,6%, οι εντάξεις στο 46,2%, οι συμβάσεις στο 30,5% και οι πληρωμές στο 6,6%.

Αναφορικά με τομεακά, περιφερειακά, βλέπουμε πως τα περιφερειακά παρουσιάζουν μια ελαφρώς καλύτερη εικόνα σε ό,τι αφορά τις δαπάνες τους, 11,1 για τα περιφερειακά και 4,6 για τα τομεακά. Στα υπόλοιπα μεγέθη, είναι κοντά. Τώρα, έχουμε εδώ μια διαγραμματική απεικόνιση του πώς κινούνται τα διαρθρωτικά ταμεία. Μία μικρή διευκρίνιση: τα στοιχεία μας είναι πάντα μέσα από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του υπουργείου Οικονομικών, με ημερομηνία αυτή τη φορά 11/11.

Το λέω αυτό, γιατί πάντα υπάρχει μια μικρή ανακολουθία σε ό,τι αφορά τις πληρωμές, ανάμεσα σε αυτά που σας παρουσιάζουμε εμείς και σε αυτά που σας παρουσιάζει η Διαχειριστική Αρχή.

Η Διαχειριστική, έχει πιο ενημερωμένα στοιχεία, έχει και πληρωμές που ενδεχομένως, δεν έχουν καταχωρηθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Αυτό συμβαίνει πάντοτε, αλλά οφείλω να το πω. Λοιπόν, βλέπουμε πώς κινούνται τα Ταμεία: Ταμείο Συνοχής, Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Κοινωνικό Ταμείο, το δικό μας το Ταμείο και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Μια καλύτερη εικόνα παρουσιάζει το Κοινωνικό Ταμείο. Έχει 8,2 στις δαπάνες του, λογικό αυτό, πιο σοφτ δράσεις. Το δικό μας το Ταμείο, είμαστε στο 14,5% με στοιχεία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος στις εντάξεις, 12%, στις συμβάσεις και 0,7 στις πληρωμές.

Από αυτά που μας παρουσίασε η Διαχειριστική, είμαστε σε ένα καλύτερο σημείο αυτή τη στιγμή στις πληρωμές. Πολύ θετικό. Συγγνώμη. Κι εδώ βλέπετε πολύ σύντομα, πώς κινείται η ενεργοποίηση ανά στόχο πολιτικής.

Θα το περάσω αυτό, δεν νομίζω ότι έχουμε λόγο να σταθούμε παραπάνω. Λοιπόν, τώρα, σχετικά με την έκθεση την οποία σας ανέφερα, εκπονείται αυτή τη στιγμή που μιλάμε. Νομίζω ότι σύντομα θα έχουμε το τελικό παραδοτέο. Πολύ λίγα στοιχεία πληροφοριακά. Νομίζω όλοι θα ξέρουμε για το Ταμείο Ανάκαμψης, πώς δημιουργήθηκε ως μία απάντηση στην πανδημία covid - 19, για να ενισχύσει την ανθεκτικότητα των κρατών - μελών. Τώρα στη μεθοδολογία.

Αυτό που πρέπει να κρατήσουμε, είναι ότι υπάρχει μία προσπάθεια πολύ σημαντική, να αντιστοιχιστούν τα δεδομένα του Ταμείου Ανάκαμψης, με τα δεδομένα του ΕΣΠΑ, σε επίπεδο ειδικού στόχου, ώστε να μπορέσουμε να εξάγουμε συμπεράσματα, να βρούμε συνέργειες και συμπληρωματικότητες και κυρίως να δούμε αν έχουμε επικαλύψεις και φυσικά να αποφύγουμε τυχόν επικαλύψεις.

Σε αυτό το πλαίσιο και σε ό,τι αφορά το πρόγραμμά μας, τα ευρήματα σε προγραμματικό επίπεδο, έχουν δείξει ότι υπάρχει μηδενική επικάλυψη, μεταξύ του ΠΑΛΥΘ και των μέτρων του ΤΑΑ. Έχουμε στοιχεία ως 31/12/23. Αυτά είναι τα στοιχεία με τα οποία δουλεύει ο ανάδοχος.

Σε κάθε περίπτωση, το ΠΑΛΥΘ, αφορά επαγγελματικές ομάδες και

οντότητες, που δεν εντάσσονται στο στόχους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και σε ό,τι αφορά τις κρατικές ενισχύσεις, την ενίσχυση των επιχειρήσεων, δεδομένου ότι υπάρχει και το σχετικό πλαίσιο παρακολούθησης των κρατικών ενισχύσεων, θεωρούμε ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα διπλής χρηματοδότησης.

Ωστόσο, έχουμε βρει κάποια έργα που χρηματοδοτεί το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Είναι πολυλειτουργικά λιμάνια, που έχουν και τουριστική χρήση και αλιευτική. Όπως η Αμμουλιανή, το τουριστικό καταφύγιο της Αμμουλιανής, ο Μακρύς Γιαλός στην Ιεράπετρα, στη Σύμη και κάποια άλλα λιμάνια.

Αυτά χρηματοδοτούνται ωστόσο αποκλειστικά από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και με βάση τη χωροθέτηση των έργων αυτών, δεν προκύπτει κάποιου είδους επικάλυψη.

Σας ευχαριστώ πολύ, αυτά από εμάς.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Μισούλη. Να παρακαλέσω τώρα την κυρία Χαλικιά Δήμητρα, προϊσταμένη της μονάδας Γ, Αξιολογήσης Αναγκαίων Όρων Δεικτών, της Ειδικής

Υπηρεσίας Συντονισμού Σχεδιασμού Αξιολόγησης και Εφαρμογής, να μας ενημερώσει για τους αναγκαίους και πρόσφορους όρους.

Κυρία Χαλικιά: Καλησπέρα κι από μένα. Είναι η πρώτη φορά που στην Επιτροπή Παρακολούθησής σας, γίνεται αναφορά για τους αναγκαίους όρους. Να σας πω καταρχήν και την προσωπική μου γνώμη, ότι αναγκαίοι όροι, γιατί δεν καταλαβαίνει κανείς όταν το λέμε, είναι μια ατυχής μετάφραση αγγλικών όρων, που όμως δεν μπορούμε να βρούμε και κάτι άλλο στα ελληνικά να το πούμε.

Θα προσπαθήσω λοιπόν, να σας εξηγήσω τι είναι αυτό το πράγμα, αν και το πρόγραμμα της αλιείας, δεν έχει σχέση με τους θεματικούς αναγκαίους όρους, αλλά έχει σχέση με τους τέσσερις οριζόντιους, που είναι για το σύνολο της χώρας, για όλα τα προγράμματα, είτε είναι τομεακά, είτε είναι περιφερειακά και τα οποία εντάσσονται στα διαρθρωτικά Ταμεία. Θέλω να πω ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν έχει ούτε τους τέσσερις, ως προϋποθέσεις.

Λοιπόν, οι αναγκαίοι όροι, οι αναγκαίοι πρόσφοροι όροι, είναι η συνέχεια αυτού που είχαμε την προγραμματική περίοδο 2014 - 2020, αυτό που λέγαμε, ex ante προϋποθέσεις. Δηλαδή τι έγραφε ο

κανονισμός τότε; Ότι θα πρέπει η κάθε χώρα, να έχει πιάσει κάποιες συγκεκριμένες προϋποθέσεις, οι οποίες ήταν κυρίως θεσμικές, όπως άλλωστε είναι και οι αναγκαίοι πρόσφοροι όροι, για να μπορέσει να ξεκινήσει τα έργα, τα προγράμματα.

Αυτό, έχει εξελιχθεί σε αυτή την προγραμματική περίοδο. Εδώ, αυτή την προγραμματική περίοδο, δεν έχουμε προϋπόθεση για να χρηματοδοτήσουμε τα έργα, αν δεν έχουμε έγκριση για τους αναγκαίους πρόσφορους όρους.

Αλλά, δεν μπορούμε να κάνουμε αίτημα πληρωμής. Δηλαδή, είναι λίγο κάτι πιο δύσκολο από την προηγούμενη περίοδο κατά τη γνώμη μου. Πρέπει να έχουμε όλες αυτές τις θεσμικές προϋποθέσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες, για την αποδοτική και αποτελεσματική χρήση του κάθε ταμείου.

Για αυτό, πάνω από τον τίτλο κάθε αναγκαίου όρου, υπάρχουν κριτήρια, τα οποία η χώρα, πρέπει να καλύπτει.

Εγώ το πάω παρακάτω;

Ναι.

Κυρία Χαλικιά: Λοιπόν, η Ελλάδα έχει προϋποθέσεις, είκοσι (20) αναγκαίους όρους, εκ των οποίων, οι τέσσερις (4) είναι οριζόντιοι. Όταν, -θα έρθω αναλυτικά μετά να σας τους ονομάσω-. Όταν κάνατε την πρώτη Επιτροπή Παρακολούθησης, το 2023, τυπικά ήταν εκπληρωμένοι οι δώδεκα (12) αναγκαίοι όροι και οι τέσσερις (4) οριζόντιοι.

Ξέρετε, θα βλέπετε πάντα τους τέσσερις (4) οριζόντιους, γιατί αν αυτοί δεν ήταν εκπληρωμένοι, δεν θα υπήρχε καμία περίπτωση, κανενός αιτήματος πληρωμής, για τίποτα. Τώρα αυτή τη στιγμή, τον Νοέμβριο του 2024, έχουμε εκπληρωμένους, δεκαεννιά (19) αναγκαίους όρους.

Μας λείπει μόνο ένας, που αφορά τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Αυτό, μας το έστειλε η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από τη Regio. Είναι η πορεία εκπλήρωσης, των θεματικών αναγκαίων όρων, στα κράτη - μέλη. Όταν λέμε θεματικό, μια και η αλιεία δεν έχει, είναι για την ενέργεια, είναι για την απασχόληση, είναι για την ισότητα, είναι για την αναπηρία κτλ.

Αν και όχι, λάθος έκανα, για την αναπηρία είναι οριζόντιος αναγκαίος

όρος. Αυτός είναι ένας πίνακας, που μας έστειλε επίσης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και, πρέπει να ομολογήσω ότι σαν χώρα μας κάνει υπερήφανους. Κοιτάξτε, δεν είναι εύκολο να πιάσεις τους αναγκαίους όρους, γιατί αυτό που ζητάνε όπως σας ξαναείπα, είναι θεσμικές μεταρρυθμίσεις.

Αυτοί είναι οι αναγκαίοι όροι. Καινούργιες στρατηγικές, νέες στρατηγικές, νέα σχέδια δράσης, ανά τομέα πολιτικής. Καταρχήν, μόνο 7 χώρες από τα κράτη - μέλη, είχαν 20 αναγκαίους όρους.

Μέσα σε αυτούς και η Ελλάδα και είμαστε αυτοί, που έχουμε μόνο έναν αναγκαίο όρο και είμαστε δεύτεροι. Μόνο μία χώρα είναι μπροστά μας, είναι η Σλοβακία, που έχει πιάσει και τους 20 αναγκαίους όρους. Εδώ θα είμαι λίγο πιο αναλυτική, μια και η δική σας η υπηρεσία, έχει πρόσβαση σε αυτό το σύστημα. Αυτό που έχει υποχρέωση η χώρα μας, που δεν το είχε πριν, με τις προϋποθέσεις που σας είπα, τις ex ante προϋποθέσεις, είναι ότι αφ' ης στιγμής, εγκρίνεται, ο κάθε αναγκαίος όρος, αυτός ο όρος πρέπει να παρακολουθείται συνεχώς, για να μην έχει προβλήματα στη λειτουργία του και εκεί, ελέγχονται συνέχεια, -εμείς σαν χώρα, κάθε έξι μήνες-, αν τα κριτήρια που φτάνουν να εγκρίνουν τον αναγκαίο όρο, υφίστανται ακόμη.

Για την παρακολούθηση αυτή, φτιάξαμε ένα μηχανισμό παρακολούθησης ηλεκτρονικό, τον οποίο ακουμπήσαμε στον Δίαυλο. Ταυτόχρονα, αυτός ο μηχανισμός παρακολούθησης, μπορεί να λειτουργήσει και σαν αποθετήριο.

Περίπου 200- 250 συνάδελφοι, έχουν πρόσβαση, με τον κωδικό του δίαυλου, σε αυτό τον μηχανισμό, συμπεριλαμβανομένης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και φυσικά, της πολιτικής μας ηγεσίας όλων των υπουργείων. Το είπα λάθος. Όχι όλων των υπουργείων, του υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, όπου υπάγονται όσες υπηρεσίες υπάγονται στη Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ, -εννοώ για την πολιτική ηγεσία-.

Τώρα, εκεί, κάθε έξι μήνες, ζητάμε από τους συναδέλφους, να μας βάλουν, τα στοιχεία τα οποία, ή έχουν αλλάξει, για τους αναγκαίους όρους, είτε προς το θετικό, είτε προς το αρνητικό, ή αν δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα, να γράφουν ότι δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα. Είναι -και επίσης είμαστε πολύ περήφανοι για αυτό-, το μοναδικό σύστημα παρακολούθησης με τέτοια διαφάνεια, που υπάρχει στα 27 κράτη - μέλη. Κοιτάξτε: οδηγηθήκαμε λίγο για αυτόν τον μηχανισμό

παρακολούθησης και διαφάνειας και θα σας εξηγήσω γιατί.

Σε ό,τι αφορά τις *ex ante* προϋποθέσεις, είχαμε έναν σαφή οδηγό από πλευράς Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τι πρέπει να κάνουν τα κράτη - μέλη. Εδώ, δεν είχαμε τίποτα. Άρα βρισκόμαστε εμείς, σαν κράτος- μέλος, το έχουμε μεταφέρει και ως παρατήρηση στη *Regio* και στο δίκτυο των εμπειρογνομόνων αξιολόγησης και ευρωπαϊκού εξαμήνου που συμμετέχουμε, ότι δεν γνωρίζουμε, μάλλον τα κριτήρια τα γνωρίζουμε. Δεν γνωρίζουμε πώς έχει γίνει η έγκριση, στις άλλες χώρες - μέλη. Δεν υπονοώ κάτι, αλλά δεν είναι καθαρό. Δεν ξέρουμε δηλαδή, γιατί εμείς, έπρεπε να φτιάξουμε ένα στρατηγικό σχέδιο χ και κάποια άλλη χώρα δεν έπρεπε. Και αυτά, τα γνωρίζουμε γιατί ερχόμαστε σε επαφή με τα άλλα κράτη - μέλη και μας λένε πώς και γιατί εγκρίθηκε.

Αυτή λοιπόν η κατάσταση και θέλοντας να δώσουμε τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια σε αυτό που κάνουμε και πρόσβαση σε όλους, κυρίως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κάναμε αυτό το Πληροφοριακό Σύστημα. Σας είπα για αυτό. Τώρα, η ενημέρωση του α εξαμήνου. Κάνουμε το αίτημα προς τους υπεύθυνους των πολιτικών, κάθε έξι μήνες. Λοιπόν, ενημέρωση του α εξαμήνου 2024, για τους αναγκαίους όρους, είναι ότι: αυτά τα τέσσερα, είναι τα οριζόντια που αφορούν και το πρόγραμμα της αλιείας. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί

παρακολούθησης αγοράς δημοσίων συμβάσεων: 4412 του 2016. Αν αυτό, η χώρα δεν το υλοποιεί ορθά, εδώ σταματάει η χρηματοδότηση. Το δεύτερο είναι για τις κρατικές ενισχύσεις, ΕΥΚΕ, είπε η συνάδελφος προηγουμένως.

Και πάμε στους δύο τελευταίους, που είναι η αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.

Να σας πω ότι επειδή βλέπετε εδώ μια ημερομηνία, 22/12/22, η στρατηγική, η εθνική στρατηγική για άτομα με αναπηρίες, ανανεώθηκε, όπως λέγαμε όταν εγκρίθηκε ο όρος, ανανεώθηκε, βγήκε σε δημόσια διαβούλευση τον Απρίλιο που μας πέρασε, έκλεισε τέλος Μαΐου, έκλεισε η διαβούλευση, αξιοποιήθηκαν όλα τα στοιχεία τα οποία μπήκαν μέσα στη διαβούλευση και αναρτήθηκε στα μέσα Σεπτεμβρίου του 2024. Άρα, αυτή τη στιγμή μιλάμε για έναν αναγκαίο όρο, ο οποίος συνεχίζει να υφίσταται, άρα έχουμε τέσσερις οριζόντιους, αναγκαίους όρους, χωρίς κανένα πρόβλημα. Είναι δύο οι συνάδελφοι, οι οποίοι ασχολούνται με τους αναγκαίους όρους και τα βλέπετε τα ονόματά τους, είτε είναι οι οριζόντιοι, είτε είναι οι θεματικοί κι εγώ σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Να ευχαριστήσουμε τη συνάδελφο πάρα πολύ, για την εξαιρετική τοποθέτησή της, την κυρία Χαλκιά. Να προχωρήσουμε και να πάμε στην ενημέρωση για την ολοκλήρωση του ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020 και να παρακαλέσω την κυρία Γιόκαλα, την προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα”, να μας κάνει μία παρουσίαση.

Ευχαριστώ.

Κυρία Γιόκαλα: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε, την παρουσίαση. Λοιπόν, να πω ότι καταρχήν το format που έχει επιλεχθεί, είναι το παλιό, καθώς αφορά στο παλιό πρόγραμμα και όλα τα σύμβολα και τα σήματα, είναι τα παλιά. Θα προσπαθήσω να κάνω μία σύντομη παρουσίαση - απολογισμό του προγράμματος, με διαγράμματα, όσο πιο απλά γίνεται, ώστε να μας μείνει στο τέλος, το αποτύπωμα του προγράμματος.

Λοιπόν, εδώ είναι τα βασικά μεγέθη. Η δημόσια δαπάνη του Προγράμματος, ήταν 509 εκατ. Οι εντάξεις, η δημόσια δαπάνη πάντα, ανήλθαν κάποια στιγμή, στα 740 εκατ., δηλαδή φτάσαμε σε μία υπερδέσμευση, στο 145,4% και οι πληρωμές, σε όρους δημόσιας δαπάνης, ξεπέρασαν το 103%. Σημαντικό εδώ να πούμε, ειπώθηκε

κιάλας και από τον Πρόεδρο, είναι ότι η απορρόφηση της ενωσιακής συνεισφοράς, ανέρχεται στο 100%.

Δύο πράγματα πάνω σε αυτό: το πρώτο είναι ότι το πρόγραμμά μας, το πρόγραμμα της αλιείας, διαφοροποιούμενο από τα υπόλοιπα προγράμματα του ΕΣΠΑ που χρησιμοποίησαν το αβαντάζ του 100% της Ενωσιακής Συνδρομής, ως συνεισφορά στη δημόσια δαπάνη, για την τελευταία λογιστική χρήση. Το πρόγραμμά μας, στην τελευταία λογιστική χρήση, όλες οι πληρωμές του, υπολογίστηκαν με βάση το εγκεκριμένο Ποσοστό Ενωσιακής Συνεισφοράς, ενώ επιπλέον εμείς, είχαμε κι ένα ακόμη πρόβλημα, που το ξέρουν και το αναγνωρίζουν και οι συνάδελφοι από τις οριζόντιες υπηρεσίες: κάθε προτεραιότητα, κάθε μέτρο προτεραιότητας και πολλές φορές και κάθε δράση, διαφοροποιείται με το Ποσοστό Ενωσιακής Συνεισφοράς. Τι σημαίνει αυτό: αυτό σημαίνει ότι σε όρους διαχείρισης, όταν κάνεις σενάρια παρακολούθησης και θέλεις να πέσεις μέσα, ώστε να απορροφήσεις το 100% των πόρων, των κοινοτικών πόρων, είναι κάτι πάρα πάρα πολύ δύσκολο, ενώ θα ήταν πιο εύκολα, αν είχαμε ένα οριζόντιο ποσοστό, όπως έχουμε στην προγραμματική περίοδο '21-'27, που είναι 70%, ένα οριζόντιο Ποσοστό Ενωσιακής Συνεισφοράς, μέσα στη δημόσια δαπάνη.

Άρα, δεν το λέω για να ευλογήσω τα γένια της υπηρεσίας, έγινε μια πάρα πολύ καλή δουλειά, πολύ συντονισμένη και μεγάλη προσπάθεια, διαψεύδοντας τις κινδυνολογίες που ακούγονταν από ποικίλες

κατευθύνσεις. Λοιπόν, τι έγινε ; Συνοπτικά. Ενεργοποιήθηκαν 24 μέτρα, με επιμέρους δράσεις και εκδόθηκαν 122 προσκλήσεις. Εντάχθηκαν 19.785 πράξεις. Εδώ θα δούμε λιγάκι, σε αυτό το διάγραμμα, την εξέλιξη των εντάξεων. Ξέρουμε ή θυμόμαστε, ότι το πρόγραμμα, το 2014- 2020, είχε εγκριθεί στα τέλη του 2015. Βλέπουμε προοδευτικά πως άρχισαν οι εντάξεις, μέσα στο 2016, με πρώτες - πρώτες τις δράσεις που αφορούν την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, δηλαδή τα πρώτα έργα που εντάχθηκαν ήταν η συλλογή των αλιευτικών δεδομένων, τα έργα για τον έλεγχο και σιγά - σιγά, με την πάροδο του χρόνου και προοδευτικά, είχαμε όλες αυτές τις εντάξεις. Υπάρχει μια άκρως προοδευτική πορεία.

Εδώ, το είχαμε δείξει και στην προηγούμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑΛΘ, έχουμε σημειωμένη την περίοδο της πανδημίας. Αυτή η περίοδος, με τα απανωτά lockdowns, με τις άδειες ειδικού σκοπού, με τη δοκιμή για πρώτη φορά και υιοθέτηση της τηλεργασίας, με τις νοσήσεις από το προσωπικό, με την ανάγκη να ενεργοποιήσουμε εκ του μηδενός, μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας, να εκπονήσουμε in-house μεθοδολογίες υπολογισμού αντιστάθμισης, να τις διαπραγματευτούμε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να προλάβουμε να κάνουμε όλες τις εργασίες. Η υπηρεσία βλέπετε, εργάστηκε παρόλες αυτές τις δυσκολίες, αυτή την πολύ κρίσιμη περίοδο.

Αυτό το διάγραμμα, είναι ένα διάγραμμα όπου φαίνεται ουσιαστικά, η δημόσια δαπάνη σε κάθε προτεραιότητα. Να θυμίσουμε ότι στο πρόγραμμα το προηγούμενο, είχαμε έξι (6) προτεραιότητες, συν την τεχνική βοήθεια, δηλαδή παραπάνω προτεραιότητες, από ό,τι στο ΠΑΛΥΘ.

Και βλέπουμε λιγάκι και την υπερδέσμευση. Το μηδέν (0) είναι ότι έχουμε μηδέν (0) υπόλοιπο. Εννοείται, αφού έχουμε τόσες υπερδεσμεύσεις παντού. Αυτή είναι η εξέλιξη των πληρωμών. Οι πληρωμές, αφού δειλά - δειλά, αρχίσαμε να ενεργοποιούμε και να εντάσσουμε το 2016, μοιραία άρχισαν από το 2017 και μετά. Βλέπετε την πορεία των πληρωμών.

Να ξαναδείξουμε πάλι εδώ, την περίοδο των lockdowns, ότι έγινε δουλειά και κυρίως, να δείξουμε αυτό εδώ: το μεγάλο άλμα των πληρωμών πότε γίνεται; Γίνεται τα 1.5 - 2 τελευταία χρόνια, δηλαδή τι επιβεβαιώνεται στην πράξη με αυτό; Αυτό που λέγαμε πάντα, ότι το πρόγραμμά μας, είναι ένα οπισθοβαρές πρόγραμμα, που έδωσε δαπάνες αργά.

Λοιπόν, ας δούμε τώρα τις πληρωμές, ως προς τη δημόσια δαπάνη κάθε προτεραιότητας. Σε κάποιες προτεραιότητες, υπάρχει ένα μικρό υπόλοιπο, σε κάποιες που υπάρχει μηδέν, δεν είναι μηδέν, απλώς δεν μπορούσε να εμφανιστεί στην παρουσίαση, αρνητικό πρόσημο. Έχουμε παραπάνω πληρωμές, οι οποίες ουσιαστικά, ισορροπούν και με τα υπόλοιπα, τα πολύ μικρά υπόλοιπα και έτσι χρησιμοποιούμε το αβαντάζ, του 15%, από προτεραιότητα σε προτεραιότητα και καλύπτουμε το 100% απορρόφησης της Ενωσιακής Συνδρομής. Να δούμε λιγάκι ανά προτεραιότητα, συγγνώμη.

Η προτεραιότητα 1, που αφορούσε ουσιαστικά στην αλιεία, είχε τα μέτρα που βλέπετε και ενεργοποιήθηκαν. Το μέτρο 3.1.1., που αφορούσε την καινοτομία, α, να πούμε ότι η πρώτη στήλη, ειδικά για τους συναδέλφους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που δεν διαβάζουν ελληνικά, η πρώτη στήλη, το σκούρο χρώμα, αφορά στην επιλέξιμη δημόσια δαπάνη των εντάξεων. Η δεύτερη στήλη, αφορά στη συνολική δημόσια δαπάνη των πληρωμών. Εντάξεις, πληρωμές, για κάθε μέτρο. Στο μέτρο της καινοτομίας, εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν δεκατέσσερις (14) πράξεις καινοτομίας στην αλιεία. Βλέπετε τη δημόσια δαπάνη ένταξης, τη δημόσια δαπάνη των πληρωμών. Δεν θεωρώ σκόπιμο να αναφέρω αριθμούς, γιατί θα βομβαρδιστούμε από αριθμούς. Το σημαντικό είναι να δούμε το ποιοτικό, τους output indicators, δηλαδή

τους δείκτες εκροής. Το τι έγινε, το πόσες πράξεις υλοποιήθηκαν, αυτό είναι το πιο σοβαρό θεωρώ.

Στο μέτρο 3.1.22, εντάχθηκαν 158 και υλοποιήθηκαν 115 πράξεις στήριξης αλιευτικών σκαφών, για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των αλιευμάτων τους.

Το μέτρο 3.1.23, αφορά στην χρηματοδότηση των απαραίτητων αλιευτικών υποδομών της χώρας. Έγινε μια μεγάλη δουλειά σε αυτό το μέτρο και εμφανίστηκε και μια μεγάλη υπερδέσμευση. Υλοποιήθηκαν και ολοκληρώθηκαν πράξεις που αφορούν σε 16 αλιευτικά καταφύγια και σε δύο πράξεις ιχθυοσκάλων. Μία είναι η ιχθυόσκαλα της Μηχανιώνας και η άλλη, η ιχθυόσκαλα της Καβάλας.

Υλοποιήθηκε η πρώτη φάση επίσης, σε οκτώ αλιευτικά καταφύγια. Η δεύτερη φάση, είναι αυτή που σας παρουσίασε η κυρία Κατσαμάγκα, που εντάχθηκε στο ΠΑΛΥΘ, στο καινούργιο πρόγραμμα και μεταφέρονται 10 πράξεις αλιευτικών καταφυγίων, επίσης στο ΠΑΛΥΘ. Σας παρουσιάστηκαν επίσης.

Το επόμενο μέτρο, είναι το μέτρο του - ας πούμε εκσυγχρονισμού των

αλιευτικών σκαφών-, εντάχθηκαν 187 πράξεις και υλοποιήθηκαν 130. Στηρίχθηκαν τα αλιευτικά σκάφη, για τον εκσυγχρονισμό τους.

Έχουμε το μέτρο 3.1.9. Το μέτρο 3.1.9., αφορά στην προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων και ενεργοποιήθηκε στο πλαίσιο της τροποποίησης του κανονισμού του Ταμείου, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες της πανδημίας, στα αλιευτικά σκάφη. Εντάξαμε 6.842 πράξεις, που αφορούν στη στήριξη αντίστοιχων αλιευτικών σκαφών, για την προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων τους, λόγω πανδημίας.

Στο επόμενο μέτρο, το 6.1.10, αφορά στην οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων. Είναι αυτό που πολύ απλά ξέρουμε όλοι στη χώρα μας, λέμε οι αποσύρσεις των αλιευτικών σκαφών.

Εντάχθηκαν 766 σκάφη και υλοποιήθηκαν 664. Τηρώντας την πρόβλεψη του κανονισμού, υλοποιήθηκαν μέχρι το τέλος του 2017, όπως προβλεπόταν στον κανονισμό τότε. Είναι όλα οκ.

Σε ό,τι αφορά το επόμενο μέτρο, εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν τέσσερις (4) πράξεις καινοτομίας, για τη διατήρηση των βιολογικών πόρων και τέλος, στο μέτρο 6.1.18, δεν φαίνεται καλά, είναι το μέτρο με τις περιβαλλοντικές δράσεις. Εκεί, εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν δύο (2)

πράξεις που αφορούν σε τεχνητούς υφάλους. Είναι και οι δύο στην Πιερία, στο Κίτρος και το Λιτόχωρο. Εντάχθηκαν έργα με βελτιωτικά έργα λιμνοθαλασσών. Ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση της μίας πράξης. Η δεύτερη φάση, είναι η φάση που σας παρουσιάστηκε, που αφορά στην λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου και οι δύο πράξεις που επίσης σας παρουσιάσαμε, μεταφέρθηκαν ήδη, εγκρίθηκαν και εντάχθηκαν στο καινούργιο πρόγραμμα. Είναι ο Αβλέμονας και το Μυρτάρι Βόνιτσας.

Επίσης στο ίδιο μέτρο, φιλοπεριβαλλοντικά καθαρά, εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν, επτά (7) πράξεις, για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη για την καταγραφή τους, τη μελέτη τους, με προτάσεις διαχείρισης κλπ.

Πάμε στην προτεραιότητα 2. Η προτεραιότητα 2, να θυμίσω ότι γενικά, αφορούσε στην υδατοκαλλιέργεια. Τρία μέτρα: το πρώτο μέτρο, ήταν το μέτρο που αφορούσε σε πράξεις καινοτομίας, που σχετίζονται με την υδατοκαλλιέργεια. Εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν τριάντα μία (31) πράξεις καινοτομίας.

Να πω στο σημείο αυτό, δεν το είπα, για τις πράξεις καινοτομίας στην αλιεία, όπως και για τις πράξεις για τα χωροκατακτητικά και τις καινοτομίες στη διαχείριση των πόρων, συνόψεις των πράξεων αυτών,

έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της υπηρεσίας και είναι προσβάσιμες από όλους.

Λοιπόν, το δεύτερο μέτρο, που είναι το βαρύ πυροβολικό, ας πούμε, το καθαυτό μέτρο της υδατοκαλλιέργειας, είναι η χρηματοδότηση των παραγωγικών επενδύσεων, είτε πρόκειται για ίδρυση, είτε για επέκταση, είτε για εκσυγχρονισμό μονάδων υδατοκαλλιέργειας. Εντάχθηκαν 229 επενδύσεις και υλοποιήθηκαν οι 218. Τα ποσά τα βλέπετε.

Και τέλος, έχουμε το μέτρο 3.2.11. Τι είναι το μέτρο 3.2.11; Είναι το μέτρο που ενεργοποιήθηκε για την ανακούφιση των εταιρειών υδατοκαλλιέργειας, από τις συνέπειες της πανδημίας. Εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν ογδόντα τέσσερις (84) πράξεις, που, ουσιαστικά, αφορούν στη στήριξη 84 εταιρειών, υδατοκαλλιέργειας.

Εδώ θεωρούμε δεδομένο, ότι κάποιες εταιρείες υδατοκαλλιέργειας, κατέχουν το σημαντικότερο ποσοστό παραγωγής. Δεν είναι όλες οι εταιρείες, του ιδίου μεγέθους. Το ξεκαθαρίζουμε περισσότερο και διευκρινίζουμε για τους συναδέλφους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Λοιπόν, πάμε στην προτεραιότητα 3. Η προτεραιότητα 3 αφορούσε στην ενίσχυση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Δύο μέτρα ουσιαστικά αφορούν την Κοινή Αλιευτική Πολιτική,

Είναι η εκπόνηση του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων, το οποίο ξεκινά από πολύ παλιά και μέσα από τη χρηματοδότησή του, από το επιχειρησιακό πρόγραμμα, διασφαλίζεται η διαρκής συλλογή και η συνέχισή του, χωρίς να υπάρχει κανένα χάσμα στα δεδομένα και στις χρονοσειρές, όπως είχε παρατηρηθεί στο παρελθόν, που δεν χρηματοδοτούνταν από το πρόγραμμα.

Λοιπόν και βεβαίως το δεύτερο μέτρο, που εμφανίζεται πρώτο, που είναι το μέτρο για τον έλεγχο και την επιβολή. Λοιπόν, όσον αφορά το μέτρο για τον έλεγχο και την επιβολή, υλοποιήθηκαν 4 πράξεις, για το σύστημα ελέγχου του υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, 249 πράξεις εξοπλισμού αλιευτικών σκαφών με VMS και ERS, καθώς επίσης, υλοποιήθηκε και η πρώτη φάση σε ένα έργο του υπουργείου Ναυτιλίας και σε ένα έργο της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας.

Προαναφέρθηκε, είναι το Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης της Αλιείας, των οποίων, η δεύτερη φάση, έχει ενταχθεί ήδη στο ΠΑΛΥΘ

και σας δώσαμε σχετική ενημέρωση νωρίτερα. Επίσης, είχαν ενταχθεί άλλες πέντε πράξεις σχετιζόμενες με το υπουργείο Ναυτιλίας, δηλαδή με την έννοια ότι είναι δικαιούχοι οι υπηρεσίες του αυτών των πράξεων, οι οποίες μεταφέρονται στο ΠΑΛΥΘ, '21-'27.

Είναι και το μέτρο της συλλογής των αλιευτικών δεδομένων. Εντάχθηκε και υλοποιήθηκε η πράξη της συλλογής των αλιευτικών δεδομένων και όπως είπαμε, ένα έργο που αφορούσε την τελευταία χρονιά, έγινε phasing.

Λοιπόν, προτεραιότητα 4. Η προτεραιότητα 4, αφορά στην τοπική ανάπτυξη. Ταπτόκ στα ελληνικά, cllid, όπως το γνωρίζουμε στα αγγλικά. Είχε τρία μέτρα. Το πρώτο μέτρο, που αφορά, τις προπαρασκευαστικές και λειτουργικές δαπάνες των ομάδων τοπικής δράσης, το δεύτερο μέτρο, που είναι το κυρίως μέτρο που αφορά στην υλοποίηση των στρατηγικών και το τρίτο, είναι το μέτρο που αφορά στην υλοποίηση διατοπικών και διακρατικών προγραμμάτων, δηλαδή προγραμμάτων συνεργασίας, μεταξύ των ομάδων τοπικής δράσης.

Λοιπόν, στο πρώτο, εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν πράξεις, για δαπάνες προπαρασκευής και διαχείρισης, από τις ομάδες τοπικής δράσης, για τις

33 τοπικές στρατηγικές. Στο ΕΠΑΛΘ, δεν είχαμε 14, είχαμε 33 και υλοποιήθηκαν όλες οι τοπικές στρατηγικές.

Λοιπόν, στο πλαίσιο αυτών των στρατηγικών, έγινε κάτι πολύ σημαντικό. Από όλες τις ομάδες τοπικής δράσης συνολικά, εντάχθηκαν 946 και υλοποιήθηκαν 727 ιδιωτικές επενδύσεις, ενώ επίσης, εντάχθηκαν 147 και υλοποιήθηκαν 122 δημόσια έργα σε τοπικό επίπεδο.

Να πω στο σημείο αυτό, ότι η προτεραιότητα 4, ενεργοποιήθηκε σχετικά αργά και μας είχε ασκηθεί κριτική εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πλην όμως, εμείς διαβεβαιώναμε, ότι η προτεραιότητα 4, θα υλοποιηθεί και θα κλείσει καλά και έχουμε επιβεβαιωθεί. Αυτό κυρίως οφείλεται, όχι μόνο στο γεγονός ότι είναι καλά ενημερωμένες και πολύ έμπειρες, οι ομάδες τοπικής δράσης, οι οποίες χρίζονται και ενδιαμέσοι φορείς, από εμάς, αλλά και γιατί, είναι τέτοια η φύση των έργων που υλοποιούν σε καθαρά τοπικό επίπεδο και αυτό είναι και το νόημα τελικά.

Είναι μικρές, πολύ μικρές επενδύσεις, τόσο σε δημόσια έργα, κυρίως όμως σε ιδιωτικά, που γίνονται εύκολα αυτές οι επενδύσεις και δεν έχουν επίσης παραιτήσεις, ανακλήσεις, δεν κλείνουν πολύ χαμηλότερα,

άρα έχουμε μία ασφάλεια στην υλοποίηση και στην πρόβλεψη. Παρότι καθυστερεί η υλοποίηση, στο τέλος, επιτυγχάνουμε το στόχο. Και επίσης, εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν, οκτώ (8) πράξεις συνεργασίας, μεταξύ των ομάδων τοπικής δράσης.

Πάμε στην προτεραιότητα 5. Η προτεραιότητα 5, αφορά στην μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και, θα με συγχωρήσετε, να πιώ λίγο νερό. Συγγνώμη. Γιατί μιλάω πολύ, ελπίζω, αργά. Ευχαριστώ. Λοιπόν, στην προτεραιότητα 5, ενεργοποιήθηκαν τρία (3) μέτρα. Το πρώτο μέτρο, αφορούσε τα σχέδια παραγωγής και εμπορίας, των οργανώσεων παραγωγών. Εδώ εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν, τα τρία σχέδια παραγωγής και εμπορίας της ΕΛΟΠΥ, της Ελληνικής Οργάνωσης Παραγωγών Υδατοκαλλιέργειας.

Το μέτρο 3.4.3, είναι το μέτρο της εμπορίας, όπου εντάχθηκαν έξι (6) πράξεις προώθησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, είναι όμως, και το μέτρο, στο πλαίσιο του οποίου, βάσει της τροποποίησης του κανονισμού, μπορούσαν να ενταχθούν οι πράξεις, που αφορούσαν στη στήριξη τόσο των αλιέων, όσο και των υδατοκαλλιεργητών, για τις συνέπειες, της ουκρανικής κρίσης.

Εκεί λοιπόν, ως προς τις δύο δράσεις που ενεργοποιήθηκαν, υλοποιήθηκαν 8.451 πράξεις στήριξης αλιευτικών σκαφών και 111 πράξεις στήριξης εταιρειών υδατοκαλλιέργειας, για τις συνέπειες της ουκρανικής κρίσης.

Επίσης, έχουμε το μέτρο 3.4.4, που αφορά στις επιχειρήσεις και στις επενδύσεις επί αυτών, της μεταποίησης των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Εντάχθηκαν ενενήντα δύο (92) πράξεις και υλοποιήθηκαν εβδομήντα επτά (77) από αυτές.

Λοιπόν, προτεραιότητα 6. Η προτεραιότητα 6, αφορά στην ολοκληρωμένη θαλάσσια εποπτεία και στην υλοποίηση της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής. Υλοποιήθηκαν δύο πράξεις και η πρώτη φάση μίας πράξης. Είναι όλα με δικαιούχο, υπηρεσίες του υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Αφορούν στην ενίσχυση της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής. Η μία πράξη που είναι phasing, ήδη ανακοινώθηκε ότι αφορά την παρακολούθηση του βορείου Αιγαίου και εντάσσεται στο ΠΑΛΥΘ, '21-'27.

Και να δούμε λιγάκι και την τεχνική βοήθεια. Εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν έξι (6) πράξεις υποστήριξης και υλοποίησης του ΕΠΑΛΘ, με αυτή τη δημόσια δαπάνη που βλέπετε, τα 7,2 περίπου εκατομ. ευρώ.

Λοιπόν, πριν κλείσω την παρουσίασή μου και πριν σας ευχαριστήσω για την προσοχή σας, θα ήθελα να σας ενημερώσω για την κατάσταση στην υπηρεσία και να μοιραστώ μαζί σας, τους προβληματισμούς μας και καλύτερα τις αγωνίες μας.

Λοιπόν, αυτά όλα που σας παρουσίασα, είναι πολύ σημαντικά επιτεύγματα κατά τη γνώμη μας. Έγιναν με μεγάλη προσπάθεια και πολλή και καλά συντονισμένη δουλειά, πλην όμως, ήμασταν πολύ περισσότεροι. Πάντα είχαμε ελλιπή στελέχωση, πάντα και πάντα υποστηριζόμασταν από σύμβουλο διοικητικής υποστήριξης, αλλά είχαμε αυτό που λέμε, την κρίσιμη μάζα. Την κρίσιμη μάζα, που αν μη τι άλλο, θα μπορούσε να εκπαιδεύσει, μπορούσε να καθοδηγήσει, μπορούσε να χρησιμοποιήσει εν τέλει, τη βοήθεια του συμβούλου διοικητικής υποστήριξης. Βλέπετε ότι πέρυσι, ήμασταν δύο άνθρωποι περισσότεροι. Το '22, ήμασταν 11 άνθρωποι περισσότεροι. Πάντα, λιγότεροι. Το '21, 14 άνθρωποι περισσότεροι. Αυτή τη στιγμή, αριθμούμε 21 στελέχη, εμού συμπεριλαμβανομένης και όπως βλέπετε, η τελευταία απόφαση αναδιάρθρωσης, προβλέπει 55 στελέχη.

Άρα, είμαστε στο 38% της δύναμής μας. Υπάρχει μονάδα με ένα στέλεχος, υπάρχει μονάδα που δεν έχει Προϊστάμενο. Οι Προϊστάμενοι των μονάδων και η Προϊσταμένη της υπηρεσίας, ασκούν χρέη εισηγητών. Η γραμματεία όλη της υπηρεσίας, στηρίζεται σε τεχνική υποστήριξη, η οποία λήγει στο τέλος του χρόνου, σε σύμβουλο.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Κυρία Γιόκαλα, να προχωρήσουμε λίγο.

Κυρία Γιόκαλα: Είναι η τελευταία διαφάνεια, πρέπει να γνωρίζει η..

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Ολοκληρώστε.

Κυρία Γιόκαλα: Εντάξει, σας ευχαριστώ, θα ολοκληρώσω. Λοιπόν, μέσα σε όλα αυτά, παραθέτουμε αυτόν τον προβληματισμό. Θα κάνουμε ό,τι μπορούμε όπως πάντα, διότι έχουμε και γνώση και εμπειρία και φιλότιμο και επαγγελματισμό, αλλά δεν μπορούμε να εγγυηθούμε για περαιτέρω αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

Κος. Γενικός Γραμματέας: Λοιπόν, αφού ολοκληρώσαμε τον κύκλο των παρουσιάσεων, να προχωρήσουμε στη συζήτηση. Θα παρακαλέσω τα μέλη της Επιτροπής, που επιθυμούν να τοποθετηθούν. Αφού λάβουν το

λόγο, να αναφέρουν το ονοματεπώνυμό τους, αλλά και την ιδιότητα ή τον φορέα τον οποίο εκπροσωπούν.

Παρακαλώ.

Κυρία Ντίμοβα: Κανένα πρόβλημα, όμως νομίζω πως αυτό ήταν ένα πολύ σημαντικό θέμα, πάνω στο οποίο θα θέλαμε κι εμείς να αντιδράσουμε. Το οποίο ήταν θέμα με τρία ζητήματα, πάνω στην πρώτη περίοδο, στην τωρινή περίοδο και ευχαριστούμε πολύ τους συναδέλφους από τα άλλα τμήματα, που έκαναν μία πολύ καλή επισκόπηση. Πολύ τεχνικές και πολύπλοκες απόψεις των αναγκαίων πρόσφορων όρων.

Θα ήθελα να συγχαρώ την Ελλάδα, για αυτό το ηλεκτρονικό σύστημα, γιατί δεν είναι σύνηθες θα έλεγα και πιστεύω πως είναι καλός οδηγός και αν λειτουργήσει σωστά, διασφαλίζουμε την παρακολούθηση, το διαμοίρασμα των πληροφοριών, καθώς επίσης και την ενημέρωση της Επιτροπής.

Ευχαριστώ επίσης που ενημερώσατε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, πάνω στη συμμόρφωση, που είναι πολύ σημαντικό, σε αυτό το κομμάτι της νομικής βάσης. Δεν περιμέναμε κάτι διαφορετικό. Όμως, είναι καλό που έχετε με το χρόνο, τις δομές θα έλεγα, πληροφορίες και την παρακολούθηση.

Όπως σωστά είπατε, αν μία οριζόντια συνθήκη δεν έχει ολοκληρωθεί, μπορείτε να προχωρήσετε με την υλοποίηση, το θέμα είναι ότι η Επιτροπή δεν θα μπορέσει να αποζημιώσει τη δαπάνη που είναι αντικείμενο της μη εκπλήρωσης. Ευελπιστούμε όμως, πως δεν θα συμβεί αυτό.

Σχετικά με τον εκπρόσωπό μας, ευχαριστούμε που μπορούμε να δούμε την γενική εικόνα για άλλα όργανα. Πώς το ΠΑΛΥΘ, μπαίνει στο πεδίο, καθώς δεν το βλέπουμε κάθε φορά ή κάθε μέρα, εμείς, στην DG MARE. Και είναι εξίσου καλό να ακούμε ότι κάποιες πλευρές πολιτικής, χρηματοδοτούνται με άλλα όργανα, κάτι που ελπίζουμε να συμβαίνει περισσότερο.

Ερχόμαστε στο ΕΠΑΛΘ και ευχαριστούμε πολύ. Ήταν μια πολύ χρήσιμη παρουσίαση. Θα κάνατε μια σύντομη παρουσίαση τελικά, καθώς, ήταν πολύ μεγάλη σε διάρκεια. Από την πλευρά της Επιτροπής, θα θέλαμε και πάλι να συγχαρούμε το κράτος - μέλος για αυτή την πολύ καλή υλοποίηση και έγκαιρη υλοποίηση.

Ίσως να γνωρίζετε ότι η νομική βάση αναθεωρήθηκε πρόσφατα. Υπάρχει ο λεγόμενος κανονισμός STEP, ο οποίος επιτρέπει στο κράτος - μέλος, να ολοκληρώσει όλη την εργασία σχετικά με το κλείσιμο. Είναι

παράταση ενός χρόνου, που θα έλεγα πως είναι μεγάλη παράταση, όμως βλέπω πως έχετε πάνω - κάτω, όλα τα αποτελέσματα έτοιμα.

Φυσικά, καταλαβαίνουμε πως θα υπάρξει πρόσθετη δουλειά από πλευράς της Αρχής Ελέγχου, της Αρχής Πιστοποίησης, όμως το καλό είναι πως έχετε τη συνολική, μεγάλη εικόνα και δεν νομίζω ότι αυτό θα αλλάξει τόσο για το κλείσιμο.

Θα θέλαμε να σας ενθαρρύνουμε για το κλείσιμο, ότι θα βρισκόμαστε σε στενή επαφή, όπως είμαστε τώρα και όταν υποβάλλετε το πακέτο κλεισίματος αργότερα -και καταλαβαίνουμε πως αυτό θα είναι κάποια στιγμή αργότερα εξαιτίας της ολοκλήρωσης όλων των εργασιών -, να κάνετε μια καλή επανάληψη της τελευταίας έκθεσης υλοποίησης, που βρίσκεται σε ισχύ, η οποία υποβάλλεται έγκαιρα κάθε χρόνο.

Την έχουμε αναθεωρήσει, κάναμε κάποια σχόλια και φυσικά, η τελευταία ετήσια έκθεση υλοποίησης, έχει διαφορετική ονομασία συγκριτικά με τα υπόλοιπα Ταμεία του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων.

Πρέπει να αποτυπώνει όλα τα δεδομένα που συμπεριλαμβάνονται, όλα τα οικονομικά δεδομένα, όλους τους δείκτες αποτελεσμάτων και τους δείκτες εκροών, τη σχετική επανάληψη δεδομένων των περιγραφών και επίσης, πρέπει να εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Πολύ

σημαντικό.

Το ίδιο ισχύει και για την ενημέρωση της αναφοράς Infosys, που είναι πολύ συγκεκριμένη για το ΕΠΑΛΘ. Η ιδιαιτερότητα του μικρού μας ταμείου με πιο πολλές αναφορές, όμως το σύστημα αναφοράς δεδομένων Infosys, θα πρέπει να ενημερωθεί εξίσου και να υποβληθεί με το πακέτο κλείσιμο. Νομίζω πως είναι σημαντικό.

Σχετικά με τις διάφορες δυσκολίες που είχατε και έχετε επιτυχημένα ξεπεράσει, δεν θα μπω σε λεπτομέρειες, θέλω μόνο να επισημάνω την επιτυχία που είχατε στην υποστήριξη του κλάδου με τον πόλεμο στην Ουκρανία, καθώς αυτό ήταν σημαντικό στοιχείο από τη μία πλευρά για την απορρόφηση κι από την άλλη, για να στηρίζετε τον κλάδο έγκαιρα.

Ευτυχώς, είχατε αυτό το περιθώριο στον προϋπολογισμό, γιατί κάποια άλλα κράτη - μέλη δεν το είχαν, όταν το χρειάστηκαν. Ίσως, έπρεπε να βρουν άλλες πηγές ή να απευθυνθούν στο ΠΑΛΥΘ, στο οποίο υπάρχει περιορισμός ενός χρόνου, καθώς η απόφαση της Επιτροπής που επιτρέπει τέτοια στήριξη από το ΠΑΛΥΘ, διήρκησε μέχρι το τέλος του 2022. Επίσης, όσον αφορά την υλοποίηση πράξεων, θα ήθελα να ενθαρρύνω επίσης τις Αρχές, τους εμπλεκόμενους, τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, να κοινοποιήσουν αυτές τις επιτυχημένες ιστορίες.

Είναι κάτι σημαντικό και χαιρόμαστε πολύ που θα βρισκόμαστε αύριο στην ξενάγηση σε ορισμένες πράξεις των ΟΤΔ. Σας διαβεβαιώνω πως από την πλευρά μας, θα κάνουμε μια ανάρτηση στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, στον ιστότοπο της MARE, στα κανάλια κοινωνικής δικτύωσης της MARE. Είμαστε ακόμη με τους συναδέλφους που εκπροσωπούν την Επιτροπή στην Αθήνα, βρισκόμασταν σε επαφή και μας είπαν “εντάξει, στείλτε μας, ό,τι έχετε και θα κοιτάξουμε να το βάλουμε στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης”.

Θα ήθελα ακόμη να σας ενθαρρύνω να το κάνετε αυτό, σε οποιοδήποτε επίπεδο μπορείτε. Επίσης, είναι πολύ καλό που έχετε δημοσιεύσει όλες τις επιτυχημένες και όλες τις πλήρεις αναφορές περιλήψεων υλοποίησης των πράξεων στις εθνικές ιστοσελίδες, γιατί είναι καλό το κοινό να γνωρίζει πού βρίσκεστε.

Εφόσον η επικοινωνία υπό το ΠΑΛΥΘ, δεν ήταν ξεχωριστό θέμα, ήθελα να το συνδέσω με το παλιό Ταμείο. Μπορώ μόνο να πω πως υπό το ΠΑΛΥΘ, η επικοινωνία και η διαφάνεια, είναι ακόμη πιο ενισχυμένες στη νομική βάση, μέσω της επικοινωνιακής δουλειάς που θα έλεγα πως απαιτείται και νομίζω πως είναι καλό αυτό, γιατί έχουμε την τάση και θα αναφερθώ στην διοικητική ικανότητα, που έχουμε στην καθημερινή μας εργασία, όμως, συχνά, ξεχνάμε να κοινοποιήσουμε αυτές τις

επιτυχημένες ιστορίες.

Από την πλευρά μας, έχουμε τη μονάδα τεχνικής βοήθειας, η οποία θα έλεγα πως είναι, ένα ειδικό εργαλείο για τα δύο Ταμεία, ΠΑΛΥΘ και ΕΠΑΛΘ και το FAMENET και γνωρίζω πως οι συνάδελφοι, έχουν καλή συνεργασία με την μονάδα υποστήριξης, η οποία είναι σύμβουλος της Επιτροπής, που υποστηρίζει την Επιτροπή, για την υλοποίηση της επικοινωνιακής πρόσβασης αλλά και στην παρακολούθηση, την ανάπτυξη ικανοτήτων και αν υπάρχουν υποψήφιοι επιτυχημένων ιστοριών, μπορείτε να επικοινωνήσετε, μέσω της Διαχειριστικής Αρχής και να το σκεφτείτε, παρότι η περίοδος των χρηματοδοτήσεων, έχει περάσει.

Μέχρι όμως να έχουμε καλά παραδείγματα για το ΠΑΛΥΘ, μπορεί να χρειαστούμε αρκετό χρόνο. Αυτό δε σημαίνει πως δεν πρέπει να επικοινωνούμε για αυτό στο ΕΠΑΛΘ. Από αυτή την άποψη, νομίζω πως ο ρυθμός σας είναι καλός. Για όλα τα υπόλοιπα θα έλεγα, πως, σχετικά με την διοικητική ικανότητα, είναι αρκετά ανησυχητικό, μεταφέροντας αυτά που είδαμε στις διαφάνειες, για την κατάσταση της μείωσης του προσωπικού, πιστεύω πως είναι μεγάλη πρόκληση η διαχείριση δύο περιόδων ταυτόχρονα.

Κλείνουμε τη μία, το ΕΠΑΛΘ, έχουμε την άλλη με αυστηρές απαιτήσεις του Κανόνα Αποδέσμευσης. Και γνωρίζω τους συναδέλφους που, αναπόφευκτα σχετίζονται με τις συζητήσεις πάνω στο επόμενο εργαλείο χρηματοδότησης. Όλο μαζί πάει αυτό. Εμείς, από την πλευρά της Επιτροπής, μπορούμε μόνο να ενθαρρύνουμε τις Εθνικές Αρχές, να βεβαιωθούν πως η διοικητική ικανότητα είναι διασφαλισμένη, γιατί αν η Διαχειριστική Αρχή και επίσης, η Αρχή Ελέγχου, αν η Αρχή Πιστοποίησής και άρα ο πυρήνας δεν είναι εκεί, φυσικά, δεν θα είναι σίγουρα και έγκαιρα τα αποτελέσματα.

Από την δική μας πλευρά, να είστε βέβαιοι πως επίσης, δεν θα αυξηθούμε με τον καιρό, όπως είπα στην αρχή, όμως, με ευχαρίστηση θα σας βοηθήσουμε με την στήριξή μας, με τεχνική υποστήριξη, με τη στήριξη των μονάδων, με επικοινωνία, με παρακολούθηση, δηλαδή με στήριξη για τα δεδομένα που πρέπει να υποβάλλετε επιτόπου, ή με events για την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Βρισκόμαστε εδώ για να σας βοηθήσουμε. Επίσης, κύριε Πρόεδρε, αναφέρατε στην αρχή, ότι μπορεί να υπάρξουν κάποιες αναθεωρήσεις του προγράμματος ΠΑΛΥΘ.

Βεβαίως, είμαστε εδώ για να σας στηρίξουμε και να δούμε μαζί τι μπορεί να γίνει με πολύ ήπιο τρόπο, εφόσον ο κλάδος έχει κι άλλες ανάγκες κι αυτό πρέπει να αποτυπωθεί στο τελικό αποτέλεσμα. Ό,τι έχει εγκριθεί, δεν φανερώνει την τωρινή πραγματικότητα, άρα μία επιλογή είναι να κάνουμε τροποποιήσεις στο πρόγραμμα ΠΑΛΥΘ, κάτι που προβλέπεται από το νομικό πλαίσιο.

Με αυτό, θα σταματήσω εδώ.

Σας ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός Γραμματέας: Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Παρακαλώ.

Κύριος Δημήτρης Τσιάνης: Ακούγομαι; Ωραία. Δημήτρης Τσιάνης λέγομαι, είμαι ο πρόεδρος του Συλλόγου των Ιχθυολόγων Δημοσίου. Πολλά από τα μέλη μας, είναι τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης. Να χαιρετήσω καταρχήν, ότι γίνεται η Επιτροπή Παρακολούθησης εδώ στη Θράκη. Όλοι τονίσατε πόσο σημαντικό είναι, τόσο γιατί η αλιεία και οι λιμνοθάλασσες, η εκτατική υδατοκαλλιέργεια, εδώ στην περιοχή μας.

Εντάξει. Λόγω της πίεσης του χρόνου, δεν ξέρω πόσο διαθέτουμε. Ωραία, θα ξεκινήσω με ένα σχόλιο, που θα το είχα αφήσει για το τέλος, αλλά πιάνομαι από τα λόγια της κυρίας Γιοκάλα. Να δώσω συγχαρητήρια καταρχήν, για την υλοποίηση του προηγούμενου ΕΠΑΛΘ και για την απορροφητικότητα.

Εντυπωσιακά τα αποτελέσματα και για τις μέχρι τώρα ενέργειες, στο καινούργιο, το ΠΑΛΥΘ. Όλοι αντιλαμβανόμαστε πόσο δύσκολη είναι η υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων και τα συγχαρητήρια, που υλοποιούνται και με τόσο λίγο κόσμο.

Με αφορμή, επειδή είναι εδώ και ο Υπουργός, προφανώς όλο αυτό το δίκτυο και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας και των Περιφερειακών Υπηρεσιών Αλιείας, θα έλεγα εγώ, που έπαιζαν ρόλο παλιότερα και ζητάμε να παίξουν ρόλο νέο γιατί μπορούν να βοηθήσουν πολύ στην υλοποίηση των προγραμμάτων, θα πρέπει να σκεφτούμε έναν τρόπο στήριξής τους, από ανθρώπινο δυναμικό, επιστημονικό δυναμικό. Αυτό το σχόλιο μόνο για το προσωπικό. Να πω ότι είναι πολύ σημαντική η πρόσκληση που βγαίνει για τους παράκτιους, γενικά για τους αλιείς, για τη στήριξη από τις ζημιές που παθαίνουν στα αλιευτικά τους εργαλεία. Είναι ένα αίτημα που το είχαν πάρα πολλά χρόνια και είναι το βασικό τους πρόβλημα,

όταν τους ρωτήσεις τι αντιμετωπίζουν στη θάλασσα. Πρέπει απλά να σκεφτούμε, να βρούμε ίσως και μόνιμους τρόπους, ίσως και θεσμικής παρέμβασης, στήριξης αυτών των αλιέων, για αυτά τα προβλήματα που έχουν, κυρίως τα αλιευτικά τους εργαλεία και στην απώλεια εισοδήματος από την απώλεια της αλιευτικής τους παραγωγής.

Πολύ σημαντική, είναι η πρόσκληση που βγάζετε για τις λιμνοθάλασσες, ιδιαίτερα για την περιοχή εδώ. Ευελπιστώ σε αυτή την περίοδο, να υπάρξει πολύ καλή συνεργασία και είμαι σίγουρος, αισιόδοξος, ότι θα γίνει καλύτερα αυτή τη φορά, η συνεργασία της Περιφέρειας, με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης. Είναι πολύ σημαντική η στήριξη αυτών των μορφών υδατοκαλλιέργειας στην περιοχή μας, γιατί αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα και να τονίσω ότι είναι ένας κλάδος, ο οποίος, δυστυχώς, δεν κατέστη δυνατόν να αποζημιωθεί, να στηριχθεί και κατά την περίοδο της πανδημίας ή για την ουκρανική κρίση. Είναι ίσως, ο μόνος κλάδος που δεν συνέβη αυτό, λόγω προβλημάτων τεχνικών φαντάζομαι, αλλά πρέπει να το λάβουμε σοβαρά υπόψη. Είναι πολύ σημαντικό να στηριχθεί το Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων, να συνεχιστεί απρόσκοπτη η λειτουργία του. Χαίρομαι που υπάρχει πρόσκληση για τα τρία έτη, '25-'26-'27 αν δεν κάνω λάθος.

Ελπίζω να συμβασιοποιηθεί γρήγορα και να μην έχουμε κενά και για τους συναδέλφους που δουλεύουν εκεί ως συμβασιούχοι, πάρα πολλά χρόνια. Πέρα από τις υποχρεώσεις που όλοι έχουμε τις ενωσιακές, είναι πολύ σημαντικό και επιστημονικά, να μην έχουμε διακοπές στα δεδομένα, για να βγάζουμε σωστά συμπεράσματα και οι επιστήμονες που ασχολούμαστε με αυτό το θέμα.

Δεν ξέρω αν υπάρχει η δυνατότητα, στην προσαρμογή του αλιευτικού στόλου, να επανεξετάσουμε το πρόγραμμα των αποσύρσεων. Είναι κάτι που το ζητάνε οι αλιείς. Δεν είναι καλό που το ζητάνε κατά την άποψή μας, γιατί δείχνει την εικόνα του κλάδου, ότι αντιμετωπίζει πολύ δύσκολες καταστάσεις, για να θέλουν να φύγουν οι αλιείς από αυτόν. Απλά, θα πρέπει να το επανεξετάσουμε, αν μπορεί να ενταχθεί και να αποζημιωθούν για μόνιμη απόσυρση.

Σε σχέση με το προσωπικό που είπα πριν, πρέπει να εξετάσουμε λίγο και το ενδεχόμενο να ενταχθούν πλέον ξανά οι..

Κύριος Γενικός: Παρακαλώ, συντομεύετε.

Κύριος Τσιάνης: Τελειώνω, μισό λεπτό. ..οι περιφερειακές υπηρεσίες αλιείας, στο πρώτο στάδιο ίσως της γνωμοδότησης, γιατί γνωρίζουν καλά τις περιοχές, αλλά κυρίως, εγώ, έχω την άποψη, ότι θα μπορούσαν να βοηθήσουν πάρα πολύ στην παρακολούθηση των μακροχρόνιων δεσμεύσεων, γιατί είναι τοπικές υπηρεσίες, δεν απαιτεί κόστος, εργάζονται εδώ πέρα, άρα μπορούν να βοηθήσουν περισσότερο στην υλοποίηση του προγράμματος.

Να εξεταστεί ίσως η κάλυψη του λειτουργικού κόστους των VMS, για την παράκτια αλιεία, που πρόκειται να μπει το επόμενο διάστημα. Και τέλος, ένα σχόλιο. Δεν αφορά τόσο πολύ την Επιτροπή Παρακολούθησης, αλλά είναι ένα σχόλιο για την περιοχή. Επειδή όλοι τονίσατε το πόσο σημαντική είναι η αλιεία στην περιοχή, θα πρέπει λίγο να εξετάσουμε πόσο συμβατή είναι και με την εθνική πολιτική πλέον, των αιολικών πάρκων και πόσο μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα. Θα πρέπει να το έχουμε στο πίσω μέρος του μυαλού μας απλώς, χωρίς να λέω κάτι παραπάνω από αυτό.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστούμε πάρα πολύ για την τοποθέτησή σας.
Παρακαλώ,

Κυρία Αθηνά Φωκά: Είμαι η Αθηνά Φωκά, από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Θέλω να ευχαριστήσω την Διαχειριστική Αρχή, για το κλείσιμο του ΕΣΠΑ '14-'20 που κάναμε, του προγράμματος αλιείας, για τα μεταφερόμενα έργα που έχουμε, που αφορούν στην πλειονότητά τους, το αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος, τη θαλάσσια επιτήρηση και την επιτήρηση της αλιείας.

Για εμάς, είναι σημαντικός ο εξοπλισμός που προμηθεύεται το αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος. Επίσης, είμαι πολύ χαρούμενη που είμαστε στη Θράκη, γιατί ως υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που έχουμε τη χάραξη της λιμενικής πολιτικής, χρηματοδοτούμε το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης, από το Ταμείο Ανάκαμψης, με ένα μεγάλο έργο 24 εκατ., την εκβάθυνση του διαύλου και ένα οδικό έργο που θα συνδέσει το λιμάνι με την Εγνατία Οδό. Το επισκεφθήκαμε χθες με τους συνεργάτες μου και είμαι ιδιαίτερα χαρούμενη που το υλοποιούμε. Επίσης, έχουμε και το λιμάνι της Καμαριώτισσας στη Σαμοθράκη, από το πρόγραμμα Μεταφορών του ΕΣΠΑ και θα δούμε μαζί σας το αλιευτικό

καταφύγιο στη Μάκρη. Περιμένουμε έτσι και τη συνεργασία στη Νησιωτική Πολιτική, το ανέφερε χθες και ο κύριος Κουτουλάκης.

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ όλους σας.

Κύριος Γενικός: Να είστε καλά κυρία Φωκά. Κάποιος άλλος συνάδελφος; Να πάμε από εκεί προς τα εδώ.

Παρακαλώ.

Κύριος Γρηγόρης Κρέη: Καλησπέρα κι από μένα. Γρηγόρης Κρέη, από το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας του ΕΛΓΟ Δήμητρα. Να συγχαρώ την Διαχειριστική Αρχή για όλο το έργο που έχει παράξει και για το κλείσιμο του προηγούμενου προγράμματος. Όσον αφορά το ΕΠΣΑΔ, το οποίο είναι το πιο σημαντικό έργο για το Ινστιτούτο μας, το Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων, με κάλυψε εδώ ο συνάδελφος προηγούμενα, αλλά επειδή η παρουσία του Υπουργού με προκαλεί να το ξανασυζητήσουμε αυτό, έτσι ώστε και ο Υπουργός να έχει μια άποψη, έτσι ώστε το πρόγραμμα, να εξακολουθήσει να τρέχει απρόσκοπτα. Αυτά θέλω να πω για το ΕΠΣΑΔ. Αναφορικά τώρα, με τον προγραμματισμό των προσκλήσεων, σε αυτό που έχει κοινοποιηθεί,

έχω παρατηρήσει ότι δυνητικοί δικαιούχοι, είναι οι ερευνητικοί φορείς, μόνο στα έργα καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια. Στο προηγούμενο πρόγραμμα, υπήρχε και η καινοτομία στην αλιεία, η οποία μάλλον, έχει αφαιρεθεί από εδώ και θα ήθελα να ξέρω, αν στις υπόλοιπες προσκλήσεις, θα μπορούν οι ερευνητικοί φορείς, να είναι δυνητικοί δικαιούχοι ή μόνο αναλαμβάνουν τα έργα ως υπεργολαβίες.

Σας ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστούμε πολύ κύριε Κρέη. Πώς πάμε; Είπαμε να πάμε έτσι. Έλα.

Κύριος Τουραλιάς: Ωραία. Να πάμε και σιγά. Θα αποφύγω την εθιμοτυπία. Σαφώς, αξίζουν συγχαρητήρια στη Διαχειριστική Αρχή και παρόλα τα προβλήματα υποστελέχωσης που έχει, όπως ανέφερε η κυρία Γιόκαλα, για το έργο το οποίο έχει συντελέσει μέχρι σήμερα. Εκμεταλλευόμενος την παρουσία της κυρίας Ντίμοβα και επειδή αναφέρθηκε στην ομιλία της αρκετές φορές, στα θέματα ανταγωνισμού και ανταγωνιστικότητας, θα ήθελα να πω ότι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε. Καταρχήν, να πω ότι εκπροσωπώ την Ελληνική Οργάνωση Παραγωγών Υδατοκαλλιέργειας και θα εστιαστώ πάνω στο κομμάτι της υδατοκαλλιέργειας.

Δεν παράγουμε υποδεέστερα προϊόντα, Αυτό που γίνεται, είναι ότι επιτρέπουμε στον ανταγωνισμό μας, να παράγουν προϊόντα με χαμηλότερο κόστος. Θεωρούμε οι Έλληνες ιχθυοκαλλιεργητές, ότι η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα θέματα ανταγωνιστικότητας, όσον αφορά το ψάρι, ιχθυοκαλλιέργειες, χαρακτηρίζεται από υποκρισία.

Θέτει ψηλά τον πήχη, με προδιαγραφές, με κανονισμούς, με πολιτικές, στην παραγωγή, στην εσωτερική παραγωγή για όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι μόνο για την Ελλάδα, για χώρες όπως είναι η Ισπανία, η Ιταλία και οποιαδήποτε χώρα. Ενώ λοιπόν, θέτει ψηλά τον πήχη στην παραγωγή εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποδέχεται το 65-70% που εισάγει, γιατί οι ανάγκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αλιεύματα, καλύπτονται μόνο από την ιδιοπαραγωγή γύρω στο 30-35%. Άρα τι σημαίνει; Για τον ευρωπαίο καταναλωτή, εισάγουμε το 60-70%, στο οποίο, όλες αυτές οι προδιαγραφές που θέτουμε στη δική μας παραγωγή, το μεγαλύτερο μέρος από αυτό, δεν το εξετάζουμε. Οι περισσότερες από αυτές τις χώρες, παράγουν με βάση τους εθνικούς κανόνες, την εθνική νομοθεσία, η οποία και υποδεέστερη είναι από αυτή που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση και άρα, το κύριο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε, είναι ότι έχουμε να ανταγωνιστούμε προϊόντα που παράγονται με πολύ χαμηλότερο κόστος.

Έχουμε μία παρωχημένη συμφωνία τελωνειακής σύνδεσης με την

Τουρκία -και αναφέρομαι στην Τουρκία, γιατί είναι ο κύριος ανταγωνιστής στην ιχθυοκαλλιέργεια-, η οποία είναι από το 1999. Το 1999, οι Τούρκοι παρήγαγαν 10.000 τόνους. Και σήμερα, μετά από 25 χρόνια, οι Τούρκοι παράγουν, μόνο σε τσιπούρα και λαβράκι, 280.000 τόνους. Σε συνολικά προϊόντα υδατοκαλλιέργειας, ξεπερνούν δε, τους 500.000 τόνους. Άρα, όταν έγινε μια τελωνειακή σύνδεση με όρους, που ίσχυαν το 1999, είναι δυνατόν να συζητάμε μετά από 25 χρόνια κι όταν όχι μόνο, γενικότερα στον πρωτογενή τομέα, είτε αυτή αφορά αγροτική παραγωγή, ζωική παραγωγή, έχουν αλλάξει αυτοί οι παράγοντες και να θεωρούμε ότι δεν είναι καίριας σημασίας, το να συζητήσουμε για αναπροσαρμογή αυτής της τελωνειακής σύνδεσης;

Άρα λοιπόν, για μένα, δε μας λείπουν χρηματοδοτήσεις ή κριτήρια, ή δράσεις, να ανταγωνιστούμε μεταξύ μας, οι ιχθυοκαλλιεργητές που παράγουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση, όταν η Ελλάδα εξάγει σε όλες τις υπόλοιπες χώρες στις οποίες παράγουνε, γιατί το ισοζύγιό τους είναι αρνητικό όσον αφορά την παραγωγή. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να δούμε, για να προστατέψουμε και τον Ευρωπαίο καταναλωτή, ποιος είναι ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να προάγεται η ανταγωνιστικότητα.

Και να πάμε τώρα στα εσωτερικά μας. Αυτή τη στιγμή, η Ελλάδα, σε

συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουμε συνομολογήσει και έχουμε συνυπογράψει το λεγόμενο ΠΕΣΑΥ, το Πολυετές, Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Ανάπτυξη της Υδατοκαλλιέργειας. Οι στρατηγικοί στόχοι, που τίθενται μέσα από το ΠΕΣΑΥ, είναι η βιώσιμη, περιβαλλοντολογικά και οικονομικά ανάπτυξη, καθώς επίσης και η κοινωνικά υπεύθυνη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας. Σωστά στο ΠΕΣΑΥ, έχουν τεθεί και ποσοτικοί όροι. Δηλαδή, έχουμε ορίσει ότι η ελληνική ιχθυοκαλλιέργεια, θα πρέπει να αναπτυχθεί με έναν ρυθμό από το 2021 μέχρι το 2025, με 3% και τις δύο τελευταίες χρονιές, '26-'27, να τρέξει με έναν ρυθμό ανάπτυξης, που θα ναι στο 5%. Βέβαια, αντιλαμβάνεστε όλοι, και πάντα υπήρχε αυτό, δεν είναι μόνο σήμερα, ότι μιλάμε για το πρόγραμμα '21-'27. Ήδη είμαστε στο '24 και σήμερα λέμε για τις προσκλήσεις, οι οποίες ανοίγουν. Αυτό δεν είναι κάτι που είναι αιχμή, αλλά πάντα υπάρχει και ένα θέμα ότι μιλάμε για ένα επταετές πρόγραμμα, το οποίο, ουσιαστικά, ξεκινάει τα τελευταία τρία χρόνια και έρχονται και άλλα τρία από το επόμενο μετά. Μπορώ να σας βεβαιώσω, ότι η εθνική παραγωγή, δεν πρόκειται να πιάσει τον στόχο του 3%, μέχρι το '25. Είναι δεδομένο από τα στοιχεία τα οποία έχουμε και δεν ξέρω αν θα μπορέσουμε να τρέξουμε με γρηγορότερους ρυθμούς στη συνέχεια, για να μπορέσουμε να πιάσουμε τον στόχο που έχουμε βάλει.

Όμως, το κύριο πρόβλημα και, αυτό το λέω, δεν αφορά τη συγκεκριμένη

Επιτροπή, αλλά να εκμεταλλευτώ κι εγώ, όπως ο συνάδελφος πριν, την παρουσία και του Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα. Το κυρίαρχο πρόβλημα που υπάρχει, είναι η ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού. Σαν πρόεδρος της ΕΛΟΠΥ, έχει μαλλιάσει η γλώσσα μου να λέω όλα αυτά τα χρόνια, ότι το χωροταξικό, είναι το κύριο αναπτυξιακό εργαλείο, που χρειάζεται η ιχθυοκαλλιέργεια. Γιατί, όταν σήμερα, δεν επιτρέπεται να γίνουν νέες μονάδες, δεν μπορούν να επεκταθούν οι μονάδες που υπάρχουν. Το πιο πιθανό είναι, να έχουμε χαμηλότερη απορροφητικότητα, ή για άλλη μια φορά, τα λεφτά που θα χρησιμοποιήσουμε, θα είναι για μένα, σε μη αξιόλογες επενδύσεις, οι οποίες, καλύπτουν ορισμένα πράγματα απλώς. Θα ξαναπάρουμε κάποια καινούργια δίκτυα, θα βάλουμε κάποια καινούργια σκοινιά και δεν ξέρω τι άλλο θα πάρουμε. Είναι πάρα πολύ σημαντικό, είναι και ευρωπαϊκή επιταγή, ότι θα έπρεπε να γίνει. Θα πρέπει, αν ο χωροταξικός σχεδιασμός, συνεχίσουμε και μέχρι το 2026, δεν έχει ολοκληρωθεί, θεωρώ ότι το πρόγραμμα, όσον αφορά την ιχθυοκαλλιέργεια, έχει πάρα πολύ μεγάλες πιθανότητες, να μην μπορεί να έχει την απορροφητικότητα που χρειάζεται.

Σαφώς, δεν βάζω ότι δεν έχουν συμμετοχή οι παραγωγοί, οι οποίοι, έχουν τα δικά τους προβλήματα, έχουν ατομικά τους προβλήματα. Ευχαριστώ. Ναι, ναι. Δεν βγάζω τον εαυτό μας, απέξω. Ότι σαφώς

υπάρχουν προβλήματα αναδιάρθρωσης ορισμένων εταιρειών, υπάρχουν θέματα που αντιμετωπίσαμε με την πανδημία, με την Ουκρανία. Στάθηκε δίπλα μας, η Ευρωπαϊκή Ένωση με τις αποζημιώσεις που δεχόταν, αλλά, θέλω να πω ότι είναι πάρα πολύ καίριο και πρέπει η πολιτική ηγεσία να αντιληφθεί, ότι αν δεν ολοκληρωθεί ή δεν ξέρω τι άλλο πρέπει να γίνει, αλλά πρέπει να ολοκληρωθεί ο χωροταξικός σχεδιασμός, δεν μπορούμε να μιλάμε για λεφτά τα οποία θα χρησιμοποιήσουμε, για να πιάσουμε το βασικό στόχο, που λέω πάλι, ένα στόχο πρέπει να πιάσουμε.

Το πρόγραμμα στηρίχθηκε, πάνω στο εγκεκριμένο ΠΕΣΑΥ. Ο στόχος που λέει το γιατί, κάποια στιγμή, λέμε δεν έχουμε στρατηγική. Έχουμε Εθνικό Στρατηγικό Σχεδιασμό. Έχουμε βάλει στόχο, να αναπτυχθούμε με 3%. Και στη συνέχεια με 5. Άρα αυτό πρέπει να πιάσουμε. Για αυτό θα χρησιμοποιήσουμε τα λεφτά. Άρα λοιπόν, αν δεν φτάσουμε στο να έχουμε τη δυνατότητα να γίνουν νέες μονάδες, να γίνουν επεκτάσεις, δεν μπορούμε να το πιάσουμε.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα που αναφέρθηκαν από τους προλαλήσαντες και ειδικότερα, από την υπηρεσία για τον προγραμματισμό που υπάρχει για τις επόμενες προσκλήσεις, νομίζω ότι σχεδόν στο 100% συμφωνεί

με αυτό που έχουμε συζητήσει και με το σχεδιασμό που έχει γίνει, υπάρχουν κάποια θέματα που πρέπει να συζητήσουμε σε εθνικό επίπεδο. Για ορισμένα πράγματα, πρέπει να κινηθούν λίγο διαφορετικά στις συνεργασίες ή οτιδήποτε άλλο. Θα ήθελα όμως, να θέσω ένα πάρα πάρα πολύ σημαντικό θέμα, το οποίο θα πρέπει να το δούμε λίγο πιο ανοιχτά.

Μιλάμε όλοι για την κλιματική αλλαγή. Δεν είναι κάτι που θα αντιμετωπίσουμε στο μέλλον, είναι κάτι που αντιμετωπίζουμε. Φέτος αντιμετωπίσαμε στην ιχθυοκαλλιέργεια, υψηλότερες θερμοκρασίες. Αρχίζουμε να αντιμετωπίζουμε νέα παθογόνα, δηλαδή ασθένειες, τις οποίες δεν είχαμε. Αυτό που θα ήθελα λοιπόν να πω, στηριζόμενοι αν είναι δυνατόν στο στόχο 2.1 του ΠΑΛΥΘ, ο οποίος αφορά την ευζωία και την υγεία των ψαριών, ότι θα πρέπει να βρούμε τρόπο να αξιοποιήσουμε χρήματα, να χρηματοδοτήσουμε το κομμάτι των εμβολιασμών, δηλαδή της πρόληψης και αυτό είναι σε δύο επίπεδα. Στο ένα είναι στην έρευνα που πρέπει να κάνουμε για νέα εμβόλια, αλλά το πιο σημαντικό είναι να υλοποιήσουμε τα προγράμματα εμβολιασμού για τα εμβόλια που ήδη υπάρχουν. Θεωρώ ότι πρέπει να ανοίξει αυτή η κουβέντα, θα πρέπει να την κάνουμε σήμερα με μια όχι πρόχειρη κοστολόγηση, στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας, περίπου 7 εκατομμύρια το χρόνο είναι το κόστος των εμβολιασμών που γίνονται με τα υφιστάμενα εμβόλια, αλλά αν μιλάμε για ευζωία των ψαριών, -

γιατί η ευζωία προβλέπει ένα ψάρι να είναι υγιές - κανένα ψάρι μέσα στα κλουβιά, δεν έχει καμία διάθεση να αυτοκτονήσει, θέλει να περάσει καλά. Αλλά το θέμα των εμβολιασμών, είναι πάρα πολύ σημαντικό και θεωρώ ότι πρέπει να εστιαστούμε, πρέπει να βγει η πρόσκληση, πατώντας πάντα στο 2.1. Δεν ξέρω με ποιο άλλο τρόπο, έτσι ώστε και να χρηματοδοτήσουμε την έρευνα για νέα εμβόλια. Εμείς σαν ΕΛΟΠΥ, το κάνουμε ήδη αυτό μέσα από τα ΣΠΕ που έχουμε, αλλά πολύ περισσότερο να βοηθήσουμε, ιδιαίτερα τους μικρομεσαίους ιχθυοκαλλιεργητές, που επιλέγουν να μην εμβολιάσουν, είτε για θέμα κόστους, -θέλω να σας πω ότι το κόστος ενός εμβολίου, είναι περίπου στο 1,5 σέντς το ψαράκι το εργατικό και γύρω στα 5 σεντς, το ψαράκι, το κομμάτι της αγοράς του εμβολίου. Για κάποιες εταιρείες, μικρομεσαίες, αυτό είναι δυσβάσταχτο. Θα πρέπει λοιπόν, να το δούμε. Να δώσουμε κίνητρα, να χρηματοδοτήσουμε, έτσι ώστε, αν είναι δυνατόν, και τα 140 εκατ. ψαράκια που θα βάλουμε στη θάλασσα, να εμβολιαστούν όλα.

Ευχαριστώ πολύ, συγνώμη αν κράτησε περισσότερο. Ωραία.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Συνεχίζουμε. Αποδώ. Μόνο, θερμή παράκληση, να είμαστε όσο γίνεται πιο σύντομοι, για να μπορούμε να είμαστε εντός των χρονικών ορίων που έχουμε θέσει.

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριος Γκίλης: Θα είμαι πιο σύντομος από όλους. Γιατί προηγήθηκαν κάποιοι που ήταν..

Κύριος Γενικός: Το όνομα και την ιδιότητα αν θέλετε.

Κύριος Γκίλης: Είμαι ο Γιώργος ο Γκίλης, είμαι ο πρόεδρος από τις λιμνοθάλασσες, του Συνδέσμου Λιμνοθαλασσών, που μισθώνουν λιμνοθάλασσες από το δημόσιο και πρόεδρος της Βιστωνίδας στο Πόρτο Λάγος, του Συνεταιρισμού της Βιστωνίδας.

Να δώσω κι εγώ συγχαρητήρια, στη Διαχειριστική Αρχή. Έτσι κι αλλιώς, η συνεργασία μας, είναι σε πολύ υψηλό επίπεδο και πάντα άψογη. Το μόνο πρόβλημα που είχαμε, ήταν με το προηγούμενο πρόγραμμα για τις λιμνοθάλασσες, που δεν έφταιγαν αυτοί, αλλά οι κατά τόπους υπηρεσίες, που πετάξανε ένα πρόγραμμα τεράστιο. Ελπίζουμε σε αυτό που θα τρέξει τώρα και για αυτό από εδώ θα φύγω και θα έχουμε αύριο συναντήσεις και το ένα και το άλλο, για να μπορέσουμε, για να τρέξουμε το καινούργιο πρόγραμμα. Μία πρόταση έχουμε συγκεκριμένα εμείς, που νομίζω, πρέπει να τη θέσω: είναι η αύξηση του

ποσοστού χρηματοδότησης στους Συνεταιρισμούς, όταν πρόκειται για έργα που είναι στο δημόσιο ιχθυοτροφείο. Και μιλάμε για έργα που είναι του δημοσίου. Δηλαδή ένα κτήριο που πήρε ο Ιανός στο Μεσολόγγι. Ένας δρόμος που χάλασε. Είναι πράγματα που θα γίνουν στο δημόσιο εκτροφείο, το ξαναλέω και θα μείνουν εκεί και πρέπει να τα κάνει ο Συνεταιρισμός. Νομίζουμε ότι είναι σωστό να γίνει μια αύξηση της χρηματοδότησης, του ποσοστού χρηματοδότησης. Εντάξει, αυτό θα το ξανασυζητήσουμε πιστεύω.

Το άλλο και πιο σημαντικό, είναι αυτό που αναφέρθηκε από τους ιχθυολόγους. Μιλάμε για την κυρία Αραμπατζή, τον κύριο Κεδίκογλου, τον κύριο Γεωργαντά, ο κύριος Κελέτσης που ήταν εδώ και έφυγε και τώρα είχαμε πριν 15 μέρες μια συνάντηση με τον νέο υφυπουργό, για το γεγονός ότι έχουμε δίκιο. Έχουμε δίκιο που εμείς, δεν αποζημιωθήκαμε και οι επαγγελματίες αλιείς, που μισθώνουμε τις λιμνοθάλασσες, δεν αποζημιωθήκαμε ούτε για τον covid, ούτε για το ουκρανικό.

Και μάλιστα, δεν είμαστε νομίζω και πουθενά. Τώρα, στα θηλαστικά και στις ζημιές για τα δίχτυα, που εμείς, έχουμε τους κορμοράνους, που είναι συνέταιροι σε κάθε Συνεταιρισμό, μεγαλύτερο ποσοστό, τρώνε

αυτοί από ό,τι βγάζουμε, και το μπλε κάβουρα, που είναι καινούργιο είδος, ξενικό είδος και μας έχει καταστρέψει. Μια αθερίνα στη Βιστωνίδα, από 120 τόνους, από 150 κάθε χρόνο, φέτος είναι στο 0, δεν έχουμε ψαρέψει. Πρέπει να βρεθεί τρόπος οπωσδήποτε, να αποζημιώνονται και οι επαγγελματίες αλιείς στις λιμνοθάλασσες.

Δεν έχω κάτι άλλο, νομίζω..

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστούμε πολύ.

Παρακαλώ, ο κύριος.

Κύριος Περιμένης: Καλησπέρα σας, Αναστάσιος Περιμένης, Γενικός Διευθυντής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου. Εκ μέρους του Ελληνικού Δικτύου Ομάδων Τοπικής Δράσης leader. Σήμερα διαπιστώνουμε ακόμη μια φορά με πολύ μεγάλη ικανοποίηση, τη δρομολόγηση μιας νέας προσπάθειας, με πρόσημο την τοπική αναπτυξιακή διαδικασία, με πρόσημο την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων. Με ικανοποίηση διαπιστώνουμε ότι αναγνωρίζεται η συνεισφορά των ομάδων τοπικής δράσης, ως εταίροι του προγράμματος που ολοκληρώθηκε, του ΕΠΑΛΘ, αλλά και του νέου, του

ΠΑΛΥΘ. Μια έντονη λοιπόν διαδρομή, μια δύσκολη προσπάθεια, που οδήγησε αφενός μεν σε επιτυχία, αλλά και εκπλήρωση των δεσμεύσεων των Ομάδων Τοπικής Δράσης, αλλά και ικανοποίηση για την εμπιστοσύνη που μας δείξατε. Όλα αυτά μας δώσανε μαθήματα, γνώση, πολύτιμη εμπειρία, αλλά και συμπεράσματα.

Πρέπει λοιπόν, στο επόμενο βήμα που θα κάνουμε μαζί, να κεφαλαιοποιήσουμε αυτά τα συμπεράσματα, αυτή την εμπειρία και να δώσουμε καλύτερα αποτελέσματα. ΠΑΛΥΘ λοιπόν, 2021 - 2027. 14 αναπτυξιακές συμπράξεις, 14 ζώνες εφαρμογής τοπικής ανάπτυξης, 40 ομάδες τοπικής δράσης, το σύνολο της Ελλάδας που είναι σε εγγύτητα, με θάλασσα ή με εσωτερικά ύδατα. Παράκτια λοιπόν ανάπτυξη, νησιωτική ανάπτυξη, γαλάζια οικονομία. Κάθε περιοχή εφαρμογής όμως, έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες. Τις δικές της προκλήσεις, τη δικιά της ταυτότητα, την τοπικότητα, την ιδιαιτερότητα που πρέπει να ικανοποιηθεί. Ειδικές και διαφορετικές ανάγκες. Οι ΟΤΔ λοιπόν, οι ομάδες τοπικής δράσης, εγγυώνται ότι η φωνή των κατοίκων των περιοχών αυτών, θα είναι πιο δυνατή. Η ορατότητα ειδικών ομάδων, όπως είναι οι επαγγελματίες αλιείς, παράκτιοι αλιείς, θα είναι πιο ορατή. Οι παρεμβάσεις λοιπόν, θα πρέπει να έχουν ακόμη μεγαλύτερες και πιο σημαντικές επιπτώσεις.

Οδηγός για εμάς σε αυτό, θα είναι η προστιθέμενη αξία σε κάθε ευρώ που επενδύεται, αλλά και στον κόπο και στον χρόνο, όλων των εμπλεκόμενων σε αυτή τη διαδικασία. Οι λέξεις - κλειδιά που συνεχώς χρησιμοποιούμε στις διαβουλεύσεις και στις συζητήσεις μας με την τοπική κοινωνία, είναι η τοπικότητα, η εγγύτητα, η ανάγκη, η ικανότητα, αλλά κυρίως, η εμπιστοσύνη που πρέπει να χτιστεί και τέλος οι συνεργασίες, κυρίως με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης.

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης λοιπόν, απολαμβάνουν για δεύτερη φορά την εμπιστοσύνη, να είναι από την ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ, ορισμένοι ως ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης. Τι σημαίνει αυτό; Κάθε φορά που πηγαίνουμε στην Ευρώπη, στο εξωτερικό, αντιμετωπιζόμαστε με περιέργεια, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον από τους Ευρωπαίους συναδέλφους και εταίρους μας. Πώς είναι δυνατόν να μπορείτε να είστε IBs, (ενδιάμεσοι φορείς) και να σηκώνετε, όλο αυτό το βάρος της διαχείρισης. Τα αποτελέσματα δείχνουν, πως μπορούν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης στην Ελλάδα, με την εμπειρία που έχουν αποκτήσει, να καταφέρουν κάτι τέτοιο. Αυτή τη συνεργασία όμως, μάλλον αυτή την επιτυχία την οφείλουμε σε μια εξαιρετικά συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και αυτή πρέπει να τη διαφυλάξουμε, να την εμβαθύνουμε, να μάθουμε από το παρελθόν και τα λάθη που έχουν γίνει, να προσαρμοστούμε στο παρόν, αλλά και να προβλέψουμε και το μέλλον, γιατί το μέλλον, όπως έδειξαν τα τελευταία χρόνια, είναι εξαιρετικά απρόβλεπτο.

Η συνεργασία λοιπόν, των Ομάδων Τοπικής Δράσης με τη Διαχειριστική, για εμάς, αποτελεί, έναν καταλύτη, μια δίοδο, που οι ανάγκες των κατοίκων των περιοχών, που δεν είναι εδώ αυτή τη στιγμή, αλλά μεταφέρονται οι ανάγκες τους και ερμηνεύονται και αποκτούν αξία.

Πρακτικά θέματα: προσδοκούμε σε σύντομη ολοκλήρωση των διαδικασιών και του θεσμικού πλαισίου, προσδοκούμε σε μεγέθυνση του μέτρου του προγράμματος, του κομματιού του Ταπτόκ, εγκαίρως και προσδοκούμε σε συνέργειες με το στρατηγικό σχέδιο της κοινής Αγροτικής Πολιτικής, αλλά και τα περιφερειακά προγράμματα.

Με αυτά τα λόγια, θεωρούμε κύριε Πρόεδρε και μέλη της Επιτροπής, ότι η παρέμβαση, μάλλον θα το πω καλύτερα, η φιλοσοφία leader, cild, Ταπτόκ, όπως αλλιώς θέλετε να το αποκαλούμε και στο Ταμείο ΕΤΘΑΥ που εφαρμόζει για τρίτη φορά σε αυτή την προγραμματική περίοδο, θα συνεχίσει να είναι κατά τη γνώμη μας, η επιτομή της εφαρμοσμένης τοπικής κοινωνικής καινοτομίας, της συνεργασίας της προστιθέμενης αξίας.

Θα το δείτε αυτό και στις επισκέψεις σας αύριο, στη Δημοσυνεταιριστική και στα έργα της, εντάξει; Και μαθαίνοντας όλοι μας, να σεβόμαστε, να εμπιστευόμαστε ο ένας τον άλλον, να

συνεργαζόμαστε, νομίζω ότι για ακόμη μια φορά, θα μπορούμε να είμαστε περήφανοι.

Σας ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός: Παρακαλώ.

Κυρία Παπαχατζοπούλου: Καλησπέρα σας και από μένα. Ακούγεται; Καλησπέρα σας και από μένα. Έλα, να πάρω αυτό.

Πάρτε, να, ανοιχτό.

Α ναι, ωραία. Καλησπέρα σας και από μενα, λέγομαι Παπαχατζοπούλου Ευτυχία και είμαι από την επιτελική δομή ΕΣΠΑ, του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Θα ήθελα να πω, καταρχήν συγχαρητήρια στη Διαχειριστική για τις εργασίες της, τις προσπάθειές της, για το κλείσιμο του προηγούμενου προγράμματος και καλή επιτυχία στο καινούργιο, που έχει ήδη αρχίσει.

Το πρόγραμμα της αλιείας, πάντα τα προγράμματα της αλιείας, είχανε περιβαλλοντικό χαρακτήρα, έμμεσο και άμεσο και τώρα βλέπω ότι έχει ακόμα περισσότερες περιβαλλοντικές δράσεις. Θα ήθελα να πω ότι από την πλευρά του υπουργείου Περιβάλλοντος, είμαστε πάντα στη διάθεση

της Διαχειριστικής, για συνεργασίες και οτιδήποτε χρειαστεί, σε όλους τους τομείς. Υπάρχουν τομείς, δηλαδή, κυκλική οικονομία, στα θέματα των θαλάσσιων θηλαστικών, σχέδια δράσης που υπάρχουν βιοποικιλότητας, waste management, που θα μπορούσαμε, ενδεχομένως, να βρούμε τρόπους υλοποίησης, μέσα από το πρόγραμμα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κύριος Γενικός: Ωραία, να κλείσουμε τον κύκλο των παρόντων, που είναι μέλη της Επιτροπής. Κύριε Αναγνώπουλε, να δώσουμε το λόγο σε εσάς. Δεν σας έχω ξεχάσει. Απλά, θα κλείσουμε λίγο με τους παρόντες, μετά θα κάνουμε δύο διαδικτυακές συνδέσεις, με δύο εκπροσώπους - μέλη της Επιτροπής, οι οποίοι επιθυμούν να κάνουν παρέμβαση και μετά, αμέσως σε εσάς.

Κύριος Αναγνώπουλος: Γεια σας, κύριε πρόεδρε, κύριε Υπουργέ και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κυρίες και κύριοι. Νίκος Αναγνώπουλος, εκπρόσωπος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Είναι προφανές και όλοι συμμεριζόμαστε την ικανοποίηση για την επιτυχία σε σχέση με την απορροφητικότητα του προηγούμενου προγράμματος.

Και φυσικά πάντα παραμένει και για το καινούργιο πρόγραμμα, το ζητούμενο της επιτυχίας, σε αυτή την πτυχή. Όλοι είναι κουρασμένοι και ικανοποιημένοι από την άλλη μεριά, από τα νούμερα που αναφέρθηκαν σε σχέση με το πρόγραμμα. Έτσι, δε θα προσθέσω κανένα νούμερο, ούτε θα αμφισβητήσω κανένα νούμερο. Θα ήθελα να μιλήσω όμως, για τις πολιτικές, διότι ένα πρόγραμμα, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από την ελληνική Κυβέρνηση, γίνεται για να εξυπηρετήσει πολιτικές, για να μπορέσει να επιτύχει αυτές τις πολιτικές και ένα εργαλείο είναι και ένα μέτρο που αποτιμά αυτή την επιτυχία της όποιας πολιτικής, είναι η απορροφητικότητα. Έτσι λοιπόν, θα είναι χρήσιμο να δούμε, αν κλείνοντας αυτό το πρόγραμμα, η χώρα έχει μια πιο βιώσιμη αλιεία, μια πιο ανταγωνιστική υδατοκαλλιέργεια, μια μεγαλύτερη ανάπτυξη, γαλάζια ανάπτυξη θα λέγαμε τώρα, έχουμε περάσει στην κυκλική οικονομία. Συνεπώς, έχουμε κύριε Πρόεδρε, για πρώτη φορά, που προεδρεύετε σε αυτή την Επιτροπή, την ευκαιρία, για ένα πιο ανοιχτό και σημαίνων διάλογο όλων των εταίρων, ώστε να καταλήγουμε, στα καλύτερα αποτελέσματα.

Και τι εννοώ; Σίγουρα, για πρώτη φορά υπήρξε, χρονοπρογραμματισμός των διαφόρων δράσεων, που είτε έχουν ξεκινήσει, ή θα ξεκινήσουν. Αυτό το οποίο εμείς θα θέλαμε, είναι, ότι από τη στιγμή που δεν είμαστε σε κάποιες περιόδους εκτάκτων καταστάσεων, όπως ήταν οι προηγούμενες, που οδηγούσαν στην κατάχρηση, θα έλεγα, της γραπτής

διαδικασίας, να είναι πιο συχνές και οι Επιτροπές Παρακολούθησης, αλλά και η πρόταση που έχει γίνει, να υπάρχουν ομάδες εργασίας, που θα φέρνουν κάτι πιο εμπλουτισμένο, κάτι πιο επεξεργασμένο. Αυτό που λέει η όλη φιλοσοφία της Επιτροπής Παρακολούθησης, δηλαδή, ένα συνεχές εργαστήριο ανταλλαγής απόψεων και προφανώς όχι αντιπαραθέσεων.

Θα πω ένα παράδειγμα, σε αυτά των πολιτικών. Είναι μία πολιτική σημαντική και στο πρόγραμμα αυτό, η ενεργειακή μετάβαση, εδώ στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια. Θα αποτυπωθεί αυτό μέσα στις προσκλήσεις; Και τι εννοώ; Ενεργειακή μετάβαση, στην υδατοκαλλιέργεια. Πλέον, είναι σαφές, ότι, όπως είπε και ο κύριος Τουραλιάς από την ΕΛΟΠΥ, ότι το να αντικαταστήσεις, να εκσυγχρονίσεις κάποιους εξοπλισμούς, να εξοπλίσεις κτλ. είναι σημαντικό. Όμως, θα δοθεί ένα πρόσθετο κίνητρο, όταν χρησιμοποιηθούν κλουβιά ή δίχτυα από ανακυκλωμένα υλικά, σε σχέση με αυτά που είναι από συμβατικά υλικά; Εκεί είναι μετρήσιμη η επιτυχία μιας πολιτικής, όπως είναι, αυτή της ενεργειακής μετάβασης.

Ή ακόμη φυσικά και για εγκαταστάσεις ήπιων μορφών ενέργειας, που θα εξυπηρετήσουν και τις πλωτές και τις χερσαίες εγκαταστάσεις.

Θέλω να πω, ότι σε αυτό το διάστημα που ανοίγεται, ανοίξτε τους ορίζοντες, ανοίξτε περισσότερο τον διάλογο, έτσι ώστε να συνεισφέρουν όλοι, για να μπορέσουμε στο τέλος, να μιλάμε και για επιτυχίες πολιτικών και όχι μόνο, απλά, για επιτυχίες ποσοτικές. Σημαντικές οι ποσοτικές επιτυχίες και στόχοι, πιο σημαντικές, η διαφοροποίηση των πολιτικών στην αλιεία, στην υδατοκαλλιέργεια, στη μεταποίηση, γενικά στον υδάτινο χώρο, όπου δραστηριοποιούνται όλοι αυτοί οι άνθρωποι.

Ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστώ θερμά κύριε Αναγνώπουλε. Παρακαλώ να γίνει σύνδεση με τον εκπρόσωπο του ΠΑΣΕΚΤ, ώστε να μας κάνει την τοποθέτησή του.

Κυρία Φραγγιαδάκη: Ονομάζομαι Φραγγιαδάκη Χαριτίνη και είμαι η Ειδική Γραμματέας του Πανελλήνιου Συνδέσμου Επιχειρήσεων Κατεψυγμένων Τροφίμων. Καταρχάς, ευχαριστούμε πάρα πολύ για τη δεύτερη Επιτροπή Παρακολούθησης. Είμαστε ενθουσιασμένοι με το ρυθμό που πηγαίνει το ΠΑΛΥΘ. Ευχαριστούμε θερμά για τις συναντήσεις, με τον Υπουργό, Υφυπουργό, Γενικό Γραμματέα του

υπουργείου και βέβαια, με τη Διαχειριστική Αρχή.

Οι δύο δράσεις στο ΠΑΛΥΘ, που ενδιαφέρουν τον ΠΑΣΕΚΤ, είναι πρώτον, η δράση για την προώθηση και εμπορία, προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπου έχει βγει πρόσκληση και ευχαριστούμε και δεύτερον η δράση για την μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπου έχουμε λάβει την εξειδίκευση και τα κριτήρια επιλογής πράξεων.

Είμαστε αρκετά ικανοποιημένοι και αν μπορεί να επιταχυνθεί, ακόμα καλύτερα. Ευχόμαστε, το ΠΑΛΥΘ, '21-'27, να έχει την ίδια επιτυχία και απορρόφηση στο 100%, όπως το προηγούμενο, το ΕΠΑΛΘ.

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Να προχωρήσουμε στη δεύτερη σύνδεση, με τον εκπρόσωπο της ΠΑΝΕΜΜΙ, τον κύριο Πιτάκα. Τον κύριο Πιτάκα παρακαλώ, όχι τον κύριο Κονίδη. Ο κύριος Κονίδης, αμέσως μετά.

Κύριος Πιτάκας: Με ακούτε;

Κος. Γενικός: Ναι, σας ακούμε. Ανοίξτε την κάμερα αν θέλετε παρακαλώ.

Κύριος Πιτάκας: Προσπαθώ, αλλά δεν την ανοίγει.

Κύριος Γενικός: Αρνείται;

Κύριος Πιτάκας: Από το host λέει, δεν μας αφήνει κάτι.

Λέει όχι.

Κος. Πιτάκας: Μ'ακούτε γενικά; Α, μάλιστα.

Κύριος Γενικός: Θα ξεκινήσουμε με τον κύριο Πιτάκα και πάμε στον κύριο Κονίδη. Ναι, ναι. Κύριε Πιτάκα, παρακαλώ, ο λόγος σε εσάς.

Κύριος Πιτάκας: Καλησπέρα σε όλους, Πιτάκας Γεώργιος, είμαι πρόεδρος της ΠΑΝΕΜΜΙ, (Πανελλήνιας Ένωσης Μικρομεσαίων Ιχθυοκαλλιεργητών). Εκπροσωπούμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις θαλάσσιας ιχθυοκαλλιέργειας. Έτσι, μέσα σε αυτό το κλίμα αστάθειας των αγορών, με την πρόσβαση στις τράπεζες, να είναι ιδιαίτερα δύσκολη, προσβλέπουμε σε σημαντικό βαθμό, στις δράσεις του ΠΑΛΥΘ 2021- 2027.

Θα ήθελα να ξεκινήσω και να συμφωνήσω με τον κύριο Τουραλιά και την ΕΛΟΠΥ, στο ότι οι ΠΟΑΥ, είναι ένα θέμα μείζονος σημασίας για τον κλάδο μας. Έτσι θα θέλαμε η ενίσχυση των φορέων διαχείρισης των

προϊόντων, η οποία έχει καθυστέρηση πολύ, όπως και η έκδοση των περιοδικών διαταγμάτων. Απαιτείται έκδοση σχετικής πρόσκλησης. Θεωρούμε ότι η οικονομική ενίσχυση, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον στο 75% των λειτουργικών και λοιπών δαπανών των φορέων.

Όσον αφορά τώρα για τη χρήση εμβολίων, είναι επίσης πάρα πολύ σημαντικό κομμάτι για τον κλάδο μας, γιατί, όπως ξέρετε, σε μια περίοδο, λόγω των υψηλών θερμοκρασιών, υπήρξαν πάρα πολύ υψηλές θνησιμότητες, λόγω ασθενειών, οπότε ζητάμε την ενεργοποίηση δράσης, για ενίσχυση των επιχειρήσεων, για ολική χρήση εμβολίων στα εκτρεφόμενα ψάρια, τα μεσογειακά είδη τα οποία εκτρέφουμε.

Παρακάτω, ήθελα όπως εκδόθηκε η υπουργική απόφαση για χρηματοδότηση των παραγωγικών επενδύσεων, στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας. Από μια γρήγορη ανάγνωση, διαπιστώσαμε ότι θα δοθεί το μέγιστο προβλεπόμενο στον κανονισμό ύψος ενισχύσεων, το 60% του κόστους, το οποίο είδαμε θετικά, καθότι διευκολύνει αρκετά τις επιχειρήσεις που εκπροσωπούμε. Αντίθετα, δεν εντοπίσαμε να έχει κοινοποιηθεί, το πάγιο αίτημά μας, για δυνατότητα εκχώρησης των επιδοτήσεων στις τράπεζες, έναντι δανείου. Το έχουμε ξανασυζητήσει αυτό το θέμα.

Επίσης, πρόσθετα των παραγωγικών επενδύσεων, αναμένουμε την ενεργοποίηση της χρηματοδότησης των ασφάλιστρων των ιχθυοαποθεμάτων. Αυτό είναι ένα μέτρο, παρά το γεγονός ότι υπήρχε σχετική πρόβλεψη στον παλιό κανονισμό και παρά την ύπαρξη σχετικής εμπειρογνωμοσύνης από την Υπηρεσία Διαχείρισης, δεν ενεργοποιήθηκε στο προηγούμενο πρόγραμμα. Στο χρονοπρογραμματισμό, έχουμε δει ότι προβλέπεται να ανοίξει το μέτρο εντός του 2024 και προσβλέπουμε στις άμεσες σχετικές προκηρύξεις. Τέλος, ζητάμε να δοθούν αυξημένα κίνητρα για την ενεργειακή μετάβαση και την κυκλική οικονομία, που μπορεί να περιλαμβάνει αυξημένες ενισχύσεις, για εναλλακτικούς κινητήρες των σκαφών ιχθυοκαλλιέργειας, για χρήση διχτυών και κλουβιών, από ανακύκλωση υλικών.

Συμπερασματικά, ζητάμε άμεση ενεργοποίηση των παραπάνω δράσεων και τακτικές συνεδριάσεις Επιτροπής, με συνεχή διάλογο υπουργείου και φορέων, όπως η ΠΑΝΕΜΜΙ. Στο κομμάτι αυτό, να πούμε συγχαρητήρια και στη Διαχειριστική Αρχή. Καταλαβαίνουμε το πρόβλημα που είπε και η κυρία Γιόκαλα, ότι κάποιες φορές, υπάρχει έλλειψη κόσμου, οπότε κι εμείς από την πλευρά μας, ζητάμε να ενισχυθεί η συγκεκριμένη Αρχή, έτσι ώστε τα πάντα να προχωράνε λίγο πιο γρήγορα και στους χρόνους που πρέπει.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος. Γενικός: Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Πιτάκα. Το λόγο να δώσουμε στον κύριο Κονίδη και να τον ευχαριστήσουμε για την εξαιρετική εικόνα που έχει πίσω του. Ευχόμαστε κάποια στιγμή να πάμε κι εμείς, κύριε Κονίδη. Λοιπόν, ο λόγος σε εσάς.

Κύριος Κονίδης: Με ακούτε; Με ακούτε καλά; Μια χαρά. Ωραία. Ονομάζομαι Αλέξιος Κονίδης, είμαι αναπληρωτής Διευθυντής του Ινστιτούτου Θαλασσίων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων του ΕΛΚΕΘΕ και Διευθυντής Ερευνών. Εγώ, ένα πράγμα μονάχα ήθελα να τονίσω από πλευράς μου. Το έχω στείλει και σαν μία επικοινωνία με μία από τις μονάδες της Διαχειριστικής Αρχής και αυτό αφορά στο γεγονός, ότι σε όλες τις προκηρύξεις και τα χαρτιά τα οποία βλέπουμε, όσον αφορά το ΠΑΛΥΘ, δεν αναφέρεται πουθενά, έτσι κάπως, ένα εξειδικευμένο μέτρο για την αλιεία των εσωτερικών υδάτων, για την οποία δυστυχώς, δεν έχουμε κάνει τίποτα και έχουμε ευθύνη και εμείς, οι επιστήμονες. Δηλαδή, αλιεία σε λίμνες πλέον και έχουν έρθει σε επαφή μαζί μας, πάρα πολλοί Σύλλογοι Αλιέων σε λίμνες και προτιθέμεθα να καταθέσουμε κάποιες προτάσεις, στο επόμενο Πρόγραμμα, στο ΠΑΛΥΘ, σχετικά με την αλιεία των εσωτερικών υδάτων, με κάποια πράγματα τα οποία έχουμε, αλλά θα πρέπει να δούμε στα κείμενα τα οποία προκύπτουν, όσον αφορά τις προσκλήσεις, να μπορεί να τονιστεί κι αυτό το πράγμα, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο του όρου

“αλιεία”. Γιατί μιλάμε για παράκτια αλιεία, θαλάσσια αλιεία πάρα πολύ και τέτοια πράγματα, αλλά για την αλιεία των εσωτερικών υδάτων, θα πρέπει να υπάρξει και κάποια πρόβλεψη στα επόμενα κείμενα.

Αυτά ήθελα να πω,

Ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστούμε πολύ. Νομίζω ότι έχουμε ολοκληρώσει τον κύκλο των τοποθετήσεων των μελών της Επιτροπής. Να πάμε και στον κύριο Μπουντούκο ο οποίος, όχι συγγνώμη, Συγγνώμη, κύριο Νταουλτζή, με συγχωρείται, ο οποίος, είναι εκπρόσωπος της ΠΕΠΜΑ, να τον ευχαριστήσουμε για την υπομονή του. Ο κύριος Μπουντούκος αναμένει, είναι ο επόμενος που αναμένει, μέσω και πάλι της βοήθειας της τεχνολογίας.

Κύριος Μπουντούκος: Ναι, ακούγομαι;

Κύριος Γενικός: Ένα λεπτάκι. Ελάτε, ελάτε. Έχω δώσει το λόγο στον κύριο Νταουλτζή και αμέσως μετά κύριε Μπουντούκο σε εσάς.

Κύριος Νταουλτζής: Δε θα μιλήσω, καλησπέρα. Καλησπέρα, καλησπέρα κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικέ, κύριοι, κυρία και κύριε της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καλώς ήρθατε στη χώρα μας. Δεν μιλάω σαν εκπρόσωπος της Ένωσης. Υπάρχει ο πρόεδρος, θα μιλήσει σε λίγο. Είμαι καπετάνιος μηχανότρατας και είμαι πρόεδρος της Θεσσαλονίκης, να το πω έτσι, για να μη σας μπερδεύω, το μεγαλύτερο αλιευτικό λιμάνι της χώρας.

Θα ξεκινήσω, γιατί βλέποντας τις δράσεις, τις προηγούμενες, τουλάχιστον να προλάβουμε τις επόμενες. Έχει συρρικνωθεί ο αλιευτικός χώρος της Ελλάδας, κατά πολύ. Εσείς, που είστε βαλκάνιοι, ιδίως εσείς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το καταλαβαίνετε, γιατί δεν θέλω να εστιάσω σε αυτό περισσότερο. Υπάρχει μία χώρα γειτονική, η οποία έχει πενταπλασιάσει το στόλο της, τα τελευταία 15 χρόνια. Ο ελληνικός στόλος, ο ιταλικός, ο ισπανικός, είναι πλέον γερασμένος.

Τα χωρικά μας ύδατα, είναι πολύ μικρά. Και όσο πάει, λιγοστεύουν. Εθνικά ύδατα, έχουν καταναλωθεί από την γειτονική χώρα και συνεχώς, βλέπουμε χρήματα της Ευρώπης, σε μέτρα, απαγορεύσεις, απαγορεύσεις, μέτρα. Ο κλάδος, δεν μπορεί να συνεχίσει άλλο έτσι. Λοιπόν, τι θα προτείναμε; Ή στο μέτρο προσωρινών παύσεων, να μπορεί να ανακουφιστεί και να επιβιώσει ο κλάδος. Απ' ό,τι ακούμε και

από τα υπουργεία, είναι ότι θέλουν την επιβίωση του κλάδου, ή θα κάνουν τις οριστικές παύσεις.

Κι ας δουλεύουν, οι υπόλοιποι γείτονες ανατολικοί, νότιοι και να τα βγάλουν αυτά, να τα πουλάν στην Ευρώπη. Γιατί έτσι όπως πάμε, δεν θα επιβιώσουμε. Υπάρχει σοβαρό πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστούμε Καπετάνιε. Να σου ευχηθούμε καλές θάλασσες. Να πάμε στον έτερο συνάδελφό σου, στον κύριο Μπουντούκο.

Κύριος Μπουντούκος: Ακούγομαι;

Κύριος Γενικός: Μια χαρά.

Κύριος Μπουντούκος: Έκλεισα το βίντεο, γιατί το σήμα μου, δεν είναι πολύ σταθερό. Για να βελτιώσω δηλαδή τη σύνδεση. Είμαι ο Γιάννης ο Μπουντούκος, είμαι ο Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Μέσης Αλιείας. Τις θέσεις μου, όσον αφορά το επιχειρησιακό πρόγραμμα, τις έχω αναπτύξει εμπεριστατωμένα, στην προηγούμενη συνάντηση, στο ξενοδοχείο Καψής. Μπορεί κάποιος, να ανατρέξει αν θέλει στα

πρακτικά. Η κεντρική ιδέα αν θέλετε, από όλα αυτά που είπα, είναι ότι η Επιτροπή, επιθυμεί, να αποκλείσει τους αλιείς, από χρηματοδοτικά εργαλεία. Τι σημαίνει αυτό; Δράσεις εκσυγχρονισμού, που είναι ζωτικής σημασίας, όπως αντικατάσταση ..... (δεν ακούγεται), ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, αλλά και κινητήρων ακόμη, δεν προβλέπονται. Για την αλιεία και μόνο για την αλιεία, βλέπουμε ..... (δεν ακούγεται) για έλεγχο κτλ κτλ κτλ. Εδώ βλέπουμε λοιπόν εμείς, επομένως, δεν ωφελεί δηλαδή, για εμάς είναι, νομίζω υποκριτικό, να μιλάμε για αλιεία, οι αλιείς.

Οι αλιείς, αποτρέπονται οι νέοι την είσοδο στον χώρο, και δεν ξέρω πόσο θα αντέξουμε. Τώρα όσον αφορά για κάτι που ειπώθηκε, επειδή έχω ήδη άποψη και επειδή γνωρίζω ότι αναφέρθηκε το θέμα της παύσης της προσωρινής αλλά και της οριστικής παύσης. Γνωρίζω πολύ καλά, ότι ένα τέτοιο μέτρο το οποίο τελευταία, επειδή...

Κος. Γενικός: Καπετάνιε, καπετάνιε, δεν ξέρω αν μας ακούς, εμείς δε σε ακούμε καθόλου. Λοιπόν, δεδομένου ότι το σήμα δεν είναι καλό, να ευχαριστήσουμε πάρα πολύ. Δυστυχώς, η τεχνολογία δεν φάνηκε βοηθός μας στην προκειμένη . Αλλά ακούσαμε και το μέλος της ΠΕΠΜΑ, τον έτερο καπετάνιο.

Αν είναι κάτι το οποίο επιθυμείς, να καταγραφεί στα πρακτικά και να

τεθεί υπόψιν των μελών τη Επιτροπής, με μεγάλη χαρά να το λάβουμε από μεριά σου, ούτως ώστε να το εντάξουμε στα πρακτικά, τα οποία θα μοιράσουμε για τη δεύτερη Επιτροπή. Σε ευχαριστούμε πάρα πολύ. Νομίζω ότι, δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιος άλλος συνάδελφος, υπάρχει άλλος ένας. Κλείνουμε με εσάς.

Κύριος Μπουντούκος: Και θα το καταθέσουμε εγγράφως.

Κύριος Γενικός: Ναι, ναι. Ευχαριστώ, ευχαριστώ καπετάνιε μου. Παρακαλώ και ο κύριος και να κλείσουμε μαζί σας. Ναι.

Κύριος Σαρίκας: Καλησπέρα σας. Ονομάζομαι Σαρίκας Δημήτρης. Είμαι ο πρόεδρος του Αλιευτικού Συλλόγου της Αλεξανδρούπολης και με την ιδιότητά μου αυτή, να σας καλωσορίσω στην πόλη μας. Είναι μεγάλη η χαρά μου, που κατάφερα να είμαι σε μια Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος. Ευελπιστώ να υπάρχουμε σαν αλιείς και στο μέλλον, σε περίπτωση που ξαναγίνει κάποια Επιτροπή, για να συμμετέχουμε. Όσον αφορά τα ζητήματα και τα προβλήματα, αναφέρθηκαν εν πολλοίς και χαίρομαι ιδιαίτερα που μιλήσαμε για ανταγωνιστικότητα και μάλιστα, από το μέλος της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής.

Αυτό που προαναφέρθηκε για τα ψάρια των υδατοκαλλιεργειών, αφορά και τα αλιεύματα, και τα ψάρια τα δικά μας. Η

ανταγωνιστικότητα, δεν μπορεί να προκύψει, τουλάχιστον εμείς, δεν μπορούμε να είμαστε ανταγωνιστικοί, όταν στην ίδια θάλασσα ψαρεύουν δύο χώρες, όπως προαναφέρθηκε, αλλά με πολύ διαφορετικούς τρόπους. Απαγορευμένα πράγματα για εμάς, απαγορευμένοι τρόποι αλιείας, απαγορευμένα μεγέθη, επιτρέπονται για τους φίλους μας, τους γείτονες κι αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, μέσα στις ίδιες αγορές, να δημιουργείται αυτός ο αθέμιτος ανταγωνισμός, εναντίον μας.

Ένα δεύτερο που θα ήθελα να επισημάνω και χαίρομαι ιδιαίτερα και για αυτό, γιατί είναι η πρώτη φορά που οι ψαράδες μας θα “αποζημιωθούν” για τις ζημιές από τα θηλαστικά, τα θαλάσσια θηλαστικά, κύριε Υπουργέ, το αίσθημα δικαίου, του πραγματικού ψαρά, έχει πιάσει τα τάρταρα. Οι τρόποι αυτοί, με τους οποίους δίνετε τις αποζημιώσεις, δυστυχώς ο πραγματικός επαγγελματίας, δεν παίρνει αυτά που δικαιούται πραγματικά. Τελευταίο αποκορύφωμα, ήταν να δώσετε 12 ευρώ και κάτι ψηλά, για τα σκάφη που είναι πάνω από 12 μέτρα, τα οποία, υποχρεούνται σε τόσα δυσβάσταχτα έξοδα και παρόλα αυτά, απέχουν, όταν έρχεται η ώρα των ενισχύσεων και των αποζημιώσεων. Θεωρώ και πιστεύω ότι θα ήταν το πιο δίκαιο από όλα, κάποια στιγμή, να αποφασίσουμε τα χρήματα των αποζημιώσεων και των ενισχύσεων, να πηγαίνουν εκεί που πρέπει, σε αυτούς που ασκούν το επάγγελμα, βιοποριστικά. Αυτό θα βοηθήσει πάρα πολύ, για να

ανέβει και το αίσθημα δικαίου που προανέφερα.

Δεν θέλω να επεκταθώ, είναι η ώρα περασμένη, καταλαβαίνω πως είστε κουρασμένοι. Θεωρώ και πιστεύω ότι θα τα λάβετε υπόψιν, γιατί, όπως προείπα, θα χαρώ πάρα πολύ να συμμετέχω ακόμη μια φορά και να μπορώ να υπάρχω σε αυτόν τον χώρο, γιατί τα τελευταία χρόνια, με όλα αυτά που δεσμεύσατε, σημαντικά αλιευτικά πεδία, για μας, πραγματικά, δε θα έχουμε μέλλον. Και μιλάω για τις ανεμογεννήτριες που προτίθενται να γίνουν, συν το LNG, που μας ήρθε κι έμεινε και σχεδιάζουν και δεύτερο αγωγό. Ε, λοιπόν, όλα αυτά, δε θα μας βοηθήσουν να συνεχίσουμε να ασκούμε αυτό το επάγγελμα, που ήταν επιλογή μας στο κάτω - κάτω της γραφής.

Και σημειώστε και το χώρο που βρίσκεστε, σε ποιο σημείο είμαστε.

Σας ευχαριστώ.

Κύριος Γενικός: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Κλείσαμε, ναι. Ναι.

Κύριος Σταμούλης: Καλησπέρα σας. Λέγομαι Σταμούλης Νικόλαος, είμαι ο πρόεδρος της Ένωσης Πλοιοκτητών Παράκτιας Αλιείας και Αλιευτικού Τουρισμού Ελλάδας. Καταρχήν, να ευχαριστήσω πάρα πολύ, όλο το υπουργείο, για την πρόσκληση που μας κάνατε, να παρευρεθούμε

σήμερα εδώ. Ευχαριστούμε πάρα πολύ σαν Ένωση, για το έργο που κάνατε μετά από τόσα χρόνια, να αποζημιωθούν οι ψαράδες από τα θηλαστικά. Έγινε πρώτη φορά. Δεν το έχω ξανασυναντήσει ποτέ και είμαι 42 χρόνια ψαράς εδώ, αλλά δεν είδα ένα πράγμα μέσα στο ΠΑΛΥΘ. Να βάλετε για το φυτοπλαγκτόν. Το οποίο είναι ένα πράγμα το οποίο δεν μπορούν να δουλέψουν τα σκάφη τρεις και τέσσερις μήνες, που ξεκινάει από την Αλεξανδρούπολη, πηγαίνει στη Θεσσαλονίκη, κατεβαίνει στη Λάρισα και φτάνει μέχρι και το Σαρωνικό. Είναι μία απόγνωση, μία τα δελφίνια, μία το φυτοπλαγκτόν, λοιπόν και μία αναψαριά, είναι προς καταδίκη των παράκτιων αλιέων. Αυτό ήθελα να πω σαν παράπονο.

Κύριος Γενικός: Λοιπόν, ευχαριστούμε πάρα πολύ. Νομίζω ότι και η παρέμβαση των πρωταγωνιστών του πεδίου, που δεν είναι άλλοι από τους Έλληνες, πλοιοκτήτες και καπετάνιους, ήταν καταλυτική, για να μπορεί να αποδοθεί μια διάσταση της πραγματικότητας, αλλά και των όρων, μέσα από τους οποίους, επιχειρούνται να ασκούν την οικονομική αυτή δραστηριότητα. Ευχαριστώ όλα τα μέλη της Επιτροπής, για τις τοποθετήσεις τους και τις παρεμβάσεις τους.

Στο σημείο αυτό, νομίζω ότι ολοκληρώνεται ο κύκλος και των

συζητήσεων, τοποθετήσεων των μελών. Θα προχωρήσουμε στην, δεν θα κάνουμε το διάλειμμα, δεν θα κάνουμε το διάλειμμα για να κερδίσουμε το χρόνο.

Θα προχωρήσουμε στην ανάγνωση των αποφάσεων των συμπερασμάτων και αμέσως μετά, θα δώσουμε το λόγο στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τον κύριο Κέλλα, ο οποίος θα κάνει και το κλείσιμο της σημερινής Επιτροπής.

Λοιπόν, σας διαβάζω τις αποφάσεις, έτσι όπως κατεγράφησαν:

Η Επιτροπή Παρακολούθησης, του Προγράμματος, “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα 2021 - 2027”, η οποία συγκροτήθηκε με την υπ’αριθμ. 327/ 14.2.23, απόφαση του υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συνήλθε σήμερα Τετάρτη 20 Νοεμβρίου, του 2024, στην Αλεξανδρούπολη, κατόπιν της υπ’αριθμ. 1934, της 31/10/2024, πρόσκλησης του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, του κυρίου Γεωργίου Στρατάκου, Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στη Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης, παρέστησαν 26 μέλη: 19 με δικαίωμα ψήφου και 7 χωρίς δικαίωμα ψήφου, τα οποία ενέκριναν

την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

- Διαπίστωση απαρτίας μελών, της Επιτροπής Παρακολούθησης ΠΑΛΥΘ.
- Εισήγηση Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- Έγκριση ημερήσιας διάταξης,
- Έγκριση των πρακτικών της α΄ Συνεδρίασης, της Επιτροπής Παρακολούθησης ΠΑΛΥΘ,
- Πορεία υλοποίησης του ΠΑΛΥΘ '21-'27
- Ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων
- Ενημέρωση από την DG MARE
- Ενημέρωση για την ενεργοποίηση των προγραμμάτων '21-'27
- Ενημέρωση για αναγκαίους και πρόσφορους όρους ΕΣΠΑ '21-'27
- Ολοκλήρωση υλοποίησης του ΕΠΑΛΘ '14-'20 και
- Συμπεράσματα - Αποφάσεις Επιτροπής Παρακολούθησης.

Κατόπιν της παρουσίας, των θεμάτων και της συζήτησης που ακολούθησε, η Επιτροπή Παρακολούθησης αποφάσισε:

- Την έγκριση της ημερήσιας διάταξης

- Την έγκριση των πρακτικών της Α΄ Συνεδρίασης και έλαβε γνώση για:
- Την πορεία υλοποίησης του ΠΑΛΥΘ '21-'27
- Τον προγραμματισμό της έκδοσης των προσκλήσεων στο πλαίσιο του ΠΑΛΥΘ, κατά το Γ΄ τετράμηνο του 2024 και
- Την ενεργοποίηση των προγραμμάτων 2021- 2027.
- Τους αναγκαίους και πρόσφορους όρους και τέλος
- Την ολοκλήρωση υλοποίησης του ΕΠΑΛΘ, '14-'20

και αντάλλαξε απόψεις σχετικά με τα παραπάνω.

Για μια ακόμη φορά, θερμά ευχαριστώ για την παρουσία, κυρίως όμως, για τις πολύ χρήσιμες τοποθετήσεις σας. Το λόγο, στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κύριο Χρήστο Κέλλα, για να ολοκληρώσουμε και τη σημερινή μας συνεδρίαση. Να είστε καλά.

Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κύριος Κέλλας:

Ευχαριστώ πολύ κύριε Γενικέ μου. Καταρχήν, θα αρχίσω από τους τελευταίους ομιλητές, από τους καπεταναίους. Χαίρομαι που ικανοποιηθήκατε. Θα ήταν πρωτοφανές, να μην είχατε αντιρρήσεις στον τρόπο της αμοιβής, γιατί ξέρετε, το να ικανοποιηθούν όλοι, είναι δύσκολο. Αλλά, κύριε Πρόεδρε, κύριε Πρόεδρε, ευχαρίστως, τώρα

τελειώνοντας, να το συζητήσουμε πού είναι η αδικία και πώς έπρεπε να γίνει, αν μπορούσε να γίνει, γιατί δεν είμαστε μόνοι μας και δεν κάνουμε ό,τι θέλουμε.

Λοιπόν, να ευχαριστήσω την κυρία Ντίμοβα, για την παρουσία της εδώ σήμερα και για την εξαιρετική συνεργασία, την οποία έχουμε όλο αυτό το διάστημα και τέλος, να σας ευχαριστήσω όλους, για τη συμμετοχή σας, στη σημερινή συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021 - 2027 και επειδή και εγώ συμμετέχω για πρώτη φορά, θα πρέπει να σας εκφράσω την ευχαρίστησή μου, για το πολύ υψηλό επίπεδο της συζήτησης, στην οποία διεξήχθη η σημερινή Επιτροπή.

Σας ευχαριστούμε πολύ, ακούσαμε διάφορες απόψεις, τις κρατάμε, εδώ είμαστε, θα συνεχίσουμε τη συνεργασία και θα προχωρήσουμε.

Σας ευχαριστώ όλους ιδιαίτερα.

Κύριος Γενικός: Ναι, ναι. Αυτό ακριβώς. Να σας ενημερώσουμε, ότι ακριβώς, στη διπλανή αίθουσα, θα παρατεθεί ένα γεύμα και ελπίζω να το απολαύσετε, να έχουμε κι έτσι, έναν πιο χαλαρό χώρο και χρόνο, για να ανταλλάξουμε περαιτέρω απόψεις και γνώμες.

Σας ευχαριστώ πολύ. Ένα λεπτό, ένα λεπτάκι, συγγνώμη λίγο. Επειδή, η κυρία Ντίμοβα θέλει να πει δυο κουβέντες. Επομένως, ζητώ την κατανόησή σας και την ανοχή σας, για δύο λεπτά ακόμα, να ακούσουμε την εκπρόσωπο της Επιτροπής.

Κυρία Ντίμοβα: Ευχαριστώ πολύ, θα είμαι πολύ σύντομη. Θα ήθελα να τους ευχαριστήσω όλους στην αίθουσα, όλους τους συναδέλφους από όλες τις Αρχές, τους οικοδεσπότες εδώ για αυτή την καλοδεχούμενη ευκαιρία να συζητήσουμε μαζί σας σήμερα. Προσωπικά, ήμουν για πρώτη φορά, στην Επιτροπή Παρακολούθησης, στην Ελλάδα, για το ΕΠΑΛΘ και το ΠΑΛΥΘ.

Έγινε ζωντανή ανταλλαγή απόψεων. Θα πάρω όλα τα μηνύματα που περάσατε σήμερα. Νομίζω ότι θα προχωρήσουμε με ένα, δύο ή περισσότερα από αυτά. Ένα πράγμα που μπορώ μόνο να στηρίξω, είναι η φωνή που υψώσατε για πιο συχνή ανταλλαγή απόψεων στην Επιτροπή Παρακολούθησης, είναι ευπρόσδεκτη η πρωτοβουλία των Αρχών, για να την κάνουμε δύο φορές το χρόνο, επομένως είμαστε διαθέσιμοι και θα χαιρόμασταν πολύ να έρθουμε, αν αυτό είναι δυνατό, την άνοιξη, ή όποτε έχετε τη δυνατότητα, το καλοκαίρι, ακόμη καλύτερα για εμάς.

Ακόμη, κατανοώ, πως τεχνολογικά και το να βρεθεί η κατάλληλη τοποθεσία, η οποία διαθέτει όλα τα προ απαιτούμενα και στην οποία μπορούν να παρευρεθούν όλοι, είναι πολύ δύσκολο, όμως, θα χαιρόμασταν πολύ να έρθουμε. Σας ευχαριστώ πολύ, μπορούμε να συζητήσουμε στη διάρκεια του γεύματος και για αύριο μόνο να πω, επειδή δεν νομίζω πως ειπώθηκε, πως θα είναι δύσκολο με τόσο κόσμο.

Αν βγάλουμε τις φωτογραφίες αύριο και τις ανεβάσουμε και οι δύο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συμφωνούν οι συνάδελφοι εδώ να τις ανεβάσουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης; Νομίζω πως είναι σημαντικό, γιατί αύριο όλοι θα βρίσκονται κάπου και η εμπειρία δείχνει πως, είναι καλύτερο να ζητήσουμε τη συμφωνία και έτσι, αύριο θα είναι πιο εύκολο.

Σας ευχαριστώ.